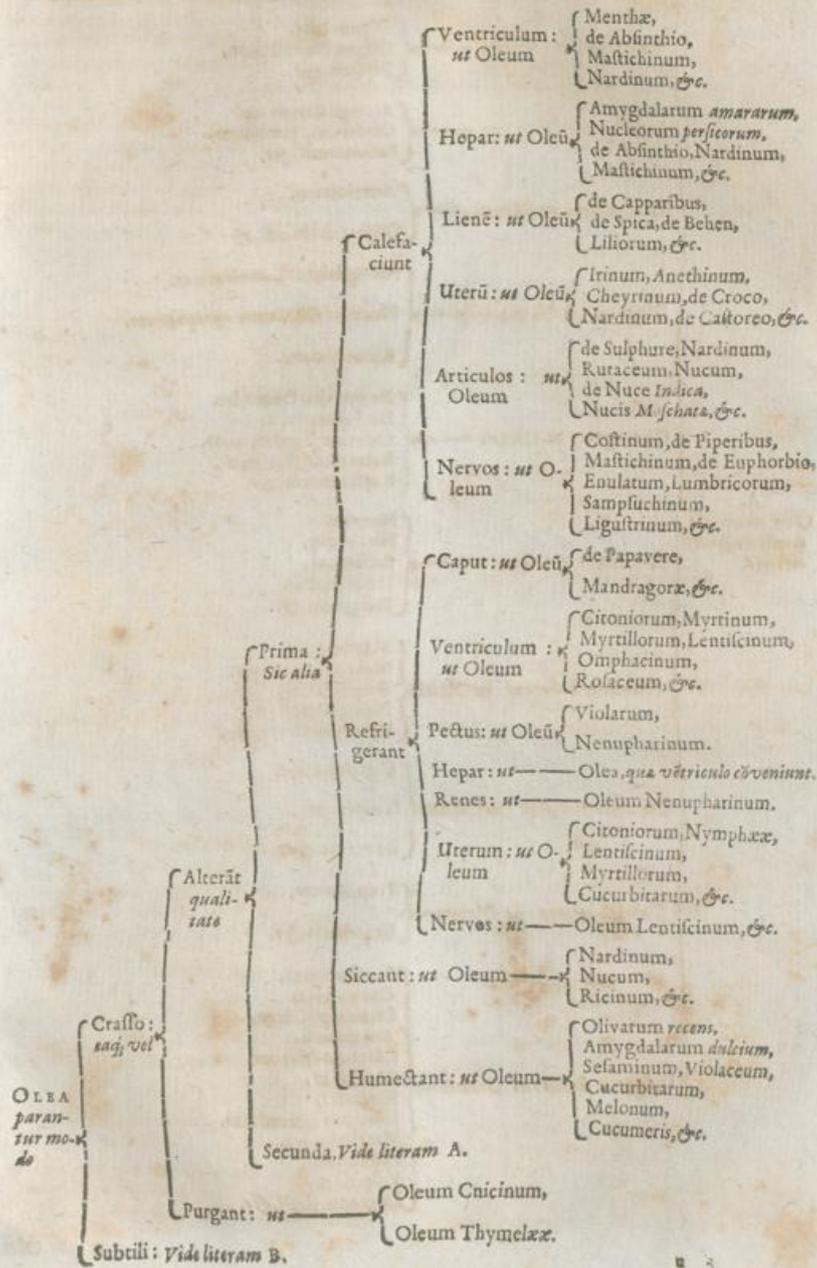

DE OLEIS, Sectio XIX.

	Astringunt: <i>us</i> Oleum	{ De absinthio, De mentha, Lentiscinum, Mastichinum, Myrrinum, Myrtillorum, Oenanthinum, &c.
	Emolliunt: <i>us</i>	{ Oleum Lini, Oleum Narcissinum, Styracis, &c.
	Laxant: <i>us</i> Oleum	{ Amygdalarum dulc. Olivarum, Jasininum, Sesaminum, &c.
	Rarefaciunt: <i>us</i> Oleum	{ Anethinum, Chamamelinum, &c.
	Digerunt: <i>us</i> Oleum	{ Amygdalarum amararum, Nucum, Olivarum antiquarum, Rutaceum, &c.
	Detergunt: <i>us</i> Oleum	{ De myrrha, De tartaro, De frumento, Ovorum, Sambucinum, Balaninum, Ricinum, Raphaninum, &c.
A. Olea alborantia qualitate secun- da: <i>ant</i>	Glutinant: <i>us</i> Oleum	{ Myrrhæ, Nicotianæ, Balsamina, Liquidambar, Balsamum, &c.
	Somnum inducunt: <i>us</i> Oleum	{ Mandragora, Malorum auroreum, De papavere, Nenupharinum, Hyoscyaminum, &c.
	Calculum frangunt: <i>us</i> Oleum	{ E' grani Citri, Scorpionum, De cerasis, &c.
	Coitum juvant: <i>us</i> Oleum	{ Formicarum, Ex pistaciis, &c.
	Dolorem sedant: <i>us</i> Oleum	{ Sambucinum, Cheyrium, Chamamelinum, Anethinum, Liliorum alborum, Laurinum, Hyperici, Liliorum cornu liliæ, Moschelinum, Populinum, Vulpinum, Ex grani ebulli, &c.

- Herbis.
- Floribus: ut — Oleum Spicz.
- Fructibus: ut Oleum — { Ex baccis juniperi,
Ex baccis lauri,
E' baccis hedera,
E' nucleis pineis, E' cepa,
Ex nucibus cupressi.
- Seminibus: ut Oleum — { Anisi,
Feniculi,
Cumini,
Petroselini,
Ex granis ebulli, &c.
- Lignis: ut Oleum ex ligno — { Guajaco, Juniperi,
Fraxini,
Hedera, &c.
- Corticibus: ut Oleum — { Cinnamomi,
Ex cort. mali aurantii,
Ex cort. nucum, &c.
- Aromatibus: ut Oleum — { Caryophyllorum, Macie,
Nucis Moschatae,
Maceris, Piperis, &c.
- Simplicibus: scilicet
- Resinis: ut Oleum — { Masticeis, Thuris,
Myrrhae, Succini,
Caphurae, Benzoinum,
Ammoniaci, Ladani,
Terebinthinae, &c.
- Liquoribus: ut — { Vino,
Aceto.
- Metallicis: ut Oleum — { Auri, Argenti, Perlarum,
Corallorum, Salis, Sulphuris,
Vitrioli, Tartari, Stibi,
Cupri, Aris, Stanni,
Plumbi, Ferri,
Hydargyri,
Lithargyri,
Auripigmenti, Talcis,
Calcinum, De lateribus,
Cryfallorum.
- Animalibus, & eorundem partibus: ut Oleum — { Humano.
Ex sanguine { Cervino.
- Ex ossibus humanae,
Ex maxillis equorum,
Ex cornibus cervinis,
Ex calvaria humanae,
Ex stercore humano,
Taxi, Castorei,
Ex melle, Scorpionum,
Cerae, &c.
- Compositis: ut Balsama, &c.

B.
Olea prepara-
ta subili
modo, sunt
olea destilla-
ta ex rebus
vis

DE OLEIS CRASSO A modo paratis.

Oleorum officinariorum vera praparandi methodus.

R. Oleum omphacini, quod abluere aqua communi distillata, ipsumque purifica in bal. M. donec nullas amplius faeces seponat: deinde huius olei sic praparati cape ℥ j. rosarum rubr. recent. unguibus expurgatarum, & tritarum in marmore ℥ j. ℥. indantur omnia in matratio vitreo bene obturato, ut putrefiant in fumo praparato & calenti per xij. dies: post expressis omnibus, & abjecto magnate, recentia & trita in marmore folia oleo reservato, denovo immittantur, ac in matratio obturato putrefiant, ut prius in putri utero calido per xij. dies: idque reiterabis tertio, ut perfectum & optimum oleum assequaris. Sic cetera olea refrigerantia pro topicis medicamentis optime conficies. Sic olea citoniorum, & myrtillorum, quae refrigerant & astringunt, anoque, ventriculo, jecori, cerebro, & intestinis imbecillioribus accommodata sunt. Eadem via olea Chamamelis, & Liliorum, quae nervos corroborant, modice resolvent, & dolores apprimunt sedant, nisi quod cum oleo dulci maturo praparato fiant. Ex Mentha autem, Absinthio, Nardo, Lentisco, & reliquis, quae modice calefaciunt, ventriculorum, & alias partes illa corroborant, concoctionemque juvant, cum omphacino extrahitur eodem modo oleum: sed prius praparatur, cum propria ipsorum aqua, & vino astringente, & ab omnibus faecibus depurari debet in balneo Mariae per aliquot dies, ut dictum est. Quod si quis potentius per ipsa olea calefacere, attenuare, & digerere velit, sumat aquas partes olei in balneo M. depurati. & spiritus vini. Sic ex bacis Lauri, & similibus, praestantiora elicies olea, si per mensem in fumo calido omnia digerantur, deinde exprimantur, & ad usum reserventur. Conferunt autem frigida cerebri, & nervorum affectibus, flatuque discutunt. Praestantiora autem multo omnia haec calidae qualitatis olea fient, si per se cum solo vini spiritu per baln. Mar. vaporosum extrahantur, sine olei additione. *Quercetanus.*

DE OLEIS CALEFACIENTIBUS VENTRICULUM.

Oleum menthae.

R. Menthae crispae ℥ iv.
Olei omphacini ℥ j.

Macera & insola per dies octo: mentham exemptam bene exprime, atque aliam recentem impone, ut supra: atque ita tertium fac: cola, & serva. Nonnulli in tertia infusione mentham relinquunt. * Ventriculum refrigeratum & imbecillum calefacit, firmat, nauseam vomitumque reprimat, appetentiam excitat, coctionemque juvat. *Innominatus.*

Oleum absinthinum.

R. Comarum Absinthii ℥ iv.

Olei Omphacini ℥ j.

Insolato in vase vitreo, Absinthiumque permattato ter, veluti de mentha in oleo menthae dictum est. * Calefacit ac roborat ea, quae sunt refrigerata, potissimum vero ventriculum: excitat appetentiam, obstructions aufert, lumbrosque enecat. *Innominatus.*

Oleum masticinum.

R. Olei rosati omphacini ℥ j.

Masticis ℥ ij.

Vini odorati ℥ iv.

Omnia in vase vitreo imposita coquantur in duplici vase ad vini consumptionem. * Cerebrum, nervos, juncturas, ventriculum, hepar corroborat, tumores duros lenit, dolores sedat. *Mesius.*

Oleum nardinum simplex.

R. Nardi Indici ℥ ij.

Vini Aquae ana ℥ ij. ℥.

Olei loti ℥ j. ℥.

Minutim incisam macera, & coquantur in duplici vase, donec vinum & aqua per vaporem resolvantur: color deinde oleum, & reponatur. * Calefacit, tenuat, digerit, modice adstringit: proinde affectus omnes frigidos & flatulentos cerebri, ventriculi, hepatis, henis, renum, vesicae, uteri, magnopere juvat: naribus injectum caput purgat, corporis colorem & odorem commendat. *Mesius.*

Oleum nardinum compositum.

R. Nardi Indici ℥ ij.

Majoranae ℥ ij.

Ligni aloë, Enulae,

Foliis Indi, vel macis,

Calani aromatici, Fol. Lauri, Cyperi,

Schcenanthi, Cardamomi ana ℥ j. ℥.

Contundantur omnia leviter: & illis adfunde Vini, Aquae ana quantum sufficit, id est, utriusque circiter ℥ xiv.

Olei loti ℥ j. ℥.

Macerentur horis duodecim: deinde coquantur in duplici vase, secundum artem. * Idem, quod praecedens, potest. *Mesius.*

DE OLEIS EXCALEFACIENTIBUS HEPAR.

Oleum amygdalarum amararum.

R. Amygdalarum amararum, siccarum, non tamen rancidarum: contundantur minutissimè: postea in sartagine aliquantulum torrefacias, affuso aquae rosaceae modico: postea praelo exprime. * Aperit oppilationes, & discutit ventositates & vapores: sed potissimum medetur surditati, sibilo, & dolori aurium: lenit duritiam nervorum, & delet maculas faciei. *Innominatus.*

HEPAR quoque excalfaciunt, oleum absinthinum, nardinum & masticinum: de quibus vide supra.

Oleum

Oleum nucleorum Persicorum.

Oleum nucleorum Persicorum eodem modo fit, quo ex dulcibus amygdalis. * Obstructa aperit, aurium, & sedis hæmorrhoidibus dolores ac tumores sanat, lumbricos necat. In renum affectibus injectum & epotum valere asserit. *Manardus.*

**DE OLEIS EXCA-
lescientibus lienem.****Oleum de Capparis.**

R. Cort. radic. Capparis ꝑ j.
Cort. Tamarisci, Fol. Tamarisci,
Sem. Agni casti,
Ceterach, sive Asplenii, Cyperi ana ꝑ ij.
Ruta ꝑ j.
Olei olivarum ꝑ j.

Aceti albi fortis, Vini albi ana ꝑ ij.
Trita leviter coquantur in duplici vase, usque ad vini consumptionem & aceti. * Ad duritiem, obstructionem, & dolorem splenis utile est, & omnem ejus aegritudinem. *Innominatus.*

Oleum de Beben.

Oleum de Ben, seu Balaninum, fit ex tuis, affatoque, affusa rosacea aqua, fructu isto. * Repurgat maculas, varos, lentiginos, cicatricum nigritas, fucos, alvum solvit, sed ventriculo adversatur: dolores aurium emendat. Item si sonant aures, vel strepitum aut sibilum edunt, cum adipe infusum auxiliatur. *Innominatus.*

Oleum Liliorum simplex.

R. Flor. Liliorum alborum, abjecto quod croceum est, ꝑ iv.
Olei veteris ꝑ j.

Fit, ut oleum mentha: ter lilia renovanda sunt. * Calfacit, resolvit, ob id à frigore dolores thoracis, ventriculi, colli, uteri, renum, vesicæ sedat, lenit, & coquit. *Innominatus.*

Oleum Liliorum compositum.

R. Foliorum Liliorum alborum ꝑ ix.
Masticis, Calami aromatici,
Costi, Carpopallami ana ꝑ ß.
Caryophyllorum,
Cinnamomi ana ꝑ ß.
Croci ꝑ ij.

Omnia, præter liliorum folia, aqua sufficiente viginti quatuor horis macerentur, deinde paululum coquantur, & additis liliis, oleique veteris ꝑ ij, aliquantulum bulliant: tunc omnia injecta in vas vitreum in sola dies quadraginta: post colatum & bene obstructum reponatur. *Innominatus.*

LIENEM quoque excalfacit oleum Spicæ sive nardinum.

**DE OLEIS EXCA-
lescientibus uterum.****Oleum Irinum.**

R. Rad. Ireos ꝑ j.
Florum ejusdem ꝑ ij.

A Macerentur in decoctione aliarum radicum i-reos, quantum sufficit.

Olei veteris ꝑ j.

In vase duplici coque, exprime, radicesque novas, & flores immitte, coquantur denuo, & tertium: colatum servato, & obturato. * Terget, tenuat, coquit, resolvit potenter: ob id à frigido dolores aurium, hepatis, splenis, uteri, articulorum sedat, phlegmonas coquendo suppurat, materias thoracis & pulmonis coquit: strumas dilipat, & alios tumores duros: spalinum emendat, & narium fœtorem. *Mejnes.*

B

Oleum Irinum aliud.

R. Olei veteris ꝑ xiv.

Aquæ ꝑ iv. ꝑ ij.

Rad. Iridis ꝑ ij. ꝑ iv.

Flor. Liliorum alborum ꝑ xv.

Rad. Cyperi recent. ꝑ vj.

Rad. Helenii ꝑ ij.

Rad. Buglossæ ꝑ ij.

Cinnamomi, Nardi Indicæ, Afæ odoratæ ana ꝑ j.

C

Contundantur radices, & alia species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinque ad Solem, vel loco calido: postea in duplici vase coquito, donec aqua consumpta fuerit. Refrigerare finito, colato, exprimito, & reponito. * Usurpatur ad diuturnum catarthum, naribus illitum. Ozænas & putredines narium auferit, tinnitum aurium cum aceto & ruta ex amygdalis amaris commixtum, & auribus injectum tollit, asthmaticis gargarismo adhibito opitulatur: hæmorrhoides veteres inunctum sive colo injectum educit. *Nicolaus.*

D

Oleum anethinum.

R. Fol. & flor. Anethi contul. ꝑ iv.

Olei veteris ꝑ j.

Macera ad Solè, vel in loco aliquo, diebus quindecim: deinde in duplici vase coquito: & abjecto anetho, recens injecto, & iterum quindecim diebus macerato: postea simili modo coquito & exprimito, & tertio recens anethum injice: macera, coque, & cola. * Sedat dolores, aperit poros, & resolvit vapores & apostemata, tumores & durities: mitigat dolores & rigores febrium: provocat somnum & sudorem. *Innominatus.*

E

Oleum Cheyrynum.

Oleum Cheyrynum fit ex leucojis luteis, hoc est, ex Cheyris citrinis, & oleo veteri claro, ut oleum Anethinum. * Dolores nervorum, aliarumque partium corporis mitigat, eaque in thorace, renibus, vesicæ & utero sunt, discutit.

Oleum Crocinum.

R. Croci ꝑ j.

Myrrhæ puræ ꝑ ß.

Cardamomi ꝑ ix.

Calami aromatici ꝑ iij.

Infundantur medicina in aceto diebus quinque, præter cardamomum. Die vj. projiciatur super ea cardamomum, & dimittatur die una. Deinde fundatur super ea olei ꝑ j. & coquantur igni:

lento usque ad acetum consumptionem. Et sunt, A qui loco acetum vinum ponunt. * Confert doloribus nervorum, & confortat eos, & lenit duritiam eorum: confert spasmo, & dolori matricis coloremque efficit bonum. *Mesues.*

Oleum de Castoreo.

R. Castorei, Styracis calamitæ, Galbani, Euphorbii, Cassiæ lignæ veræ, Croci, Opopanacis, Carpoballami, Spicæ nardi indicæ, Costi ana ʒ ij. Cypri, Schœnanthi, Piperis longi, nigri, Sabinæ, Pyrethri ana ʒ ij ss. Olei Tʒ ij. Vini Tʒ ij.

Galbanum & opopanax in vini parte seorsim dissolves: deinde reliqua omnia confusa cum oleo, & reliqua vini parte coques ad vini consumptionem in duplici vase: postea cola, & gummi dissoluta oleo adfundes, & iterum coques in duplici vase, ad consumptionem vini, & lapsus miscens repone. * Optimum est ad frigidum affectum partium omnium, præsertim nervosarum: medetur paralyti, spasmo, tetano: & sedat acerrimos rigores & frigora febrium, si spina dorci liniatur. *Jacobus de Stanlis.*

**DE OLEIS EXCALE-
facientibus articulos.**

Oleum Sulphuris.

R. Sulphuris flavi, Terebinthina ana ʒ ij. Olei rosacei Tʒ j. Vini boni ʒ ij.

Coquantur igne lento, usque ad vini consumptionem. * Extenuat & attrahit admodum: hydragyron corpore demersum foras elicit, statim à balneo illatum: scabiem, lepras, & cutis fœditates sanat: morbo Venereo commode adhibetur: fistulis & malignis oris ulceribus, aliarumque partium vitis primo aut secundo contactu E prodest. *Brassavolus.*

Aliud ad Podagram.

R. Sulphuris vivi Tʒ ij. Vitellorum ovorum N. xxv.

Terantur simul, & ponantur in patella ferrea, & lento igne coquantur, & quando incipit ardere, inclina patellam ferream ad alteram partem, & quod liquidius est, effluet. *Euoonymus.*

Aliud oleum Sulphuris.

Accipe lixivium forte clavellatum, aut etiam ex calce exuncta confectum, ita ut ovum ei innatet. In hoc lixivio decoquatur sulphur tandiu, quoad pinguedo in superficie lixivii apparuerit, & feces fundum perierint, tum despumando quasi pinguedo auferatur. *Euoonymus.*

Oleum Rutaceum.

R. Rutæ recentis, incisæ & confusæ ʒ ij. Olei veteris clari Tʒ j. Macera ad Solem, aut in loco calido aliquo diebus quindecim, deinde in duplici vase coquito,

& abjecta ruta recentem injicito, & iterum quindecim diebus macerato, postea simili modo coquito, & exprimito, & tertio recentem rutam injice, macera, coque, & cola. * Est calidum aperitivum, resolutivum, & mitigativum dolorum: callacit renes, vesicam, matricem: & sedat dolores eorum, & maxime colicam, si venter unguatur, & fiat ex eo solo clyster: præterea opitulatur nervis, confert spasmo, & expellit frigidus humores. *Innominatus.*

Oleum Nucum.

B Ex nucibus verustis oleum prælo exprimitur, ut ex amygdalis. * Flatus crassos dissipat, tumores discauit, nervis attritis vel puocis, præsertim cum calce lora confect, scabiem emarginat. *Mesues.*

Oleum de nucis Indica.

C Oleum ex nucis Indica, dolori nervorum confert, thoracem & pulmonem lenit, & inde claram vocem facit: impinguat etiam, & sperma auget. *Mesues.*

Oleum nucis Moschatæ.

R. Nucum moschatarum Tʒ j. Contunde crasse, easque ita confusas illiga archè panno lino, eumque in vase vitreato appende: quod demittatur seu demergatur in aheni ferventis aque, unde percalefiat aroma: deinde prelo subjectum fortiter exprime. nam hoc pacto copiosius emanat oleum. * Extrinsecus lentis D aut pisæ instar ori ventriculi inunctum, mirifice ipsum corroborat. *Colomienjes.*

Alius modus.

Quidam nucem moschatam, macem vel crocum, vel caryophyllos crassum in pulverem redigunt, & aqua vitæ aspergunt, diu balneo in longo vase coquant: setaceo excepta laminis calidis expriment. *Hernius.*

Oleum ex Beniovino.

R. Beniovini quantum voles, maceretur balneo cum oleo ex nucleis ceraforum: deinde miscæ ambram, muscum & zibetam, ferreis laminis candentibus binis exprime: hoc est oleum, quo chirothecæ imbutantur. *Hernius.*

**DE OLEIS EXCALE-
facientibus nervos.**

Oleum Costinum.

R. Costi amari ʒ ij. Cassiæ lignæ veræ ʒ j. Summiratum Sampluchi ʒ lix. Vini quantum iussit. Olei olivarum, vel sesamini Tʒ ij.

F Trita macerentur biduo: deinde coquantur in duplici vase, ad consumptionem vini. * Calfacit, obstructa aperit, nervosum genus roborat, ut nervos, musculos, tendones, ligamenta, ventriculum: præter hæc, hepar & capillos: canitiem ob id moratur, & corporis colorem ac odorem commendat. *Mesues.*

Oleum

Oleum de Piperibus.

R. Piperis longi, nigri, albi, ana ꝑ ij.
Myrobalanorum, Chebulorum, Belli-
corum, Indorum ana ꝑ v.
Radicum Apii, Fœniculi ana ꝑ ij ꝑ.
Sagapeni, Opopanacis, Hyoscyami albi ana
ꝑ ij ꝑ.
Turbiti ꝑ ij.
Zingiberis ꝑ ij.

Surculorum hyssopi, Rutæ viridis ana M. j.
Coquantur secundum artem in aquæ quantita-
te sufficienti ad tertiam. Colaturæ adde olei de
Cherva T̄b ij. & iterum coque ad consumptionem.
* Juvat morbos nervorum frigidos, ut paraly-
sin, spasum, spasum cynicum, tremorem,
epilepsiam: ad hæc ischiadem, & ceteras arthri-
tidis differentias, & uteri, coli, renum, vesicæ affe-
ctus frigidos, quia calefacit, tenuat, terget, ob id
obstructiones aperit, calculum frangit. *Mesues.*

Oleum Piperis nostrum.

R. Piperis Indici, contriti. Olei communis, vel
amygd. dulcium ana q. f. est.
Miscantur, & digerantur in loco aliquo calido
per menses duos. * Partibus refrigeratis mirum
in modum conducit.

Oleum de Euphorbio.

R. Euphorbiæ ꝑ ij.
Olei Cheyrii,
Vini odoriferi ꝑ v.
Coque secundum artem, usque ad consumptionem
vini. * Juvat maxime frigidus cerebri & nervo-
rum affectus, cephalalgiam, hemigraniam, lethar-
gum, naribus immisilum: articulorum quoque, &
hepatis, & splenis dolores illitum juvat. *Mesues.*

Oleum Enulatum.

R. Rad. Enulæ contusarum, Succij ejusdem,
Olei sesamini ana T̄b ij.
Vini odoriferi ꝑ ij.
Fiat ut oleum myrtinum. * Calefacit, tenuat, di-
gerit: ob id affectibus nervorum, uteri, & vesicæ
frigidis prodest, & febrium rigori, ac colo à fla-
tibus dolenti. *Mesues.*

Oleum Lumbricorum.

R. Lumbricorum terrestrium T̄b ij.
Probè laventur in vino: deinde immittantur in
Olei rosari omphacini T̄b ij.
Vini ꝑ ij.
Coquantur in duplici vase ad vini consumptio-
nem: colatum reponere. * Nervos in frigidatos cõ-
fortat, & utile est doloribus juncturarum.

Oleum Sampsuchinum.

R. Fol. Sampsuchi, id est, Majoranæ M. iv.
Serpilli M. ij. Folior. Myrti M. j.
Abrotani, Sisymbrii, seu Menthæ aquaticæ
ana M. ij.
Cassie lignæ veræ ꝑ ij.
Olei omphacini quantum sufficit.
Concidito, & contundito omnia, & impone in
vitreum vas, & insola diebus octo: postea expri-
me, & alias species infunde: coque rursus, & ter-

Atium idem facito: deinde colatum reponere. * Laf-
situdini utile est, & morbis cerebri & nervorum
frigidis prodest: ob id spina in balneo inunctum,
paralytin juvat, & spasum cynicum, vulgò tot-
turam oris, naribus injecum: ut auribus humi-
sum, à statu tinnitum dissipat, mentes ciet, mor-
tui scorpionis prodest.

**Oleum Ligustrinum, sive de Alcanna,
sive Cyprinum.**

R. Florum Ligustri ꝑ iv.
Olei veteris ꝑ x.
Macera & insola per octo dies. Flores ligustri
exemptos bene exprime, atque alios impone, ut
suprà: atque ita tertium fac. cola, & ferva. * Par-
tes nervosas roborat: capillos à canicie vindicat.
Mesues.

**Oleum, ad gravitatem auditus,
nostrum.**

R. Rutæ, majoranæ, hellebori albi ana part. j.
Olei scillini, olei de colocynthide ana q. f.
Vini q. f.
Miscantur, & coquantur, usque ad consumptio-
nem vini. Utere evacuato prius corpore.

Oleum Regis David.

R. Bdellii ꝑ x.
Ammoniaci, Serapini, Opopanacis,
Carpoballami, Opii, Polypodii,
Hellebori albi, Zari, Feliemati, Cassiæ,
Amygdal. amar. ana ꝑ vj.
Caryophyllorum, Nucis moschatae,
Zingiberis, Galangæ, Cinnamomi,
Ladani, Castorei ana ꝑ ij.
Kessile, Sem. hyoscyami albi, Seseleos,
Olibani, Nigellæ, Sem. Erucæ,
Sem. porri, Amos. Colli ana ꝑ v.
Cyperi, Gran. Harnel, Gran. myrti,
Gran. virid. Gran. aikerva, Sampsuchi ana ꝑ ij.
Eupatorii, Ulinæ ana ꝑ v.
Terantur contritione grossa, & projiciantur in
vase, & fundantur super eas T̄b vj. succi caulis, &
decoquantur igne levi, donec redeat ad T̄b ij. &
removeatur ab igne, & coletur, & exprimatur
ita, ut non remaneat in eo aliquid de virtutibus
harum medicinarum, & reducat ad vas, & fun-
datur super ipsum
Olei olivarum T̄b vj.
Butyri vaccini, Olei arazaki,
Olei de kerva ana ꝑ x.
Olei addemest, decocti cum speciebus (& af-
fertur hoc oleum de Ægypto) ꝑ x.
Farinæ amygdal. amar. ꝑ ij.
Granorum Lauri, Pinearum ana ꝑ vj.
Olei de Lilio, Olei de eruca ana ꝑ v.
Gran. vitidum ꝑ x.
Olei Sesamini, aut arazaki, in quo decoctæ
sunt rutæ,
Ulinæ ana ꝑ ij.
Olei de Alkana ꝑ v.
Mellis anacardi ꝑ ij.
Et addatur super olea in vase, & dissolvatur cum

paucis illius aquæ de Sagzeneæ ʒ x. Decoquantur lento igne, donec remaneat aquæ quantitas sacrajati j. & auferatur ab igne, & coletur cum mantili ipso, & reductur ad vas, & projiciatur Ammoniæ, Mellis ana ʒ x.

Et ponatur supra prunas, donec liquefiat, & miscantur cum eo Stryracis liquidæ, Naphthæ albae, Olei balsami ana ʒ x.

Ponantur in ampalla optimè obturata. Dosis ejus à quarta ʒ j. usque ad aur. j. cum aqua cicercis tepida. Est iuuatium ad paralyfin, torturam, podagram, tremorem, ad dolores juncturarum, & dorsi fistulas, hæmorrhoidas, colicam, & elephantiam. *Avicenna.*

DE OLEIS REFRIGERANTIBUS CAPUT.

Oleum de Papauere.

R. Caputum Papaueris,
Fol. Papaueris,
Flor. Papaueris ana partes æquales,
Olei quantum sufficit.

Incola in vase vitreo per octiduum: deinde cola, & noua rursus immitte: idem tertio facito: postremo colatum reponere. * Intemperiem calidam sanat, & inde oritur dolorem; tonnum quoque conciliat. *Mesues.*

Aliter.

Ex semine utriusque papaueris, tam albi quam nigri, exprimitur oleum eodem modo, quo ex Amygdalis, Balano Myrepica & Cherva. * Impinguat, asperam arteriam lenit, febrium ardentem mitigat, & infomnium. *Mesues.*

Oleum Mandragoræ.

R. Olei communis Tʒ ij,
Succi pomorum Mandragoræ ʒ iv.
Succi Hyofeyami albi ʒ ij.
Succi caputum Papaueris nigri ʒ iij.
Succi Violarum, succi Cicutæ ana ʒ j.
Opium, Stryracis calamitæ ana ʒ ʒ.

Succi cum oleo decem diebus ad Solem macerentur, deinde coquantur in duplici vase ad succorum consumptionem: cola, & opium cum stryracæ dissolutum cum pauculo oleo probe misceto, & reponere. * Ad nimios capitis dolores ualeat, & phreneticis, male dormientibus, fronti illitum, & naribus injectum, uehementer opitulatur: pulsibus brachiorum & plantis pedum illitum, quocumque modo uigiliis fatigatum, celerrimè obdormiscere facit. *Nicolaus.*

ANNOTATIO.

Quia non habentur apud nos Mandragora poma, ergo loco succi Mandragoræ pomorum, accipienda est corticium uel ad Mandragoræ Tʒ j. qui contundendi & coquantur in aqua sufficiente, & colato decocto, reliqua addenda.

Oleum Mandragoræ, aliter.

R. Olei Tʒ v.

Succi malorum Mandragoræ ʒ viij.
Succi caputum Papaueris ʒ vi.
Succi Hyofeyami albi ʒ iij.
Succi Violarum, Cicutæ ana ʒ ij.
Opium, Stryracis ana ʒ j.

Eodem modo, quo præcedens, conficitur. *Nicolaus Alexandrinus.*

DE OLEIS REFRIGERANTIBUS, CORROBORANTIBUSQUE VENTRICULUM.

Oleum Citoniorum.

R. Citoniorum præmaturorum cum cortice, Succi Citoniorum ana ʒ vi.

Olei oliuarum immaturarum Tʒ iij.

Omnia in vase vitreum obturatum immittito, & diebus quindecim insolato: deinde horis quatuor coquito in duplici vase. Cola, & exprime: in exprusione caro & saccus muretur: rursus infolatur, coquatur, & exprimitur, ut diximus: tertium sic facito: postremo colatum reconde, ne perspiret. * Refrigerat, adstringit: ob id ventrem totum inferiorem, & nervos laxiores cogendo roborat, sudores immodicos sistit. *Mesues.*

Oleum Myrtinum.

R. Foliorum Myrti ʒ iij.

Olei Omphacini Tʒ j.

Macera ad Solem, aut in loco aliquo calido diebus octo, deinde in duplici vase coquito, & abjectis folijs, recentia injecto, & iterum diebus octo macerato, postea simili modo coquito, & exprimito, & tertio recentia myrti folia injice, macera, coque, & cola. * Cerebrum, nervos, cor, & ventriculum roborat. *Athuarus.*

Oleum Myrtinum, aliter.

R. Succi foliorum Myrti Tʒ j.

Olei communis Tʒ ij.

Coquantur in duplici vase ad succi consumptionem: & adde

Ladani ʒ j.

Misce, & reponere. * Idem, quod præcedens, potest. *Mesues.*

Oleum Myrtillorum.

Oleum Myrtillorum fit ex Myrtillis, hoc est, baccis ueræ myrti, & oleo Omphacino, eodem modo, quo myrtinum. * Refrigerat & astringit, ideoque coeliacis affectibus subuenit: sanat igne ambusta: pustulas erumpentes illitu emendat: attritus hyeme concitatos, & intertrigines illitum corrigit: sedis rimas, condyloinata, laxatos artus perfanat, & sudores coarctet.

Oleum Lentiscinum.

R. Racemosas lentisci baccas, à putaminibus cunctis expurgatas, quot uoles: permittito aliquot diebus simul staccere: deinde magnum in ahenum collocato, affusa aqua: & igni tandiu feruere finito, donec baccæ dehiscant: demum eas extrahito & faccis includito, preloque subijcito, expressumque oleum asservato. * Oculorum aciem

aciem acuit, caliginesq; delet, cibus cōmixtum. A
Scabiem jumentorum, canumque sanat: utilissi-
mum pellis, acopis, & leprarum medicamentis:
sudores cohibet, dysentericos juvat. *Matthiolas.*

Oleum omphacinum.

Oleum Omphacinum ex immaturis olivis ex-
primitur. Præstat recens, odoratum. * Stomacho
utile est: gingivas contrahit, dentes firmat, si in
ore contineatur: sudores cohibet. *Dioscor.*

Oleum rosaceum vulgare.

R. Olei communis ℥ iv.

Rosarum rubrarum purgatarum ℥ xxvj.
Macerata & insola per dies octo. Rosas exemptas
bene exprime, atq; alias impone, ut supra, acque
ita tertium fac: cola, & serva. Nonnulli in tertia
infusione rosas relinquunt. * Refrigerat & ad-
stringit, inflammationibus prædido est, æstuan-
tem ventriculum restinguit: erosiones intestino-
rum clysteribus inditum, & dolores dentium, si
eo colluantur, sanat.

Oleum rosarum completum.

R. Olei ex olivis maturis, aqua fontana mul-
toties loti, quantum voles: deinde immitte folia
rosarum rubrarum apertarum repurgata, quan-
tum satis est, in vitreum vas: obturatur vas, ac per
dies septem insola: coque tribus horis in vase au-
plici. Expressis foliis, & abjectis, nova immitte:
insola iterum, coque in balneo, & exprime, ut
prius: tertio nova immitte rosarum folia, quibus
addes aquæ infusionis rosarum (eo modo confe-
cta, ut in syrupo rosato dictum est) quartam par-
tem: misce, insola dies quadraginta in vase vitreo
obturato: post excola, exprime, & addito rosa-
rum succo, iterum diu insola. Alii partem infu-
sionis sumunt, & succi rosarum partem alteram,
& eo, quo supra dictum est, modo cōficiunt. * Ro-
borat, & solvit commode, lenit & sedat. *Meiss.*

Oleum rosarum aliter.

R. Rosarum exemptis unguibus ℥ ij.

Olei Omphacini ℥ vj.

Immitte in vas vitreum obturatum, ne expiret:
dies quadraginta insolato. Alii non insolant, sed
puteo imponunt, suspensum proximè aquam
dies quadraginta. * Inflammationes exunguit,
roborat, cogit, densat, fluxiones sistit, & mate-
riarum per corpus fluxum cohibet. *Paulus.*

Oleum rosarum Omphacinum.

R. Olei olivarum immaturarum loti ℥ j.

Rosarum rubrarum purgatarum ℥ iv.

Tritis rosas, & oleo impositis, fac, ut dictum est,
ter rosas permutando. * Eiusdem cum superiori
facultatis.

**DE OLEIS REFRI-
gerantibus pectus.**

Oleum violaceum.

Oleum violaceum paratur Vere, ex floribus
violarum, & oleo Omphacino, quemadmodum
Rosaceum, & Rutaceum. * Refrigerat, incande-
scentibus inflammationum fevricibus utile est.

*Oleum nymphaatum, seu nenu-
pharis albi.*

R. Flor. Nymphaeæ alb. ℥ iv.

Olei Omphacini ℥ j.

Macerentur in Sole diebus decem: deinde expri-
me, & novos flores immitte: tertio idem facito.

* Vires habet Violati: refrigerat tamen magis,
quàm Violatam: minus, quàm Papaverinum: hy-
pnoticis, & intemperiem partium (ut renum) ca-
lidam sanantibus utiliter miscetur, & Veneris
tentiginem prohibet, genitali inunctum: som-
num etiam conciliat.

Oleum nenupharis citrini.

Hoc oleum fit ex luteis, sive citrinis Nym-
phaeæ, hoc est, Nenupharis floribus, & oleo Om-
phacino, ut præcedens. * Ad eadem ferè, ad quæ
præcedens, valet.

**DE OLEIS REFRI-
gerantibus hepar.**

Hepar refrigerant, oleum Citoniorum, Myrri-
num, Myrtilorum, Lentiscium, Omphacinum,
Rosaceum, &c. de quibus vide supra suo loco.

**DE OLEIS REFRI-
gerantibus uterum.**

Oleum cucurbitarum.

Oleum hoc ex semine cucurbitæ fit excortica-
to, quemadmodum oleum Sefaminum. * Phleg-
monis viscerum, & ab his febribus ardentibus
confert: urinæ ardorem valde mitigat. *Meiss.*

UTERUM quoq; refrigerant, oleum Citonio-
rum, Nymphaeæ, Lentiscium, Myrtilorum, &c.
de quibus vide supra suo loco.

**DE OLEIS SIC-
cantibus.**

Oleum ricinum, sive de cherva.

Oleum hoc fit ex pingui quodâ semine, quod
Arabes Cherva, Græci Crotona, Latini Ricium
vocant: fit autem eodem modo, quo oleum A-
mygdalarum. * Prodest ploris, ulceribus capitis
erumpentibus, sedis inflammationibus, vulvis,
quæ occlusæ conversæq; strangulant, cicatricibus
fœdis, aurium doloribus: potu alvum ciet, quæ
aquis gravatur: lumbrosos ciet. *Dioscorides.*

SICCANT etiam, oleum Nardinum, oleum
Nucum, &c. de quibus vide supra suo loco.

**DE OLEIS HUME-
stantibus.**

Oleum olivarum recens.

Oleum olivarum ex maturis olivis exprimitur.
* Humeat & moderate calefacit. Datur in cly-
steribus ab ℥ ij. ad plures. In unguentis pro ℥ ij.
ceræ, ℥ j. olei ponitur. In ceratis pro ℥ ij. ceræ,
℥ β. olei. In emplastris verò ferè æqualis mensu-
ra olei & ceræ. *Dioscor. & Galenus.*

Oleum Amygdalarum dulcium.

R. Amygdalarum dulcium siccarum, non tamen rancidarum, quantum voles: contundantur minutissime: postea in sartagine aliquantulum torrefacias affuso aquae rosaceae modico, postea praelo exprime. * Lenit asperitates pectoris, gutturis & pulmonis, duritiem & siccitatem juncturarum: est litae in cibus, & confert hectici & phthisicis: impinguat, auget sperma, sedat tussim, & ardorem urinae, vesicae, & vulvae excoriatae, cum fistula injectum.

Oleum Seseaminum.

Oleum Seseaminum extrahitur, ut Amygdalinum, nisi quod prius semen excorticandum sit est. Id semen ab excrementis purgatum, aqua parum salsa irrigetur, manibus fricetur: iterum irrigetur, donec madescat: siccetur modice, affetur, sacco aspero in strum diuq; conficando excorticetur, corticibus expurgetur, niolatur in farinam, oleum exprimat, ut ex amygdalis. Ex eodem semine non excorticato, sed assato & molito in farinam, oleum quoq; extrahitur, ut prius. * Impinguat, semen auget, asperam arteriam lenit, & vocem ob id claram reddit: multorum praeterea oleorum aliorum est materia. *Mesius.*

De oleo Melonum & Cucumeris.

Hoc oleum ex semine exprimitur, ut sesaminum, &c. * Refrigerat atq; humectat. *Mesius.*

HUMECTANT quoq; oleum Violaceum, Cucurbitarum, &c. de quibus vide supra suo loco. D

DE OLEIS ASTRINGENTIBUS.**Oleum Oenanthinum.**

Oenanthe est labrusca, optimè oleus postquam emarcuit, dejecta in omphacinum oleum movetur, volviturque: & cum biduo manserit, exprimitur, & reconditur. * Astringit, proximum rosaceo effectum praebens: sed alvum non resolvit, aut mollit. Probatissimum est, quod odore Oenanthen reddit. *Dioscor.*

ASTRINGUNT quoq; oleum Absinthinum, Menthe, Lentiscinum, Mastichinum, Myricinum, Myrtillorum, &c. de quibus vide supra suo loco.

DE OLEIS EMOLLIENTIBUS.**Oleum Lini.**

Oleum lini fit, ut oleum Seseami: sed lini semen non excorticatur. Paratur hodie à candelariis & oleariis molitoribus, non à pharmacopolis. * Spasmo, duritiei nervorum & juncturarum, haemorrhoidibus, sedis phlegmonis & rimis confert, ac dolori pulsatorio. Pleuritidi, tussi & dyspnoeae medetur, si tres aut quatuor unciae bibantur. *Mesius.*

Oleum Narcissinum.

Oleum Narcissinum fit primo Vere ex recentibus floribus narcissi, ut Rosaceum, vel oleum

A Menthae. * Valet ad emolliendas vulvae duritias, praeclosurenesque: sed capitis dolores facit. *Dioscorides.*

Oleum ex Styrace.

R. Styracis ℥ iij.

Olei communis ℥ bj.

Vini quantum sufficit.

Coque in duplici vase ad vini consumptionem.

* Calfacit: ob id confert dolentibus à frigore veteribus, vesicae, utero, nervis, musculis, tendinibus, juncturis.

DE OLEIS LAXANTIBUS.**Oleum Jasinum.**

Oleum Jasinum, quod Arabes vocant Jeleminum, & oleum de Zambach, fit ex floribus Jasinis sive Jeleminis sive Zambachi, & oleo veteri claro, ut oleum Rosaceum, vel Menthae.

* Opitulatur corporibus, quae calfactionem laxationemque desiderant.

LAXANT quoq; oleum Amygdalarum dulcium, Olivarum, Seseaminum, &c. de quibus vide supra suo loco.

DE OLEIS RAREFACIENTIBUS.**Oleum Chamamelinum.**

R. Flor. Chamamelidis, demptis foliis albis ℥ iv.

Olei olivarum ℥ bj. s.

Siccantur flores in umbra horis viginti quatuor, deinde immitte cum oleo in vas vitreum angustis oris, bene obturatum, & quadraginta dies insolato. * Initio colici, arthritici, & aliorum dolorum, praestantissimum est: parum enim repellit, & modice digerit. Aperit poros, resolvit vapores, sistit fluentes humores, corrigit in alas qualitates, confert nervis, & membris nervosis. *Paulus.*

RAREFACIT quoq; oleum Anethinum, &c. de quo vide supra suo loco.

DE OLEIS DIGERENTIBUS.

Digerunt, oleum Amygdalarum amararum, Nucum, Olivarum antiquum, Rutaceum, &c. de quibus vide supra suo loco.

DE OLEIS DETERGENTIBUS.**Oleum de Myrrha.**

R. Ova per decoctionem indurata N. x. & scindantur per medium, & vitellum extrahe: & ejus loco impone myrrham, quantum est medietas vitelli, aut minus. Tum rursus duas partes ovi conjunge, & pone in vase vitreato, & reconde in cella vinaria, & ibidè permitte per dies quindecim, aut plus: & exhibit liquor, quem serva in vase vitreo, pro inunctione. * Virtutes habet balsami: nam conservat & tuetur à putrefactione

Etione omnia ea, quæ ei imponuntur, similiter A
faciei inunctum, pulcherrimam conservat, & fa-
ciem juvenilem conciliat, vulnera citissime con-
solidat, &c. *Eunymus.*

Oleum Tartari.

R. Tartari puri ℥ iv.
Pone in ollam, & ure in fornace cum lateribus,
aut tegulis, aut fœtibus, vel per se, donec omni-
nò excandescat tartarum. Postea impone in sac-
culum laneo panno factum, & suspende in cella-
rio: tum destillabit ex eo clarus quidam liquor,
quem repone. * Valet ad faciem detergendam,
& erugandam.

Oleum frumenti.

Frumento inter laminas ferreas modicè can-
dentes presso, oleum excipitur: vel triticum cor-
tice detractum, in vase duplici destillatur. * Cu-
tem impetigine & asperitate infectam sanat.
Mesues.

Oleum Oporum.

R. Ova recentia N. c.
Coquito, donec penitus indurentur. Postea vi-
tellos eorum extime, & comminutos assa in far-
tagine, donec rufescant, & pinguedinem quan-
dam remittant: deinde ossam ferventem inde in
sacculum pilis contextum, & exprime, quodque
expressum fuerit oleum, repone. * Experientia
plurima probatum est, cutim expurgare, impeti-
ginem, serpiginem, & alia cutis vitia persanare,
capillos regnere, & ulcera maligna & fistulosa D
curare.

Oleum Sambucinum.

R. Olei veteris ℥ j.
Florum Sambuci ℥ iv.
Fit ut oleum Rosatum, ter flores innovando.
* Lenit, abstergit, & mundificat cutim, me detur
icticis, & maxime hepatis infirmo, obstructo: &
plurimum confert doloribus juncturarum.

Oleum Raphanicum.

Oleum Raphanicum è raphani semine fieri
solet, cæterorum more. * Phthiriasis mala vae-
ludine contractas tollit: scabritias cutis in facie
emendat. *Diescorides.*

Oleum Gentiana, nostrum.

R. Pulv. rad. Gentiane, Olei communis añ. q. l.
Macerentur in loco calido per mensem: deinde
exprimatur oleum. * Vermes necat, atq; educit.
Sic quoque oleum scillinum & de colocynthide F
parari poterit.

DETERGUNT quoq; oleum Balaninum, si-
ve oleum de Been, Ricinum, &c. de quibus vide
suprà suo loco.

Oleum ad scabiem expertum.

R. Succi Oleandri ℥ j.
Olei rosati ℥ ss.
Sulphuris pulverizati ℥ j.
Bulliant lente, donec oleum remaneat, & cole-
tur, & reservetur. * Curat scabiem & pruritus.
Arnoldus Villanovanus.

DE OLEIS GLUTI-
nantibus.

Oleum Nicotiane.

R. Succi Nicotiane, Olei communis ana ℥ j.
Misceantur, & coquantur usq; ad succi consum-
ptionem. * Scabiei, vulneribus & ulceribus con-
fert, dolorem capitis aufert.

Oleum Balsamina.

B Fructus Balsamina, exempto semine, in solan-
tur diu in oleo Ompnacino, aut macerantur eod-
em Oleo in balneo calentis aque, aut equino
calente simo: sicque inde oleum. * Oleum hoc est
prestantissimum ad arceudas vulnera, mammi-
larumq; inflammationes, doloresq; mulcendos.
Valet idem ad exulceratos, inflammatosq; ure-
ros siphone injectum. Dolores hemorrhoidum
mire auxiliatur: in quem usum macerantur fru-
ctus oleo amygdalino dulci, aut è semine lini ex-
presso, addita ad unamquamq; olei libram, liqui-
dæ vernicis uncia. Medetur hoc ambustus tam
igne, quam aqua. Punctis, sauciatisq; nervis uti-
liter illinitur: quin & vulnerum cicatrices tam
attenuat, tum etiam prorsus delet. *Matthiolus.*

Oleum Liquidambar.

Liquidambar ex America Hispaniam advehitur
subrubi coloris, cujus mirabiles prædicant effe-
ctus in omnibus uteri morbis: ejus sane odoris
ferè, qui styracis odorem amuletur. Id verò ex
eo liquore exprimitur, quem de Ocotol arbore
stillare, Mexicana historia tradit in hunc modum.
Inter arbores Mexicanas memoratur & Ocotol
arbor prægrandis & venusta, foliis hederæ simi-
libus. Hujus liquor, quem Liquidambar vocant,
vulnera curat, atque cum cortice ipsius polline
permixtus, elegans odoratumque suffimentum
præbet. *Carolus Clusius.*

Balsamum.

E LAUDATISSIMUS ille liquor, qui ob ex-
cellentes, & mirabiles effectus, Balsamum, ad veri
Balsami (quod in Ægypto nascebatur) imitatio-
nem, nuncupatur, in Hispania nova elicitur ex
arbore Panica malo majore, cujus folia urticæ
similia, serrata & tenuia sunt, Indi Xilo (Gomora
Zilo) vocant. Fit autè duobus modis. Uno, mul-
tis incisuris vulnerato arboris cortice, qui tenuis
est, è quib. liquor emanat, tenax, subalbidus, ex-
cellentissimus & perfectissimus, sed adeò pauca
quantitate, ut ad nos non inferatur. Altero, indis
admodum familiari, in elicendis succis ex qua-
vis arbore ramos, atq; etiam truncos arboris af-
sulacim, & minutim concisos, in lebetem ampulsi-
simum injiciunt, multa desuper affusa aqua bul-
liunt omnia ac fervent, quantum satis esse putant,
igne sublato frigidare sinunt, & conchyliis oleum
supernatans colligunt. Id verò est, quod in his
regiones advehitur, & quo vulgò oimur, colore
ex nigro rubente odoris suavissimi. Vasculis
argenteis, vitreis, stanneis, aut fœtibus vitreatis af-
servatur, aliam omnem materiam penetrans, in

medicina huius usus receptus est, nō nuperrimē, sed statim eo fere tempore, quo Hispania nova nobis patefacta est: nam cum Hispani indos sua vulnera hoc succo glutinare animadverterēt, illos statim imitari cōperit. Cum primum in Hispaniam allatum est, ob eius insignes facultates magna fuit, ut decet, æstimatione: jus unciā nūc viginti, nūc decem ducatis æstimabatur: at nūc temporis ejus libra non pluris, quā tribus aut quatuor ducatis æstimari solet. Romam primum delatum, ejus unciā centū ducatis vāniit: postea, tanta ejus quantitate illata, vilescere cepit, & etiam gratis quodammodo dari, ut solet in rerum abundantia sive raritate plerunq̄ contingere. Nam cum magno vānirēt, omnes ejus virtutes admirabatur, atq; requirebant: postquam verō ejus imminutum est pretium, nō æstimatur, cum tamē idem Balsamum sit, quod fuit, um centum ducatis unciā venderetur. Et sane, licet nihil aliud nobis intulissent inde, quā hoc mirabile Balsamum, Hispanorum tamen labor in illis investigandis non inutilis existimandus est: etenim jam multis annis perit id Balsamum, quod in Agypto nasci solebat, nec usquam gentium amplius invenitur: idcirco nobis Deus Opt. Max. ejus loco Balsamum novæ Hispaniæ dedit, quod meo iudicio inferius non est Agyptiaco, si mirabiles ejus effectus & utilitates cōsideremus. Trifariam verō in medicum usum recipitur: nam aut interiorius assumitur, aut exteriorius inducitur, aut medicamentis Chirurgicis admiscetur. Interiorius assumptum manē jejuno ventriculo asthmaticis utile est, & vesicæ doloribus: mensis etiam ciet, ut & pelli modo subditum. Ejus quatuor aut quinque guttulæ, vino aut aqua rosæ ea in co. hleari exceptæ, & diluculo sensim in guttur instillatæ, sic ut linguam non contingant, (nam Balsami sapor diutius in ore hærens forsitan nauseam etiā moveret) veteres stomachi dolores finiunt, eumque roborant, coloremque commendant, & anhelitum. Jecinori prodest, obstructions aperit, atq; juventam conservat. Magnæ existimationis viri, mihi probē notus, ab ejus usu nullos dolores sensit, & tametsi senex, tam validus est, ut juvenis videatur. Phthisicos levat, & steriliū uterū expurgat, pelli modo adhibitum. Foris, calidum cum plumula illitum, omnes cruciatūs ex humoribus frigidis proveniētes tollit, præsertim si linteum Balsamo delibutum adponatur. Tumores œdematodes discutit, & absumit: quamlibet corporis partem roborat. Capiti illitum, cerebrum reficit, & fovet, omnemque humorem noxium absumendo, dolores tollit. Paralyticis succurrit, cerebro, cervicē, spina & ea parte, quæ paralyti tentata est, inunctis: eadem ratione ad omnes nervorum morbos, & cōtrações utile est. Stomacho illitum, eum roborat, concoctionem adjuvat, & à flatibus obstructionsque liberat, sicuti & Lienem, quem etiam emollit. Nephritidem, nec non ventriculi dolores à causa frigida, aut flatibus ortos, calidum, loco dolenti impositum, sedatidem præstat panī calido inditum, sicq; ap-

positum. Urinam ciet, & expellit, illitum. Summe laudatur in articulorum doloribus, præsertim coxendicum, quod omnem duritiam, & tumorem remedium discutiat. Chirurgicis remediis inditum, valde utile est: & quia molestum esset omnia eum auerare, ejus iudicio ea relinquo, qui cōutetur, ut id scilicet aliis medicamentis cōmiscet, quæ ad rem utilia esse iudicabit. Vulgare sane admodum est, eo in recentibus vulneribus uti: nam statim ea sine suppuratione glutinationem impedit, quod statim digerat, & reliqua præstat, quæ ad vulneris usque glutinationem necessaria sunt, ut non abs re pauperū Chirurgia censerit possit: eaq; de causa paucæ sunt in hac urbe ædes, in quibus nō servetur Balsamum. Nervorum, juncturarumque vulnera præ reliquis medicamentis ad cicatricem perducit, contractionemque prohibet. Capitis vulnera curat, modo cranium illatum sit: sic etiam omnia recentia vulnera in qualibet corporis parte, modò sint simplicia. Antiqua vulnera per se, aut cum alio unguento impositum, mundificat, & ad cicatricem perducit. In diuturnis febribus, spina eo calente inuncta dimidia hora ante paroxysmum, & illico quinque aut sex guttis ejus in vino sumptis modo prædicto, horrores discutuntur, si tertio aut quater id remedium repetatur. Gustu est acuto, & aliquantulum amaro: unde colligere licet adstrictionis particeps esse, calidum & siccum in secundo gradu. Nunc ex novi Orbis continenti magna quantitate inferri cepit Balsamum per incisionem extractum, ex arboribus is similibus, quæ in nova Hispania nascuntur, ubi Balsamum decoctione colligitur. Sunt autem ea arbores vultæ magnitudinis, & ad radicem usque ramosa, duplici septe cortice, altero crasso Suberini modo, altero tenui, interno materiem arboris amplectente. Ex eo quod inter utrumque corticem est spacio, incisione Balsamum inducitur, alba limpidissimæque lachryma, suavissimi odoris, qui insignes ejus facultates statim prodit. Et certum est, ejus guttulam potiore esse, alterius quod decoctione extrahitur libra, tametsi miraculosos viderimus ejus effectus. Hujus fructus (qui penes me est) exiguus pro arboris magnitudine: etenim ciceris aut pisi grano major non est, amari gustus aliquantulum, inclusus extrema filiqua angusta, digitum longa, alba, & tenui. Eo fructu sese suffiunt Indi, ad capitis dolores, & defluxiones. *Nicolaus Monardes.*

GLUTINAT etiam oleum Myrrhæ: de quo vide supra suo loco.

Oleum balsaminum preciosum.

R. Olei rosati ℥ ix.

Rhabbari minutim contusū ℥ vj.

Hæc firmiter contexta in lagenâ stannea per tres dies stare facito. Deinde lagenam unā cum prædictis in balneum Mariæ immittito, & ad horæ medietatem probè bullire sinito. Postea in lagenam injice

Masticæ

Masticis subtiliter contusi ꝑ vj.
Thuris. Bdellii,
Opopanacis. Caphuræ ana ꝑ ß.
Postea illud oleum per mundum panniculum
laneum excolato, ita ut omnis virtus prædicta-
rum specierum inde exprimat, habebisque in
hunc usum paratum oleum præstantissimum ad
vulnera, quæ non capiti, sed alioqui corporis
partibus sunt inflicta. *Ranzovius.*

Oleum Medicinale.

R. Olei communis veteris Tß ij.
Terebinthinæ Abietinæ Tß ij.
Vini albi veteris, & electi,
Olibani triti ana Tß ß.
Fruenti purgati ꝑ iv. vel ꝑ vj.
Hypericonis Tß ß.
Valerianæ,
Cardui benedicti ana ꝑ iv.
Infundantur herbar in vino per 6. vel 8. horas,
deinde addatur frumentum & oleum, & co-
quantur lento igne usq; ad consumptionem vi-
ni: postea coletur, & exprimat. Huic demum
exprellioni addatur Terebinthina & Olibanum,
iterumq; coquantur leviter, donec omnia per-
fectè miscantur: & serventur in vase vitreo ad
usum. * Ad vulnera & contusiones plurimum va-
let. *Aparitius de Zibia chirurgus Italus.*

Oleum Vulnerarium infigne.

R. Olei Olivarum Tß ij.
Vermium terrestrium Mj.
Vivi hi vermes musco quercino immittantur
per diem: nam eo evomunt quicquid fecerit à ter-
ra sorpserit: adde
Flor. Hyperici, vel potius hos nondum emi-
cantes Tß ß.
Flor. Centauræ minoris & capitum Trifolii
odorati ana ꝑ ij.
Gummi Elemi ꝑ ij.
Tota æstate Sole æstivanti exponatur: ac singulis
annis flores recentes, abjectis antiquis, remi-
scentur: quidam & aliquid Terebinthinæ ad-
dunt: nonnulli quid Aquæ vitæ, in qua quid
Benovini solutum est, addunt. *Hesvinius.*

*Oleum vulneri à machinis bellicis
perutile.*

R. Olei Violarum Tß ij.
Caniculos recens natos N. ij.
Coquantur simul perfectissimè, addito vermium
terrestrium præparatorum Tß j. deinde percola-
to, & ad usum servato. *Ans. Chalmersus.*

DE OLEIS SOMNUM
inducentibus.

Oleum Malorum aureorum.

R. Mala aurea, quæ Italis *Pemi d'oro* vocantur,
quantum voles: macera, & insola in oleo Om-
phacino per dies quadraginta. * Somnum indu-
cit, dolores omnes mitigat apprimè, modicè re-
frigerat, & digerit: ulcera antiqua, scabiem &
impetiginem persanat. *Zuingerus.*

A

Oleum Hyosciami.

Hoc oleum exprimitur ex Hyosciami semi-
ne, eodem modo, quo ex papavere. * Febrium
ardores mitigat, & insomnium.

SOMNUM eum INDUUNT, oleum Man-
dragoræ, de Papavere, Nenupharis: de quibus
vide suprâ suo loco.

DE OLEIS FRAN-
gentibus calculum.

B

Oleum è granis Citri.

Oleum è granis Citri eodem modo fit, quo
ex dulcibus amygdalis. * Dolori arthritico, &
succedenti tumori confert: calculum vesicæ, &
renum detradit. In pestilenti statu, alexiterium
optimum, lumbricos necat potum, ante illitum.

Oleum Scorpionum simplex.

R. Scorpiones N. xxx.

Olei Amygdal. amar. Tß ij.

C

Macerentur in vase vitreo stricti orificii, probè
obstructo, & insoleantur per dies triginta canicu-
lares, vel aliàs tota æstate calidissimi diebus
postea colatum ad usum reponet. * Lapidem re-
num & vesicæ frangit, & expellit, lumbris, pubi,
perinæo illitum aut per meatum urinarium in-
jectum. *Mesues.*

Oleum Scorpionum compositum.

R. Aristolochiæ rotundæ,

Gentianæ, Cyperi,

Cort. rad. Capparis ana ꝑ j.

Olei Amygdal. amar. Tß j. ß.

D

Macerentur in oleo contritiæ radices ad Solem
fervidum diebus viginti, in vase vitreo probè
obturato: deinde coquantur aliquantulum in du-
plici vase, injectis ad ultimum scorpionibus vi-
vis N. xx. Iterum iterum diebus xxx. insolentur:
postremo excolato oleum reponatur. * Hoc
efficacius est priore: præterea mirandarum est
virium contra venena omnia & pestilentiam.
Mesues.

Oleum de Cerasis.

Oleum de Cerasis eodem modo fit, quo oleum
ex Amygdalis dulcibus. * Articulariis morbis
confert, terget & expurgat, calculum è renibus
& vesica pellit, pannos faciei, lentiginis, & cæ-
tera fœdæ cutis vitia delet. Efficacius est, quod
ex nucleis Cerasi sylvestris paratur.

E

DE OLEIS JUVAN-
tibus coitum.

Oleum Formicarum.

R. Formicarum alatarum quantum voles.

Olei quantum sufficit.

Macerentur æstate ad Solem diebus quadra-
ginta, postea excolato oleum reponet. * Valet
ad confortandum coitum. *Nicolaus.*

Oleum ex Pistaciis.

Oleum ex Pistaciis eodem modo fit, quo ex
Amygdalis dulcibus. * Hepatis & renum dolo-

res potenter lenit, impinguat, semen auget. Ventriculo non ingratum. Tussim & thoracis dolorem mitigat, & intemperiem frigidam emendat.

DE OLEIS SEDANTIBUS DOLOREM.

Oleum Sambucinum.

Oleum Sambucinum fit ex floribus Sambuci, & oleo veteri clarissimo, quemadmodum etiam oleum Rutaceum. * Lenit, abstergit, cutim expurgat, ictero & hepatis obstructio confert, articulorum & nervorum doloribus utile, eos namque roborat. Epotum, aut injectum, alvum irritat, serofa; excrementa per inferna educit. Fit quoque ex medio Sambuci cortice similiter macerato oleum, quod ad ambusta Italii usui est. *Augustani.*

Oleum Laurinum.

Oleum Laurinum apud nos non facile fieri potest: quoniam verò in magna copia affertur ex Italia & aliunde, ideo facile emittit à materialistis. * Calidum est, & aperitivum: mitigat colicam & frigidos dolores ventris, stomachi, capitis, hepatis, splenis, renum, matricis, nervorum, juncturarum: denique omnibus ægritudinibus frigidis confert.

Oleum Hyperici.

R. Summitatum Hyperici ℥ iij. Macerentur in vino odorifero diebus tribus & noctibus: bulliant deinde in vase duplici, obturato officio vasis: postea exprime, & recentis Hyperici summitatum bene tritarum pondus injice, & iterum macera dies tres ac noctes, coque, & exprime, tunc etiam tertio recens Hypericum adde, & si vinum minuatur, adde aliquid. Postea adde

Terebinthinæ,
Olei veteris ana ℥ iij.
Croci ℥ j.

Coquantur in duplici vase usque ad vini consumptionem: cola, & reponere. * Calidum est, & siccum, & tenuium partium: vulnera incisorum nervorum consolidat, & combustionem ignis: sedat dolores femoris & vesicæ, & provocat urinam.

Oleum Hyperici magistrale.

R. Olei veteris ℥ iv.
Vini albi potentis ℥ j.
Flor. Hyperici cum semine recentium M. iv. Tere, & macera in vase vitreo, obturato ejus officio, duos dies: coque in duplici vase, & fortiter exprime: in colaturam injice alios flores, ut dictum est, & tertio idem facito: deinde colato, & ad singulas colaturæ libras adde
Terebinthinæ ℥ vj.
Olei Absinthii ℥ iij.
Dictamni, Gentianæ, Cardui benedicti,
Tormentillæ, Carlinæ,
Calami aromatici ana ℥ ij.
Lumbricorum in vino pluries lotorum ℥ ij.
Terantur omnia, & insolentur, triginta aut qua-

draginta diebus, & bene obturatum reponas. * Ad eadem utile: superiori tamen efficacius est. *Medici Florentini.*

Aliud.

Accipe cacumina (cum se ex flore in semel colligere cepit) Hyperici, contundantur: vino albo maturo infunde, quò mergatur Hypericum, Solum per decem dies exponere: hinc adde olei, quo pondera æquet & vinum & Hypericum, insolentur dies decem: adjice Terebinthinam, nempe ut quæque libra olei binas uncias Terebinthinæ accipiat, & Croci drachmam: Nucis myristicæ, Caryophyllorum, Myrrhæ cujusque semunciam, resina Pini semunciam addat libras, Rubiæ tinctorum unctam, bulliant in balneo obturato vase: vinum exstilletur: mox cola. Vulnera glutinat, mundat, nec cicatricem fedat, putredinem areet, contusa recreat, venenis resistit. Sunt qui Antimonium addant, Millefolium, Caudam equi, Benioyinum & Consolidam, Axungiam porci, Cumium, Rosas. Et quidam terræ induriant dicta semel ita spacio. *Hernius.*

Hyperici insigne Balsamum, quod per os sumitur, in capitis & internis vulneribus.

Accipe Olei baecæarum Juniperi libram: Olei extuli ex semine Hyperici ℥ iv. his adde flores Hyperici, vitroque clauso insolentur dies duodecim, agitato quotidie vase: his exactis, novi flores injiciantur, abjectis exactis, idque sæpius repetendum. Rubia hic addi poterit, vel Halofanthos. *Idem.*

Oleum Liliorum convallium.

Fit ex floribus Liliorum convallium, & oleo veteri dato, ut oleum Liliorum simplex. * Privatum commendatur ad puerulorum tormina. *Augustani.*

Oleum Moschellinum.

R. Olei puri ℥ iix.
Aque ℥ iij.
Foli (pro eo Macis) Nardi Indicæ,
Costi, Masticis ana ℥ iij.
Styracis calamitæ,
Croci, Myrrhæ,
Cinnamomi,
Cassie lignæ veræ ana ℥ j. ℥.
Carpobalsami, Caryophyllorum,
Bdellii ana ℥ j.
Moschi ℥ vj.
Nuces moschatas N. iv.

Folium, Myrrham, Cassiam, Carpobalsamum & Bdellium tere, & per biduum in aqua & oleo macera: postea coque super lentum ignem in duplici vase, usque ad consumptionem aque: deinde cola, & reliqua in tenuissimum pulverem redacta insperge, præter Moschum: iterum macera, & coque parumper: ultimo Moschum addito: probe omnia misceto, & reponere, & interdum vas agitato. * Est optimum ad omnem frigiditatem corporis, potissimum ventriculi, & ad dolorem lateris foris inunctum, stranguria & colico vexatis, &

tis, & ad omne nervorum vitium illitum optimé facit: miscetur epithematibus & emplastris, quæ ad stomachi & renum affectiones asciscuntur. *Nicolaus Alexandrinus.*

Oleum Populinum.

R. Olei communis ℥ viij. ℥ ij.
Vini ℥ iv.

Gemmarum Populi arboris recentium, Veris initio collectarum ℥ iij.

Gemma Populi diutissimè terantur & macerentur in vino & oleo diebus septem: post coquantur in duplici vase usque ad consumptionem vini: deinde exprimat oleum, & reponatur. * Expediat ad capitis dolorem, arthriticis, nephriticis, & podagricis, & ubicunque dolor sit. *Nicolaus.*

Oleum Vulpinum.

R. Vulpem integram, exemptis interaneis, Aquæ fontanæ, Aquæ marinæ ana ℥ j. β. vel quantum sufficit.
Olei veteris clari ℥ iv.
Salis ℥ iij.

Coquantur: & inter coquendum adde Anethi, Thymi ana ℥ j.

Coquantur autem, donec ab ossibus recedat caro, & aqua consumatur: deinde excoletur oleum, & reponatur. * Ad podagras reliquasque arthriticis species, ac dorsi, renumque dolorem est efficacissimum. *Mesues.*

Oleum ex semine Ebuli.

Semen suis folliculis & sordibus probè repurgatum in mortario paste instar contunditur, deinde in caldarium iuxta magnitudinis ponitur, tantumque aquæ fluvialis superfunditur, quantum ad facilem ebullitionem satis fuerit. Postea igne luculento coquitur tandiu, donec super aquam bona quantitas spumæ apparuerit: quæ cochleari colligitur, & vase vitreo oblongo, quales sunt calices vitrei, basin angustam habentes, inditur, relinquaturque in loco tepido per triduum aut quadriduum, dum resideat, & oleum à spuma paulatim separetur. Quod si intra dies tres aut quatuor non fiat, signum est, semen non satis coctum fuisse. Tunc itaq; rursum in vas conveniens ponetur, & aqua fluvialis affunderetur, ac denuò per quartam horæ partem mediocriter ebullire sinetur: atq; sic percocta, rursus ab aqua cochleari removeri reponiq; debet, ut dictum est, donec oleum à spuma separatum ad fundum vasis subsideat viride, pellucidum, & pingue. Notandum verò est, semen colligendum esse permaturum, & intra annum: postquam collectum illud est, parare oleum convenit. Nam vetustate plurimum oleum amittit. * Præstantissimū ballamum est ad dolores arthriticos. *Incertus.*

Oleum Avellanarum.

Oleum Avellanarum fit eodem modo, quo ex dulcibus Amygdalis. * Dolores nervorum, & arthriticos sanat: teste quoque Manardo, alii ad venena & morsus serpentum valere contendunt. *Augustani.*

DE OLEIS PURGANTIBUS.

Oleum Cnicinum.

Cnicinum oleum fit ex semine Carthami purgato, & tusto. * Aqua intercute laborantibus, vicerum obstructionibus, ventriculi & coli cruciatibus flatuositate genitis, efficac est. Suspiriosis mitificè prædest, & vocem clarificat. Eporum pituitam tum vomitionibus elicit, tum per inferna ducit. *Mesues.*

Oleum Thymelææ.

R. Fol. Thymelææ,
Succi Thymelææ ana ℥ iv.
Vini albi ℥ iij.

Olei Amygdalarum amararum ℥ j.
Macerentur per horas 24. deinde coquantur usque ad consumptionem vini & succi: colatum reponatur. * Hydropi confert, ac ulceribus malignis: cutis sorditatem terget: sudores elicit: urinam retentam provocat. *Rondeletius.*

Mesues loco vini aquam, & loco olei amygdalarum amararum ponit oleum Sesaminū, & lac. &c.

**OLEA EX BACCIS
exprimendi elegans
ratio.**

Oleum ex bacca Juniperi.

R. Baccas Juniperi mediæ ætatis: misce parum aquæ vitæ, contunde in massam, adde & aliquid olei Terebinthinæ limpidissimæ: immitte vase stanneo, ac claudatur, balneoq; imponatur ut æstuet. Ab horis tribus praelo subde, ac laminis ferreis tepentibus exprimat oleum. Id cochlearis copia susceptum, excludit fortam, stomachum firmat, nervorum convulsionibus ac resolutionibus medetur, colicos uterique dolores solvit, calculosis utile: scabiem & fissuras curat. Similiter baccæ Lauri, Hederæ, Sabinæ exprimuntur. *Heurnius.*

**Secretus modus extrahendi olea ex
omnibus floribus.**

Accipies nucleos Cerasorum: siccentur in calido forno, quò mador vaneat: deinde cultro crassiusculè incidantur: mox stratis vicissim & his & floribus vitro, in calido loco (ut in balneo) dies quinque foveantur, hinc contundantur minutim, ilicoque raro linteo leniter adducto torculari exprimantur. *Idem.*

**DE OLEIS SUBTILI
modo paratis, seu di-
stillatis.**

**DE OLEIS HER-
barum & florum.**

HERBÆ vel flores earum inciduntur, contur-

dunturq; deinde induntur vitro, miscenturq; postea si sicca valde sunt, aqua fontana perfunduntur: sin humidæ & aquosæ fuerint, per se vase occluso, in Sole, aliòve loco calido macerantur, quoad in superficie oleum appareat, quod in vitro, & cera perforata relictis facibus seungitur. Hoc deinde cum aqua effluente simul ampullæ imponitur, & ex fervescence evocatur rursus. Alias herbe & flores ita macerati ex balneo pariter destillantur: postea oleum separatur. * Eadem, quas herbe, unde sunt, vires obtinent, sed multo efficaciores. *Andernacus.*

Essentia sive oleum Chelidonia, Melisse, Salyia, Valeriana.

Chelidonia contusam indas cucurbitæ vitreæ optimè obturate ad digerendum per quindecim dies, in putri calido utero: post appposito rostrato alembico, primo lento igne aquam separabis ad siccitatem capitis mortui, quod contundes, ipsi reassundendo elementum aque prius distillatum, ut supernatet quatuor digitis: obturato vase putrescant omnia in balneo Mariæ per octo dies, post distillentur rursus, dando ignem per gradus, donec nulli proorsus prodeant spiritus. Hac autem secunda distillatione aquam & aërem obtinebis, phlegma, si voles, separabis per balneum Mariæ, & destilla per alembicum, donec materia in lapillos albos prodeat: qui reiteratis solutionibus, & coagulationibus cum aqua propria, crystallini sunt: licque terra optimè purificata, quæ quamvis alba sit, ignem tamen & tincturam intincteam cõinet. Hæc ergo superinjecito priora duo elementa, ut supra reservata, & circulentur simul in balneo, donec appareat & supernatet oleum, quod vera dicitur essentia, infusiois prædita facultatibus. Eadem methodo Melissæ, Salyia, Valeriana, & reliquarum ejusmodi omnium veras poteris assequi præparaciones. *Quercetanus.*

Oleum Spicæ.

Oleum Spicæ ex majori Lavendulæ fit, quæ Spica vocatur, in vino prius macerata, deinde per alembicum destillata. * Remibus nunctum gonorrhœam sanat: lumbricos expellit, guttæ duæ ex vino sumptæ. In summa, multis facultatibus præditum est. *Enonymus.*

Oleum ex floribus quomodo eliciatur.

Contusas frondes, aut flores, simul, seorsimve, ut libuerit, ponimus in matula, cucurbitæve recta, aut curva: ad singulas florum libras, addimus olei Amygdalarum dulcium recentis parum, nempe ut exempli causa dicam, ℥j ℥. aquæ etiam ardentis, quantum videbitur: poterit autem apponi ℥j. clausoq; optimè vase, macerentur omnia decem, quindecimve horarum spacio, sive equino, aut balneo repentis aquæ: inde imposito pileo, vaseq; ad cineres admoto, destillet lento igne. Nam aqua manabit, quæ ubi ceperit rubescere, vase, quod recipit, mutato,

Augebitur ignis: aqua enim & oleum simul destillabunt: auctiore autem facto adhuc igne, alio vase recipies solum oleum. Quod autem cum aqua simul destillavit, separari facile potest. Oleo hac arte ex Absinthio, aut Mentha, collecto, nificè congenitus hepatis & ventriculi calor, atque aliarum partium juvatur: mirum enim in modum penetrat. Possemus etiam alio modo operari: Maceratis enim calentes aquæ balneo floribus, prius eodem balneo aquam solum elicere, inde quod remanet, ad cineres admovere: auctoq; tenuis igne, elicere aquam & oleum. Quanquam autem absque aqua ardente elici hujusmodi è floribus ac herbis oleum posset: tamen si addatur, magis odorem retinet: licet in floribus ingidis, ejusmodi sunt Viola, Nymphaea, Papaverisque, melius aqua ardente abstineremus, ob qualitatem adveriam naturæ, qua ethiur, ut aqua ipsa ardens aut nihil, aut certe parum recipere ac retinere earum virum, odorisque possit. *Hieron. Rubens.*

Oleum Chamæmeli, Meliloti, Anthos, Beticæ, Mentha, Absinthii, &c.

Ex floribus omnibus eodem modo, quo ex Chelidonia essentia extrahantur: vel hæc via: Si addideris pro libra florum, libras sex aquæ pluvialis, vel distillatæ, digerendo omnia per aliquot dies, postea illa distillando per alembicum cum suo refrigeratorio. Præsertim autem essentiam elices ex floribus, qui sequuntur: Chamæmeli, Meliloti, quæ olea valde anodyna sunt: Stæchados, Anthos, Beticæ, hæc cerebri affectibus medentur: Absinthii, Mentha, ista ventriculo profunt: Geniæ, Tamaricis, quæ lienis affectibus conducunt: Thymus, Epithymi, Origani, quæ melancholiam domant: & ex similibus prius ad Solem, ut decet, exiccatis, quorum proprietates omnes facillimè medicus assequetur. *Quercetanus.*

Oleum è Rosis præstantissimum.

Rosarum folia in umbra aliquandiu asservata, in matula vitrea magna ponuntur, cujus sit fundus latus, & ad dimidium vas impletur: inde affunditur ipsis Rosarum foliis tantum aquæ rosaceæ stillatitiæ, quantum satis fuerit, ut optimè madeant: appositoque pileo vitreo cæco, stipatisque optime rimis cera gummata, quindecim diebus equivo sive macerantur: sic tamen, ut mutato, cum frigiditate ceperit, sive, calor æqualis servetur. Apposito mox matule rostrato pileo, igne moderato cinerum, aqua omnis elicitur: quæ rursus in eadem matula, optimè prius à facibus mundata, ablutaq; ponitur, & calentis aquæ balneo lentissimo igne elicitur, cum tota in vas recipiens abeat. Nam in fundo matulæ remanebit oleum rosarum, colore rubrum, perspicuum, & molli odore suaviter fragrans: virtus coctis, ac cerebri robotandis, & primè utile. *Hieron. Rubens.*

DE OLEIS EX
fructibus.

Olea fructuum.

Ex fructibus eodem modo olea, ut ex seminibus, vel herbis eliciuntur, ut ex nucleis Cupressi, baccis Lauri, Juniperi, quae moderatè caletant & roborant. Ex amaris & dulcibus quoque amygdalis, idque per balneum pro Asthmaticis, Nephriticis, Iliacis, & ardoribus uringe cutandis, si ipsius aur. ij. aut iij. exhibeantur. Quae quidem olea nostri Pharmacopolae preparant, vel ignis expressione, aut saltem cum aquae vaporibus. *Quercitanus.*

Oleum è baccis Juniperi.

R. Baccarum Juniperi modicum plenum: contundantur minutissime: itaq; affundatur aqua pura, ea quantitate, ut optime cooperiantur: postea in vesica cuprea, ut vinum sublimatum, per aquam frigidam destillantur: postremo oleum ab aqua separatur, ferveturque. * Valet ad multa: ad tormina, ad gonorrhoeam, ad coli dolores ex catarrho. Hoc oleum balsamo comparatur, guttarum trium aut quatuor mita assumptum, resolutionem nervorum, morbum attontum, & alios cerebri affectus praevet: corpus ab omni veneno & pestilenti aere tuetur: stomachum debilitatum ex frigore restituit: vomitiones colibet: viscerum abscessibus medetur: renes purgat: calculos frangit: urinam promover: colicos & uterinos dolores compescit: difficultati intestinorum, sanguinisq; reiectioni, & pectoris pulmonumq; vitis conducit: morbo arquaro, & aquae inter cutem prodest: vermes necat. In summa omnibus membris laesis, vi sua penetrandi medetur, foris inunctum: convulsis, tremore & convulsione infestatis subvenit: scabiem, ulcera inveterata, malignaque, nec non condylomata curat: dolores lumborum, coxatum, podagrae & colicæ, umbilico illitum, sedat: fissuras manuum sanat. *Euonymus & Andernacus.*

Aliter.

R. Baccas Juniperi, contunde in massam, ligneo vase impone, affunde aquam aestu bullientem, ut obruatur massa: junge fecis vini eam copiam, qua medii pedis altitudinem superet: cooperito vase, diebus quatuordecim illis otium sit, dum nempe acorem instar fermenti ducat massa: quotidie bacillo hæc massa agitetur. Tandem fiat distillatio ex eo vase, quo Terebinthina eliquatur, excipulum amplum sit. Ignis lentior initio excludet spiritum Juniperi: hinc substantiam vini, & granorum: hoc vinum apud Colonicos maxime usus & pretii est. Cochlear haustum ejus partum accelerat, stomachum firmat, convulsionibus ac resolutionibus medetur, colicos uterique dolores compescit, ab inquinato peste aere tuetur, calculosis expeditum remedium, fissuras ulceraque manuum sanat. *Heurnius.*

Oleum è baccis Lauri.

Oleum è baccis Lauri eodem modo, quo oleum ex baccis Juniperi, destillatur. Ex T. b. una baccarum, ℞j. olei communiter extrahitur. * Valet contra colicam & iliacam, & sciaticam passionem.

Oleum è baccis Hederae.

Oleum è baccis Hederae eodem modo, quo oleum ex baccis Juniperi, destillatur. Vel etiam per descensum ut:

R. Ligna sicca Hederae,
Granorum Hederae,
Gummi Hederae q. s.

Frustratim decisa, ponantur in vas terreum perforatum in fundo, duobus vel tribus locis, & tunc supponatur alia olla, & ponatur in terra, & hgetur fundus superioris cum orificio inferioris: bene sigillabis cum argilla, vel pasta: & ita disponantur, ut olla superior tota sit super terram, cooperito orificio: & fiat ignis circumquaque, & destillabit oleum nigrum in vas interius. * Frigidis articulorum morbis singulariter prodest: menstrua provocat, calculos expellit, & ulcera expurgat, sanatque. *Rogerus.*

Oleum è nucleis Pineis.

Oleum è nucleis pineis per descensum, ut oleum è baccis Hederae destillatur. * Valet ad rugandam mulierum cutem. *Manardus.*

Oleum è Cepa.

Accipiatur Cepa alba, in medio evacua: cujus vacuitas theriaca impleatur, & foramine obturato, circumdata panno lineo madente, per horæ dimidium cineribus calidis obruta, alembico destilletur, & liquoris stillatitii dentur patienti ℞ ij. * Sadorè evocat in peste. *Fumanellus.*

Oleum è nucibus Cupressi.

Nuces primum in pulverem rediguntur: deinde ex aqua Betonica, vel aqua Vitis destillantur: postea oleum, quod inde manavit, in balneo Mariæ corrigitur, & ab aqua separatur. * Hoc cervici, vel capitis vertici inungitur ad catarrhos retinendos, quos spinam vertus singulari quadam vi retrahit, quare etiam antea oculis applicari non debet, ut quod illos attrahendis humoribus offendat. *Andernacus.*

DE OLEIS EX
seminibus.

Olea Seminum.

Seminum olea eadem methodo, ut olea ex floribus, eliciuntur, in pulverem prius redactorum: ut Anisi ad flatus discutendos: Foeniculi ad affectus oculos, & suffusiones. *Quercitanus.*

Oleum Anisi.

R. Anisi T. b. j. vel ij.
Aque fontanæ T. b. x. vel xx.
Contundatur Anisum minutissime, & maceretur in aqua per horas aliquot: deinde in vesica

area primò igne lento, deinde fortiori destilletur per aquam frigidam: postremò oleum ab aqua separatur. Libra una Anisi dat communiter 5 ℥ olei. * Ad vertiginem, angustiam pectoris, capitis defluxu natam, præfocacionem, vomitionem, cruditatem stomachi ex flatibus, aquam intercutè, aliosq; affectus qui ex frigore & ventis proveniunt: præcipuè omnibus membris exangibus & nervosis opitulatur, ut stomacho, intestinis, vesicæ, utero: cujus fluorem albū extecat, & omnes in totum actiones, quæ de Aniso dicuntur obit: oris halitusq; fectorem emendat. Usus ejus est, si aliquot guttarum instat ex vino, vel jusculo manè assumatur, vel quando necessitas postularit: quin etiam tabellis ad pectoris vitia rectè additur. *Andornacus ex Euconymo.*

Oleum Fœniculi.

R. Fœniculi contusi ℥ ij.
Aque fontanæ ℥ xx.
Milce, macera, & in vesica, balneo aëreo sicco destilla per aquam frigidam: deinde oleum ab aqua separatim reponet. Fit etiam a quibusdam hoc oleum ex semine sicco extractum sine ulla alta additione, perquam odoratum & suave: colore autem est album, quod primò destillat. Destillatur autem ex ℥ ij. Fœniculi, 3 ℥ olei. * Capiti conducit, præcipuè autem oculis, retribus, vesicæ: pectoris angustia & difficultati spirandi succurrit: stomachi juvat: status dissipat: calculos arenosos cõminuit: urinam & menstrua promovet. Fieri ex eo tabellæ possunt ad eisdem usum, aut per se quocunque tempore manè & vespere aliquot guttæ sumi possunt. *Euconymus.*

Oleum Anisi & Fœniculi.

Semina Anisorum cucurbita curva locantur, ad eorumq; libram adduntur aquæ fontis purissimæ 3 ℥ ij. & tepentis balnei calore macerantur: inde educitur oleum odoratum, quod stomacho roborando, flatibus discutendis, orisque halitui commendando, plurimum præstat. Hujus si guttæ aliquot cum hispharmacis misceantur, quæ ad coli dolores, pro deprecanda alvo, adhibemus, multum profunt. Quod si loco aquæ in destillando vinum addideris, calidius oleum evadet, sed minus suave, minusque odoratum. Sic quoque è semine Fœniculi oleum extrahitur. *Rubens.*

Oleum Cumini.

Cumini oleum eodem modo, quo Anisi oleum conficitur. Libra autem una Cumini dat 3 ℥ olei. * Urile est vulneribus ad lienem pertingentibus, inflationibus corporis ex frigiditate, quæ aliquando causa existit, cur urina retineatur: tussi medetur: anhelationi conducit: colicis doloribus subvenit: urinæ stillicidiū impedit. Ad hunc usum gutta una aut altera, in aqua silicis sumi potest, aut etiam in tabellis. *Euconymus.*

Oleum Petroselinæ.

R. Sem. Petroselini ℥ ij.
Aque fontanæ ℥ xx.

A Semina contunde, macera, atq; in vesica, balneo aëreo sicco, vel arena destilla. Ex libra autem una seminis Petroselini extrahitur communiter 3 ℥ j. vel 3 ℥ olei. * Obstructiones aperit: mēstrua & urinam movet.

Oleum ex granis Ebuli.

Oleum ex granis Ebuli quomodo fiat, vide supra. * Podagricos dolores mirum in modum lenit, curatque.

Oleum ex granis Cataputiæ.

R. Sem. Cataputiæ ℥ ij.
Contundantur, & in retorta per arenam destillentur. * Purgat mirabiliter. Idem facit oleum Cnicinum.

Oleum Frumenti.

Frumentum in retortam impositum cum spiritu vini diligenter per octo dies digeratur, tum demum igne violento pellatur. Quod destillatum est, capiti mortuo reddatur, deinde digeratur, ac destilletur. Id si iter iterum proficit oleum præstantissimum ad gangranam & carcinomata. *Quercetanus.*

Oleum ex semine Lactucæ & Hyoscyami.

Semina Lactucæ aut Hyoscyami cucurbita curva locantur, ad eorumque libram adduntur aquæ Rosarum stillatiæ 3 ℥ ij. vel paulo plus: & tepentis balnei calore macerantur: inde educitur oleum. * Prodest autem Lactucæ oleum, potius ad duas vel tres drachmas, cum jure aut vino, mane, sex aut septem diebus, gonorrhæa: Hyoscyaminum idem facit, si eo inungantur renes: & si mulier est, pess. modo lubdatur. *Rubens.*

DE OLEIS EX RADICIBUS.

Olea radicum.

Una eademq; prolixè vis, ut herbarū, florum & seminum, essentia radicum extrahitur: Angelicæ, Scibet, Bistortæ, Gentianæ, Tormentillæ, Caryophyllatæ, quæ pestilentibus affectibus conferunt: Cyperi, Acori, Costi, ad roborandum ventriculum: Dictamni, ad sedanda parturientium tormina: Heleni, Eryngii, Glycyrrhizæ, Iridis Illinæ, ad pulmonum affectus: Prænitæ, epilepticis conducens. *Quercetanus.*

DE OLEIS EX LIGNIS.

Olea ex lignis & baccis.

E lignis odoratis, ac resinosis, nec non ex eorum baccis, elici oleum potest, ipsi nonnulli costis, affuso vini albi modico, aut etiam aqua: inde per noctem in cineribus calentibus, vitrea cucurbita maneat: augetur manè ignis, quoad destillabit oleum. *Rubens.*

Oleum ligni Guajacæ.

Ex Guajaco ligno oleum hoc modo elicitur: Guajacum aqua ardente, in qua sal Tartari dissolutum

solutum fuerit, maceretur tandiu, dum colorem aqua contrahat: tunc enim ipsa in aliud vas transfusa, nova adiciatur, & maceretur, ut colorem contrahat: idque repetatur, dum non amplius coloretur aqua. Has omnes aquas conjunctas simul destillatione excipies: & in fundo cucurbitae remanebit oleum. Ulceribus malignis, doloribusque probatur. E' Junipero ejusque baculis simili modo educitur, ad eadem utile, & ad faciei vulnera ac maculas. E' Corno arbore qui educitur, pari ratione liquor, per se solus utrimas discutit: maturat, aperit, purgat, glutinatque nulla alterius medicamenti ope: si pili barbique capitisque cani eo liquore calido madescant, praesertim si adjungatur secunda aqua, qua utuntur mulieres ad flavos reddendos capillos, eos tingit rubro colore, in obscurum vergente: duratque color hic sex menses.

Idem aliter.

R. Ligni Guajaci quantum sufficit. Incide in frusta, & imple ollam, vel dolium magnum vitreatum intus, cujus orificium sit arctum: & fac foveam in terra, & prepara parietes ejus cum terra figuli: deinde pone ollam vitream in fundo ex directo foveae, habentem orificium magnum, & cooperiatur lamina ferrea subtiliter perforata: deinde prepara ista duo vasa cum terra figuli, ne ex utriusque orificiis respiret: deinde cooperi terra, & adde ignem per tres horas, vel amplius: finaliter residuum oleum de ligno Guajaco. * Ad ulcera & dolores ex morbo Gallico ortos valet. *Eponymus.*

Oleum ex lignis Juniperi.

Oleum e lignis Juniperi eodem modo fit, quo oleum e lignis Guajaci. * Frigiditatis causas remouet, vel reprimi, & typi quartanae. Sed magis singulare & speciale, facta inunctione ab umbilico usque ad muliebria, est, renes & matricem confortare, & ejus humiditatem exicare, & ad conceptionem preparare. *Rogerius.*

Oleum e lignis Fraxini.

Oleum e lignis Fraxini eodem modo fit, quo oleum e ligno Guajaco. * Usus ejus est in arthetica frigida: excoarationes cicatrizat, morpheam albam proprie soluit, & ipsam denigrat. Curat praeterea paralyticos: lienicis confert, non solum inunctum, sed etiam ebibitum. *Rogerius & Manardus.*

Oleum e lignis Hederæ.

Oleum e lignis Hederæ quomodo fiat, dictum est supra, ubi docuimus oleum extrahere e baculis Hederæ. * Contra artheticam frigidam valet. *Rogerius.*

DE OLEIS EX corticibus.

Oleum Cinnamomi.

R. Cinnamomi electi quantum sufficit.

Contunde crasse: macera in aqua Rosacea, vel Citoniorum, vel Vini albo, per horas viginiquatuor: deinde in vapore aquae calentis, vel in balneo, vel in vesica per aquam frigidam distilla. Ex una libra Cinnamomi extrahitur communiter 3 lb. olei. * Oleum Cinnamomi, in unversum balsamum naturali respondet, intus putrefactione ardet, extrinsecus omnia recentia vulnera, siue ulcera consolidat. Hujus guttae singulae, vel duae, per se ori indita in animi parturientis deliquis praesentissimum sunt remedium, sicut etiam in accelerando partu, & lenio debilibus reficiendis. Stomachi concoctionem iuvat, bonumque succum generat. * Ceterum e Cinnamomo parum (ut antea dictum) olei distillatione extrahitur, quare ejus loco ut plurimum utitur aqua ejusdem, quae primo loco extillaverit. *Eponymus.*

Aliter.

R. Vini Malvatici optimi mensuras tres, & bis distillato. Postea rursus tertia vice distillato, ut tamen una tantum mensura in cucurbita relinquatur. Rursus distilletur alia vice, ut in cucurbita minus remaneat. Tum rursus alia vice distilletur, ut mensura una tantum superfit: sicque habebis vinum optime rectificatum, quod servandum. Quo facto, accipias de Cinnamomo quantum videbitur: concideas minutim, & in cucurbitam ponas una cum vino rectificato, ut excedat Cinnamomum duobus digitis. Cucurbita caeco alembico diligenter claudatur, & in balneo Mariae tribus diebus, lento igne ponatur. Peracto hoc termino, effunde vinum, cavendo ne quid fecum una effluat: & vinum seorsum serva. Tum aliud vinum rectificatum affundito, & ut prius pergito. His peractis, utramque aquam vitae in cucurbita commisce, & cum capitulo claudatur diligenter, & in balneo lentissime distillatio inchoetur, ut ad novem tactus, guttae distillent: idque continuabis, quoad vinum ascenderit: tum in fundo alembici habebis oleum, quod serva. *Eponymus ex schedis manuscriptis.*

Aliter.

Matula fictilis, vitro interius oblinita impletur ad dimidium aqua fontis stillatitia, inde cortex Cinnamomi leviter tritus imponitur, rimisque optime stipatis, igne vehementi sic, ut aqua bulliat, fumique in sublime tollantur, oleum educitur. Nam aquae, quae destillaverit, innatabit oleum album, ut lac, dulceque, & admodum odoratum, & nonnihil acre, cordi, cerebro, ac stomacho maxime salubre, halitumque oris commendat. *Rubens.*

Aliter.

Oleum Cinnamomi etiam alia via fieri poterit: ut Sacchari candi, & Cinnamomi aequas portiones accipiamus, teramusque, & in recurva cucurbita brevi ponamus: inde ipsi affundamus aquae Rosaceae stillatitiae 3 lb. si Sacchari & Cinnamomi cujusque acceperimus: macerentur per

noctem, manè, moderato igne cinerum habebitur oleum triplex. Primum album est. Secundum colore flavum, sapore acerbum: pars est sacchari tenuior, cum aqua rosacea mixta. Tertium, quod est rubrum, acre, odore Cinnamomi, licet exiguo: partes igneæ sunt Sacchari & Cinnamomi. *Idem.*

Aliter.

R. Cinnamomi Tbj.
Aque Melissæ, vel
Borraginis, aut
Endivizæ Tbj.

Infunde ac macera dies quinq;, per arenam distilla: in ultima confectanea aqua Cinnamomi iterum infundi poterit novum. Ita Caryophyllorum, Piperis, Angelicæ, Galangæ extorquentur olea. Ab aromaticis distillandis absit vinum: nam antequam aromatum oleum sese furrigit, vinum exigitur: quare resibile aroma suo vehiculo defraudatur. At aqua non sine aromate effertur. *Heurnius.*

Olea corticum & lignorum.

Ex corticibus & lignis omnibus, præsertim calidis, ut ex Guajaco, Junipero, Sambuco, & similibus per descensum oleum extrahitur, fortidum tamen, quo utimur in externis affectibus. *Quercetanus.*

Oleum ex corticibus mali Aurantii.

Cortices malorum Aurantiorum prius ex humore aliquo macerantur: deinde vitreis organis vel in vesica per aquam frigidam distillantur, ut oleum Cinnamomi: demum oleum aqua separatur, conferveturq;. * Est albicans & odoratum valde. *Euonymus.*

Oleum ex corticibus Nucum.

R. Cortices Nucum aridas: contunde in mortario, pone in retortâ benè perlutata, illam impone igni non nimium magno, & extrahes oleum & aquam è corticibus. Deinde separabis oleum ab aqua per balneum Mariæ. Postremò tertium aut quater purgabis oleum, in arena distillando in vitro parvo. * Hoc ferè melius est oleo Vitrioli, maxime in peste & veneno. *Euonymus.*

DE OLEIS EX
aromatibus.*Olea aromatatum.*

Quemadmodum ex herbis vel floribus eliciuntur, sic quoq; ex Cinnamomo, cujus oleum cor roborat, prostratasq; vires reficit: ex Nuce moschata, Pipere, quorum olea assumpta, vel admota, imbecilliori ventriculo conducunt, matricemq; confortant: & ex Caryophyllis elicies olea, qua una profusè & eadem methodo cum aqua distillantur, ipsiq; supernatant: separantur autem per infundibulum: solum oleum Caryophyllorum fundum petit. Quoniam est inter reliqua minus ac, cum aquam tamen membrorum pellit, & melancholicum purificat languinam, & convenit imbecillitati visus, si hujus gut-

tula una, aut altera manè primo vini haustu assumatur. *Quercetanus.*

Oleum Caryophyllorum.

Oleum Caryophyllorum paratur, ut oleum de baccis Juniperi. Multo citius & facilius oleum habebitur, si cum aquis distillatio fiat, ut pluviali, vel lacustri, aut aliis mollioribus. * Calidum est & siccum, tertio gradu: confert stomacho, hepati, cordi, diarrhææ à causa frigida, & stomachi morbis omnibus frigidis. Spiritus melancholicos dissipat, & clarificat crassos. Omnes virtutes habet Balsami. Exinsecus vulnera recentia sanat: vulnerum sanguinem fluentem & aquam sistit. Intrinsicè partes naturales confortat, sanguinem melancholicum purgat, confortat cor & caput: præsertim convenit vertigini & debilitati visus, si manè tres vel quatuor guttæ à jejunis in cochleari cum ossa aut vino sumantur: iterum colicæ & uteri passionibus, eodem modo sumptum. Tabellæ ex eo paratæ, maneq; & serò comestæ, capiti conferunt robur, & catarrhos sistunt. *Euonymus.*

Oleum Macis.

R. Macis quantum sufficit.

Coatunde, macera in aqua fontana, quanta sufficit: deinde in cucurbita vitrea, vel vesica area per aquam frigidam (ut vinum sublimatum) distilla: & ita cum aqua ascendet oleum, quod postea separabis. * Calida est facultatis: ideoque commodus ejus usus est in colicâ à causa frigida, & à catarrho in capite descendente: confortat cor, ventriculum, & matrem. In tremoribus cordis ex timore, aut ex vesicæ obstructione, aut matricæ maximum auxilium præstat: valet in stranguria, & quicunq; à frigida ortum habuerint, morbis. Possunt ejus tres vel quatuor guttæ per os sumi in cochleari ferreo cum ossa, aut in primo haustu vini. *Euonymus.*

Oleum Nucis moschatae.

Oleum Nucis moschatae eodem modo fit, ut oleum Macis. * Ventriculum frigidum calefaciendo roborat, superfluosq; ejus humores consumit, & inflationem tumoremq; prohibet: status distentis, colicos dolores sedat: oris halitum commendat: vesicæ affectibus succurrit, tritum aut quatuor guttarum instat ex primo cochleari jusculi, aut vino Cretico assumptum. *Andernacus.*

Oleum Nucis moschatae, aliter.

R. Tertiam vel quartam partem Aquæ vitæ distillatæ, & Noces moschatas minutim cōscinde: imponantur bociæ omnia, ita ut per tres digitos Aquæ vitæ, Nucis moschatae partes cooperiantur: relinquuntur in infusione horis viginti-quatuor, & Aqua vitæ colorem flavum acquireret, quam in aliud vitrum effunde: tunc aliam Aquam vitæ de novo affunde, ut prius, idq; repetito toties, quoad colorem nō inficiat Aquam vitæ. Quo factò, Aquam vitæ sic coloratam omnem in bociâ, in balneo Mariæ secundum artem distilla, ut ascendat Aqua vitæ, & oleum Nucis moschatae remaneat

remaneat in priore boccia in fundo: & sic habe-
bis oleum Nucis moschatae paratum. Eodem pen-
nitus modo potest ex omnibus aromatibus o-
leum distillari. *Euonymus ex quodam incerto.*

Aliter.

R. Noces moschatas quot voles, pulveriza, &
affunde duas mensuras aquae simplicis: pone in
cucurbita vitrea, luto sapientiae optime perluta-
ta, ut solent in cucurbitis perlutari, qui aquam
fortem parant: postea capitulo imposito, eodem
luto perluta, similiter & recipientem (tantum in
iunctura) ne spiritus evanescant. Tum ita ad i-
gnem pone, & primo fac ignem lentum, secun-
do majorem, tertio fortem, eo modo, quo solent
aquam fortem distillare: & habebis oleum opti-
mum, supernatans aequè in recipiente, quod col-
lige, & est magna virtutis. *Euonymus.*

Oleum Maceris.

R. Maceris quantum videbitur, pistetur gros-
so modo, & maceretur in aqua rosacea tamdiu,
quoad facultates Maceris penitus aqua extra-
xerit. Tum accipe Amygdalas decorticatas cul-
tro: incide leviter, easque in praedictam aquam
impono, ut odorem & saporem Maceris imbi-
bant, tum excidentur seorsim: quibus excicatis,
rursus in eandem aquam ponantur, denuoque
excidentur: idq; est quater iterandum. Tum de-
mum oleum exprimendum: quod ubi expressum
fuerit, in Sole recificetur. Et hoc quoque modo
multa alia olea non incommode fieri possunt, D
ut ex Moscho, Ambra, Benzoino, Storace, Cin-
natomio, Caryophyllis. *Euonymus ex libro ma-
nu scripto.*

Oleum Piperis.

Oleum Piperis eodem modo fit, quo oleum
Macis & Caryophyllorum. * Omnibus faculta-
tibus, quibus & ipsum Piper, praeditum est: nisi
quod ignea illa vis, quam lingua imprimit Pi-
per, in oleo ejusmodi non sentitur. Est enim o-
leum Piperis nihil aliud, quam elementum aë-
reum, separatum à reliquis elementis, quemad-
modum etiam in oleo Vitrioli & Sulphuris di-
stillato, idem probavimus. Eodem plane modo
oleum Piperinum à suo igne est separatum, &
majoribus facultatibus ipso Piperis constat: pe-
netrandi facultatem habet eximiam. In colicis,
& partibus multa tenaci pituita & lenta repletis,
dantur duæ vel tres ejus guttae cum jusculo, ad
incidendam eam, & dissipandam. Exhibui (inquit
quidam) in tertiana febre, post purgationem, F
& venæ sectionem, dando hujus olei guttas tres,
cum ʒj Myrrhae, duabus horis ante paroxy-
simum, frigus & tremorem, ipsamque etiam fe-
brem prohibuit invadere, si non prima vice, at
saltem secunda. Cæterum ʒj Piperis dat ʒ ss.
olei. *Euonymus.*

*Essentia sive oleum Croci &
Camphurae.*

Croci essentia, quæ ad omnes roborandos
spiritus conducit, fit cum vini spiritu, qui super

A ipsum injici debet toties, donec tincturam to-
tam attraxerit, & remaneat terra subalba, cui cal-
cinatæ prius, ut decet, indas essentiam extractam
cum suo menstruo, omniaq; circulato in balneo
Mariæ, tum demum pelle per cineres. Quo factò,
separa vini spiritum in matratio, & in fundo re-
manebit Croci essentia, infinitas habes proprie-
tates, si guttula cum liquore aliquo, vel jusculo,
aut vino permisceatur: spiritus prostratos resci-
cit, & roborat mirum in modum. Sic elicitur es-
sentia Camphurae. *Quercetanus.*

*Olea aromatum, lachrymarum, ligno-
rum & gummi.*

R. Caryophyllorum pulveratorum ʒj.
Aque simplicis, vel, quod melius est, Aque
vitæ ʒvj.

Infundantur in vas vitreum ad digerendum in bal-
neo vel fimo equino per quatuor dies: post ap-
posito rostrato alembico eum suo refrigerio destil-
lentur ex artis praescripto: oleum autem ab aqua
separetur per infundibulum, & ad usum servetur.
Eadem methòdo elicies olea Salvie, Juniperi,
Succini, Terebinthinæ, Myrrhae, Thuris, Sarco-
collæ, Mastiches, Euphorbii. *Quercetanus.*

**DE OLEIS EXRE-
finis & gummi.**

Oleum è Gummi.

Ut è Gummi oleum eliciatur, accipito ad Gum-
mi libram, Aquæ ardentis ʒj ss. & in vitrea cu-
cubita macerentur sub fimo diebus 4, vel 5 inde
lento igne pileo cucurbitæ imposito, stillet o-
leum. Fieri etiam facilius posset cucurbita recur-
va. Alii ad ʒj Gummi, addunt Aquæ rosaceæ
stillatitæ ʒij. inde lutatis optime rimis, destil-
lant: primò enim exit aqua: aucto mox igne, o-
leum, quod alio vase excipitur. Sunt qui oleum
Tartari cum aqua rosacea pari pondere miscent.
E Hacq; ratione Ladani, Benzoini, Styracis & cæ-
terorum hujusmodi oleo eliciuntur. In Stryace
tamen Calamita non clauduntur vasorum rimæ,
cum in destillando respiratione indigeat. Quan-
doque etiam plura commisceantur, & oleum o-
primum emanat. Nec desunt, qui gummi tuso,
aquam ardentem addant, sive aquam mellis, a-
cetumve stillatitium, aut aquam communem se-
xies destillatam, sic ut quatuor digitis pulveres
superet. Duabus diebus aquæ tepentis balneo
macerant: inde aquam inclinato vasis ore, exco-
lant, aliamq; superfundunt, id toties repetentes,
dum aqua nullum amplius colorem contrahat.
Omnes hæ aquæ coloratæ simul commisceantur
in vitrea matula, pileoq; rostrato imposito, eo-
dem balneo destillat aqua, & in fundo vasis o-
leum remanet: quod si forte tenacius esset, quam
velles, superfusa denuò illi aqua, quam extraxisti,
destillet. Evadet enim fluidum, seu oleum Oli-
varum. Cum Gummi quovis miscent alii sal tar-
tari æquis portionibus: inde fimo, aut balneo ad
tres dies macerant: mox igne cinerum, vase re-

curvo oleū elicitur. His modis extractum, oleum Thuris, vulneribus conducit, partium nervosarum, ac membranarum, ligamentorumq;. Quod verò ex Aloe, vulneribus capitis & pectoris optimum est. Ex succino doloribus colicis, acq; uteri, & ceterisq; frigidis affectibus cōducit. Est enim perspicuum, aureoq; colore, ita calidissimum, & cum terro odore sit, ad excitandos epilepticos & soporosos utiliter adhibetur. Qui ē Sagapeno & Galbano destillat, liquorem, cicatricem extenuare, ut vix appareat, si in vulnere ponatur, scribūt. Qui omnium simul oleū cuperet, curandis vulneribus, aptissimum, idq; citò, ea cōtundat, agitetq; cum quarta parte Ceræ virginæ, retortaq; parva cucurbita, igne cinerū destillet. Mirificum enim oleū manabit ad omnia ulcera fere ac vulnera. E' Myrrha qd' elicitur oleū, opobalsami vires supplet in cōficienda theriaca Andromachi. *Rabens.*

Aliter.

Nonnulli qui dura Gummi distillant, ut Thus, Matix, Myrrha, daplum addunt. Aquæ vitæ, & olei Terebinthinæ quadrantem ad gummi: & balneo maris decem dies macerant, aut fimo equorum. *Hurnius.*

Oleum Mastichis.

Mastiche primū in vino coquitur: deinde reponitur, maceraturq; ex eodem per dies aliquot: postea ampullæ erectæ, luto diligenter oblitæ in situ, oleumque & aqua per operculum ex nudo igne proliciuntur. Hæc denno cucurbitæ vitreæ imponitur. & in balneo Mariæ distillantur, dum aqua ab oleo sejungatur: hoc deinde per cineres calidos à crassiore materia separatur, & demque effluit tenue, flavum & subtile: tandem quod crassius existit, à fecibus suis in arena evocatur, & in Solis calore corrigitur. Nobile est oleum propter vim penetrandi, qua omnia membra relucit: stomachum corroborat, ejusq; concoctionem juvat: viscerum inflammationibus convenit: abscessus lenit: dolores sedat: omnes denique nervos confirmat. *Andernacius.*

Aliter.

Oleum ē mastiche sic per descensum in retorta, ita ut ignis supra infraq; sit, & habebis oleum mastichis, quod postea rectificetur. Auguste Vin- delicorum quidam distillat, accipiendō Mastichē integram & solam in retorta lutata, usq; ad partem eminentem extra fornacem, quæ quatuor ventilia habet, & superius regatur, lento igne destilletur. * Balsamum est mirificum ad vulnera. *Euonymus.*

Oleum Mastichis & Thuris.

Reducatur Tb j. Mastichis in pulverem, quem indas vasi vitreo, superfundendo aquæ cōmunis distillatæ, & aquæ vitæ ana ut supernatent quatuor digitis, occluso vase, putrefiant in fimo per aliquot dies, post distillentur sepeliendo alembicum intra arenam, aut batturam ferri, dando ignem per gradus: primò distillabit cū menstruo oleum flavescens: illud seorsum reserva, & augendo ignem prodibit oleum rubicundum: tum

demum fortiori igne, crassum & adustū sapiens. Quod si cum vini spiritu à priori separato circulectur, & rursus distilletur, tum habebis verum oleum, affectibus externis utilissimum, præsertim ad corroborandum ventriculum & intestina imbecilliora. Oleum autem flavescens, quod primò distillatum est, exhibetur cum vino, aut proprio decocto, ad eosdem affectus, & ad defluxiones prohibendas. Separatur facillime tota aqua vitæ, & potest abluī oleum, si velis. Et si timeas empyreuma illius, cum aqua Rosarum, aut simplici, præstantissimum parabis medicamentum. Et ex Tb j. elicies hac vi olei puri ꝑ x. Sic ex Thure oleum facies vulnerarium. *Quercetanus.*

Oleum Thuris.

R. Thuris in pulverem redactæ Tb β. Ampullæ orificio magno præditæ indatur: deinde vitrum calicis modo formatum, quali in potu quotidiano uti cōsuevimus, imponatur, ut in medio ampullæ consistat, idemq; aqua calida impleatur: postea operculum in vertice perforatum applicetur: cujus foramini infundibulum coaptetur, & oleum commissuris oblitis evocetur. Inter distillandum verò aqua calida per illud in vitrum, quod dixi, guttatim stilletur: ita tamen, ne hoc repleto, ita effluat. atque sic cum aquæ vapore oleum simul ascendit suavissimum, & odoriferum, odore Thuris, quod aliquin sine hoc vapore pessimè olet. *Andernacius ex Euonymo.*

Oleum Myrrha.

R. Myrrhæ electæ, & non adulteratæ ꝑ vj.

Aquæ vitæ sine phlegmate ꝑ xij.
Hæc duo in botia vitrea conjunge, quæ in fimo equino calido diebus sex quietant: postea distilla in balneo, usquequò aqua tota ascenderit, tum in fundo botiæ videbis oleū Myrrhæ, quod per pannum lineum est colandum, sicq; servandum. * Virtutes habet balsami: nam cōservat & tuetur à putrefactione omnia ea, quæ ei imponuntur. similiter faciem inunctum, pulcherrimam conservat, & faciem juvenilem cōservat: vulnera citissime consolidat, & omnes alios morbos internos curat, exhibendo per os ꝑ ij. ad aurium surditatem, &c. Ad faciem splendorem & colorem conservandum sic est procedendum. Fiar decoctum urticæ in aqua cōmuni, & dum ebullit, vapor in faciem recipiatur, ut sudet: postea exiceetur optimè: & postea statim unge faciem oleo Myrrhæ. Et hic modus est servandus in inungendis manibus, pectore, & aliis partibus. *Fioravantius.*

Aliter.

R. Myrrhæ in pulverem redactæ q. s. include induratis ovorum aluminibus, abjecto vitello, ac iterum sectas partes committe: crati impone, vel stanneo in vase foraminibus pervio, & cellæ include. Manabit liquor oleosus, qui vitro exceptus, & cum Aquæ vitæ pari quantitate remixtus, in equino fimo digeratur menses 3. vel 4. hinc vitro inclinato effundatur liquor, quod crassamentum restat, balneo maris imponatur, ut evanescat quicquid Aquæ vitæ inest, vel liquoris ab ovo

ab ovo eliquati: etenim in fundo remanebit oleum Myrrhae. Hoc Anchusae radice admixta vehementius entescit, ac guttulis aliquot affusis olei Salviae, Caryophyllorum, vel Cinnamomi, gratum odorem afflabis. *Heurnius.*

Aliter.

Qui in theriaca & ceteris antidotis vice opobalsami oleo Myrrhae utuntur, si sic illud conficiunt: Myrrham optime cusam, in massam cum succo Rosarum cogunt, & loco calido, duobus diebus, totidemq; noctibus macerant: inde vase vitreo, stipatis diligenter rimis, sabulo optime circumdato, destillant, igne satis valido: exit primo aqua, colore flavo, odore Myrrhae, & ubi interior sicari humiditas incipit, minuitur ignis, ne retro odore inficiatur: ubi refrixerint vasa, iterum tepentis aquae balneo destillatur, & oleum elicatur, quo ad ulcera colli vesicae derugandamq; faciem utuntur. *Rubius.*

Aliter.

R. Myrrhae, Aloës, Styrcis utriusque ana ℥j. Mumiae, baccarum Lauri ana ℥ss. mediocriter terito, & in alembico vitreo lento igni distillato: eoq; liquore uttor ad cicatrices, post vulnera, reparandas. *Ant. Chalmersius.*

Oleum Myrrhae, Sarcocolla, Cancami, Stryacis, Belzoini, & Euphorbii.

Ex Myrrha, Sarcocolla, & Cacamio, sive Lacca, quae vulneribus consolidandis, & carne replendis conducunt, paratur etiam praesentissima, variisq; Balsama vulneraria, cum oleo Terebinthinae & Hypericonis. Item facies olea ex Stryace Calamita & Belzoino, quod prodest ichthiadicis. Eodem modo oleum Euphorbii, quod cerebri & nervorum affectibus multum conducit, surditati, aurium tinnitui, paralyti, tremori, spasmo: cujus praeterea, si guttula cum convenientibus immitatur naribus, pituitam elicit. *Quercet.*

Oleum Succini.

Succinum modice conteritur, & ampullae incurvatae (Retortam vocant) luto probe obductae imponitur, silicibus parvulis interitus commixtis: haec deinde in fornace locatur deorsum vergens, & oleum igne medioctri extracto elicatur. hoc postea aceto calido perfunditur, & ex cineribus calidis, vel arena per retortulam rursus evocatur. Alii panis cibarii crustam vesicae primum induunt: deinde succino injecto acetum affundunt: postea ex igne destillant, & à fœcibus sejungunt. Alii succinum in pulverem redactum ex vino stillatio macerant in cineribus calidis, mox extrillant: tum rursus fundunt: idq; tandiu repetunt, donec in fundo oleum appareat. Alii, licet nunc per descensum, nunc his, nunc aliis instrumentis eliciant: tu tamen, si diligentem ignis curam habueris, juxta illum quem antea recitavimus modum, oleum odore, sapore & colore praestantissimum parare poteris, quod ipsum succinum longè vinibus superat.

A Unciae sedecim succini dant ℥x. olei. *Capitis affectibus, nervorum resolutioni, morbo attonito & comitali occurrit, guttae unius instar manè ex aqua Betonicae, Lavendulae, vel Tiliae potui sumptum: ab omni veneno & aere pestilenti praeservat, naribus inunctum, vel medicamentis in id idoneis commixtum: singulare est remedium in renum & vesicae morbis discutendis, calculis educendis, urinariisq; meatibus referendis, ex vino Malvatico, aqua Petroselinii, vel simili humore exhibitum: colico morbo medetur: uteri strangulati prodest, naturalibus illi: foetum evocat, partumq; facilem reddit, si gutta ejus ex aqua Verbenae parturienti propinetur: omnes corporis facultates imbecilles reficit, roboratq; humores consumit, & cerebrum confirmat, aperitq; unde oleum hoc, medicinis ad capitis defluxiones feliciter, sicut & aliis corporis partibus inscriptis, miscetur. *Andernacus.*

Oleum Caphurae.

C Caphura in aqua calida dissolvitur, & oleum quod supernatat, sejungitur: hoc vitro imponitur, vinoq; stillatio perfusum in balneo digeritur: tandem igne distillatur. Abi ova ad duritiem usq; percoquunt, & vitellis exemptis. Caphurum non adulteratum includunt, reconduntq;, & in cella vinaria suspendunt filo, ut oleum in vas subjectum defluat. *Datur ex humore idoneo ad febres ardentis, continuas, pestilentesque, & literum inflammationes: extrinsecus expurgandis curandisque ulceribus malignis, cum oleo Caryophyllorum, aut baccarum Juniperi, utiliter adhibetur. *Andernacus.*

Aliter.

R. Oleum Amygdalarum dulcium, cui misce Camphoram, & in massam coege, Sole digeratur: hinc exprime oleum, cui spiritus vini affundes quaternum digitum altitudinem, & octo dies alembico caeco digeratur. Hinc favillis furrigatur spiritus vini: etenim fundus retinet oleum Amygdalarum. Tandem tum eliquatum vini spiritum repente balneo auferes: nam fundus tenuissimum oleum habebit. *Heurnius.*

Oleum Belzoinum.

R. Aquae vitae, Belzoini pulverizati ana partes aequales. Ponantur in retortam latam, & una cum suo capitulo in junctura clausam, distillentur in cineribus lento igne, quoad extracta fuerit aqua: quae reservanda est ad suos usus. Postea fortificetur ignis paulatim, ubi oleum apparuerit, magis magisq;, usquequò totum oleum extraxeris. Tandem in fine sequetur gummi quoddam, instar mannae: quod valet ad faciendam aquam odoriferam, una cum aqua puteali, aut Rosarum. *Fallopium.*

Aliter.

R. Belzoini ℥j, Pulveriza subtiliter: pone in alembicum ad distillandum: tunc affunde pulveri, aquae Rosarum.

Tb ij. obtura diligenter alembicum, & lento igne subtus accenso primò, quoad aqua exierit distillare, deinde augmentetur paulatim, usque dum oleum conspexeris. Quo apparente mactetur recipiens, & fortiori igne elice oleum, quod in Sole rectificandum. Eodem penitus modo distilletur oleum Styracis calamitæ & liquidæ. *Eusonymus.*

Aliter.

R. Beniovinî contusi ℥vj.
Styracis calamitæ ℥j.
Ladani ℥ß.
Nucis myristicæ ℥ij.
Moschi G. iv.
Aque vitæ ℥ij.

Fimo macera, ac destilla oleum: omnes vires firmat. *Heurnius.*

Oleum Ammoniaci.

R. Gummi Ammoniaci quantum sufficit. Dissolve ex vino stillatitio, vel ex aceto: deinde lapillis injectis per cineres aut arenam distilla: postea corrige. * Valet ad tophos podagricos discutendos. Sic etiam paratur ex Colophonia, vel pice. *Andernacus.*

Oleum Ladani.

R. Ladani pulverizati quantum sufficit. Pone in vas cupreum instagnatum: cui admisce aque Ros. Tb j. vel Tb ß. pro quantitate Ladani, & olei Amygdalarum dulcium medietatem. Postea capitulo ejusdem materiæ cooperi vas, & claude juncturam: & sic in fornace ebulliat aliquandiu: id quod tuo relinquendum judicio est: prout enim multa fuerit materia, ita etiam diutius erit coquendum. Antequam auferas materiam, refrigerare permittito, ac tandem serva. Quò autem melius conservetur, adde aliquid aluminis ulsi aut ambræ. *Fallopins.*

Oleum Terebinthina.

Oleum Terebinthinae per cineres ex ampulla erecta, non alta nimis, vel ex incurvata potius optime distillatur, addita arena lota, ne ebulliat. Alii Terebinthinae libras tres, Salis manipulum, & Vini stillatitii modicum prius macerant: deinde distillant. * Frigidis nervorum affectibus, ac omnibus ægrotudinibus frigidis ac flatuosis convenit: in asthma & anhelitus difficultate mirificum est, si duæ drachmæ singulo mane sumantur. Est & in empyemate proficuum, & in omni prava thoracis affectione ex pituita colicis etiam doloribus & omnibus flatuosis convenit, cicatrices decorat, & corrigit. Penna illirum naribus valet ad scabiem, & rimas eorum: cerebrum hoc modo calefacit, & pituitam absque sternutamentis detrahit: sanat & rimas uberum in mulieribus. Ad memoriam surditatem & spasmus principatum obtinet. Ut vulnera citissime consolidentur: recipe oleum Terebinthinae, & calefactum juxta ignem, commisce ei viridis æris partem æqualem, & serva usui. *Andernacus & Eusonymus.*

Aliter.

R. Terebinthinae Tb xij.

Aque fontanæ Tb xxx. (ne urantur spiritus) ex organis Aquæ vitæ eliquetur oleum. Lentè exardeat primò ignis: unam olei libram præbent libræ quatuor: etenim quod relictum fuerit, allicò antequam refrigerit, in aquam frigidam effunditur, ac in Colophoniam abit. Hæc in oleum vertitur hæc arte: Libra ejus remiscetur uncis duabus Butyri, ac tenui igne liquantur, inditaq; retortæ extillantur, effertur oleum rubrum, ac parum facis restibile erit. *Heurnius.*

Oleum Terebinthinae aliter.

R. Terebinthinae claræ, quantum videbitur: & pro qualibet libra accipe cineris e ligno duro ℥ij. & in retorta fornaci accommoda. A principio fiat ignis lentus, ad humiditatis distillationem: postea augetur ignis ad olei distillationem. * Vulnera simplicia intra horas 24. sanat. Valet nervis contractis à frigiditate, accipiendo ℥j. cum vino: urinam movet, & omnes dissolvit corporis ventositates. Punctiones lateris curat: mirabiliter febribus pestilentibus cõfert eodem pondere, per os accipiendo: & unguendo stomachi orificium, digestionem promovet. *Fallopins.*

Aliter.

R. Terebinthinae Tb ij. inde retortæ, ac quartam silem partem ejus impleat: arenæ sicillimæ ℥iix. sensim foco calefant, nec effervescent. Primò, limpida ac acidus liquor fluat. Secundò, oleum limpidum, aquo candore. Tertio, fulvum manabit, majori vi ignis tollendum. Quarto, astu foci, stillat crassum rutilans, plurimum olei Terebinthinae suadet. Sed usui interno melius id, quod ab affusa aqua elicitur. Similiter ex qualibet Resina elici potest. *Heurnius.*

Aliter.

Maximum secretum est apud quosdam oleum ex Terebinthina extrahere absq; periculo effusionis: ab effusione enim ingentis incendii est metus. Distilletur itaq; in velica ænea, semipleña aqua, ut aromata extillantur: album fundit oleum: sed cinis unde Sapo coquitur, vocant *Vuesche*, remisceri debet. Hujus enim duo vel tres manipuli aquæ injici debent, in qua distillari debet Terebinthina. *Idem.*

Aliter.

Oleum Terebinthinae elicitur levissimo etiam calore, præsertim per balneum vaporosum, quem ego distillandi modum magnopere probo. Hoc oleum est calidum, ac tenue alèq; penetrans, plus quam ipsa Terebinthina: frigidisq; nervorum & articularum affectibus medetur. *Quercetanus.*

*Oleum Colophonia, Pice, &**Hedera.*

Olea quæ ex Colophonia & Pice parantur, valent ad eosdem affectus, ut Terebinthinae oleum. Fiunt autem, ut oleum Cerae, Sic etiam ex Hedera.

Hederæ lachrymis oleum elicies, ad urinas potenter movendas. *Idem.*

Oleum Bdellii, & reliquorum gummi.

Ex Bdellio autem sic oleum parabis: Bdellium tēperetur in aceto destillato per duodecim horas, ut totum dissolvatur. Quo factō, per setaceum transoletur, & seponantur ipsius fæces. Quod purum est, inde retortæ vitreæ, addendo pulveris silicium calcinatorum mediam partem, & apposito recipiente, dabis ignem per gradus duodecim horarum spacio: atque inde prodibit oleum efficacissimum. Sic de Ladano, Galbano, Opopanace, Sagapeno, & Ammoniacō, olea cōficiēs, quæ podagricos topbos emolliunt, & durities omnes hepatis, lienis & cæterorum membrorum potenter dissolvunt, si simul omnia vel distillentur, vel per se tingula præscripta methodo parentur. *Quercitanus.*

Oleum ex gummi compositum, optimum.

R. Belzoini contusi ℥vj.

Syracis calamitæ ℥j.

Ladani ℥ss.

Nucis moschatae ℥ij.

Moschi G. iv.

Aquæ ardentis ℥ij.

Macerentur fimo: & inde eliciatur oleum, igne primum moderatissimo, mox auctiore, quod odoratissimum est, celebrumque & cor, ac stomachum plurimum roborat, & ignavam excitat Venerem. *Rubens.*

DE OLEIS EX liquoribus.

Oleum Vini.

Albertus Magnus lib. 4. Meteor. scribit, quod scilicet, ubi pars aquea è vino educta est, remanent partes terrestres vini, infusæ humiditati pingui oleagineæ: & si substantia illa ultra sublimetur lento igne, egreditur oleum.

Oleum Vini, aliter.

Ex vino per reiteratas destillationes, & phlegmatum separationes oleum spiritui supernatans elicitur, multis rebus conducens, & corpora prius, ut decet, calcinata solvens, si in proprio sale leuinetur, digeratur & inde tandem destilletur. Aliud autem vel proprio etiam sale, vel melle acuitur, aptiusq; ad solvendum redditur. *Quercitanus.*

Oleum Aceti.

Destillato aceto per alembicum, residens fæces vbi in fundo vas: quæ prius igne violentissimo exsiccatæ, si repellantur per retortam, exhibit oleum rubicundissimum, & acerrimum. *Quercitanus.*

Oleum Sacchari Mercurialis.

R. Sacchari, Herodæ Mercurialis ana partes æquales.

A Contundatur herba cum saccharo optimè: & in curva cucurbita octo diebus macerentur: inde duplici vase destillentur. Manat enim oleum album, quod optimum colorem faciei conciliat, epileptiæ conducit, si quadraginta diebus, quotidie manè ℥j. exhibeatur. Quod si cum Calistreo sumatur, nervorum contractiones removet, cuiuscunque loci: sanat quoq; stuporem membrorum, visus hebetudini confert, in oculis positum. *Rubens.*

DE OLEIS EX metallicis.

Oleum Auri.

Aurum per acetum in succum solvitur, separaturque: deinde maceratur in succo Chelidonii, & aqua vitæ præparata: postea per balneum extillatur, dum in fundo oleum crassum residueat.

* Hujus grana decem ex aqua vitæ dantur. *Andernacus, ex Paracelso.*

Aliter.

Aurum per regale cæmentum ex plumbo in calcem redigitur: deinde purgatur, postea horis viginti quatuor in aqua vitæ digeritur: atq; tunc oleum provenit, præstantissimum Chemicæ magisterium. *Paracelsus.*

Oleum Auri egregium.

D Folia auri macerata in succo Limonum (an & aceto, præsertim destillato?) & aqueo humore distillatione detractō (quid, si Margaritæ & Coralia addantur?) remanet in fundo quasi butyrum. Id vino mistum, aureum colorem ei conciliat, & acetosum facit. * Mirificè putredini resistit. Purgat etiam multos, & sudorem movet: prodest leprosis, & qui inunctionibus Mercurialibus ab istis hominibus, qui imperitia pecuniam lucrantur, sunt perditū. *Gesnerus.*

Oleum Auri, aliter.

E Quod ad oleum auri attinet, potest & alio ingenio haberi. Nam in aqua ardente, quam acriorem efficaciorēq; reddiderit sal è fecibus vini, seu aquæ vitæ in sublimē elatus, dissolvitur aurum, in calcem redactum, sicut aqua videatur perspicua: hanc tepentis aquæ balneo, aut fimo, per mensem coquant, & circulo agunt, dum aurum in fundo ascenderit, perinde ac calx, quam, detracta aqua, fimo equino dissolvunt, id toties repetentes, dum non amplius cogatur, cuius non est dubium vires esse plurimas in tuenda valitudine, roborandoq; corde, & adversus venena, si rectè adhibeatur, adjuncteque his, qui elephantiasis laborant, plurimum prodesse. *Quercitanus.*

Aurum potabile.

F Aurum in foliis redactum cum aceti spiritu distillatur, separaturque, & ex aqua vitæ præparata, per mensem digeritur, dum sicus appareat. * Hujus scrupulus ex spiritu, vel humore alterius rei propinatur. *Andernacus.*

Idem aliter.

Auri per regale camentum sive stibium purgati lamellæ: ex viridi salis liquore in pulverem resolvuntur: is deinde aqua pluviali stillatus tamdiu ablutur, donec nulla amplius fædè subesse percipiatur. Aut si celerius idem expedire cupias, auri lamina cum plumbo in lamellas redacta obteguntur, & per horas 24. camentantur, ut vocant, læviganturque, dum calx auri subtilissima fiat. Postea tantum spiritus vini super elotum pulverem, vel calcem repurgatam funditur, quantum sex digitos transversos supereminet: ac juncturis vasis probe obtusis macerantur in aqua temperatè calida, sive balneo Mariæ, diebus viginti, aut triginta. Tum liquor citrinus, relicto in fundo vasis pulvere candido, effunditur, & spiritus vini ex ampulla vitrea per operculum à flavo auri liquore modicè ex balneo separatur. Postremò idem liquor auri extractus, ad summum usque gradum elevari, hoc est, quinque per ampullam incurvatam urgeri debet: acque tunc quinta auri essentia absolute parata dicitur, summum Chymicorum mysterium.

Andernacus, ex Paracelso.

Aliter.

R. Limaturam auri purissimi, & combure in furno reverberationis in sulphure & argento vivo, & extingue cum aceto vini destillato, & cola acetum. Hoc fac toties, donec totum solvatur, deinde destilla acetum, & solve aurum in furno, & congela. Hoc fac toties, donec non congelatur. Et pone in unam unciam auri mellis libram unam destillati, & misce ut dictum est, & erit bonum ad omnes infirmitates corporis humani. Eodem modo fac de lapidibus preciosis, non ponendo argentum vivum, sed sulphur tantum.

Ex libro manuscripto antiquissimo.

Aliter.

Sunt, qui succum Limonum perspicuum cum melle ac sale miscentes, tamdiu servare sinunt, dum spuma omnis è melle abierit, idque destillant, aucto ad extremum igne. Fæces vitrariorum igne, aut hujusmodi fornacum, tribus diebus in calcem redigunt: mox conterunt, illisque tertiam partem mannae, & sacchari candi addunt, superfluaque quam extraxerant aqua, & aquæ ardentis optimæ duplo, stipatis optimè rimis, moderato igne destillant: mox auctiore igne, quicquid elici potest, detrahunt. Hujus aquæ stillatitiæ partem, auro in calcem redacta, affundunt, mox destillant: denuò partem aliam aquæ superfundentes, & detrahentes, dum tota aqua destillatione excepta sit: quo tempore tota simul ipsi auro imponitur, maceraturque tepente balneo ad viginti dies: mox destillatur, & in fundo liquor auri videbitur. Qui si fortè crassior fuerit, aqua eadem denuò superflua ac destillata, tenuior evadet, præsertim si id pluribus vicibus repetatur. Quod autem de auro dictum est, idem de argento dictum puta. Potrò si redè conficiatur Aurum potabile, mirabiles utilitates

A affert. Nam tenuitate substantiæ solidas fibrarum partes altius penetrare potest, & per omnes expandi: sinceritate verò temperamenti, calorem nativum excitare, ac tueri, densitate, ac tenacitate, humidum radicale, ac primogenium solidius & fortius reddere, ne citò ablutatur. Cum enim longæitudinis vitæ causa sit calor multus, itemque temperatus, nec non & primogenium ipsum humidum, solidum ac copiosum, nulla ratione us consuli melius potest, quam ipsi auri qualitatibus. *Quercitanus.*

Aliter.

E melle, cucurbita vitrea, pileoque rostrato, aquam elicias, ut mox est, fæces verò in calcem redigas, mox in pulverem: inde aquam ardentem optimam, acrioremque redditam solutis in ea fæcibus vini, in tubulæ elatis, ut inferius docebo, affundas ipsi pulveri, sic ut quatuor digitorum spacio superet: positaque in tepentis aquæ balneo cucurbita, totum dissolvatur: quater aquam destilla, semper aquam denuò fæcibus, si in fundo remanserint, attundens, habebisque aquam optimam, quam cum aqua prima mellis conjunge, & denuò destillet. In hac destillata aqua solves aurum, in calcem cum hydrargyro adductum, ut dicemus: & cucurbitam locabis in tepente balneo, aut simo, quatuor dierum spacio: inde eodem balnei calore bis destillet, totidemque vicibus igne cinerum vocato: nam cum aqua destillabit aurum, quod cogi amplius nullo ingenio naturali poterit: quod limum hac in re queritur. Nam si aqua Cinnamomi & Endiviæ destillatitia, Cinnamomum, ac Endiviæ partes scilicet illorū tenuiores secum devehit: idemque de ea, in qua ferum, aut aurum sæpius fuerit extinctum, quæ destillata, postea nunquam fæces aliquas derelinquit, & tamen eorum metallorum vires retinet, cur id in auro fieri non poterit, hac arte in maximam tenuitatem adducto: fæces autem vini magno artificio in sublime attolluntur. Ipsæ enim sive aquæ etiam vitæ, sæpius destillantur: inde ignis adhibetur vehemens, ut quasi in calcem adducantur: illis superfunditur aqua ardens, ut solvantur: atque id ter repetitur. Destillata deinde aqua vitæ, augetur ignis, & fæces ipsæ in sublime evolant, ad collum cucurbitæ, albæ, ut nix: e quibus parum ponas in aqua ardente, & majores vires acquiris, poteritque cum fæcibus mellis conjungi, & illæ dissolvantur: indeque accipiat, quod perfectius est. Sunt etiam, qui è tartaro salem hunc albidissimum educant, dum tartarum in calcem redactum, aquæ vitæ primæ destillationis solvunt, repetita sæpius destillatione: oleoque, quod tandem in matulæ fundo remanserit, aquam ardentem superfundunt, ac ter destillant, sic ut purissima tantum pars accipiat, seorsum, quam deinde fæci ipsi, ac potius calci albidissimæ paulatim combibendam infundunt, ut è siccata tandem fæce sal ad collum ac latera matulæ ascendat vi ignis vehementioris. Sed de his

his tot dixisse satis sit. Aurum in calcem reducitur, malagmate ex ipsius foliis & hydrargyro confato, diu agitando in vase ligneo, aut vitreo, modico mellis addito: mox vase vitreo, luto incrustato, vi ignis moderata, evolet hydrargyron, & in fundo remanebit calx auri. Hunc modum auri potabilis conficiendi, omnibus præstare crediderim, sed optimo artifice indiget, qui que plura, quam hic scripserimus, cognoscat: cum tamen omnia invenierimus. *Hieronymus Rubens.*

Alicer.

Aurum potabile aceto quoque stillatitio conficitur. Ipsum autem acetum, antequam destillet, bulliat, dum ejus medietas absumatur: postea bis tervè destillet, mox addatur Euphorbii in pulverem redacti, octava pars, ac iterum destilletur. In hoc aceto extinguitur auri calx, igne reverberatorio candens: statimque vas, in quo acetum est, diligenter operculo contegatur, ne quid exhalet: ubi autem refrigerit, acetum detrahatur, mox auri calx candens denuò in eodem aceto extinguitur: idque toties repetatur, dum acetum optinè reddidit sit ipso auro pregnans: tum novum acetum capias, in eodè, candentem calcem auri extinguis, donec eam auri partem solutam videas, quam postulas. Acetum hoc omne in unum collectum, ac perspicuum (si quid enim crassioris facis in fundum demitteatur, nequaquam accipiendum est) tepente balneo destilles: & in fundo cucurbitæ remanebit aurum, instar mellis: cui communem aquam stillatitiam affundes, aut rorem destillatione exceptum, qui melior habetur, ea quantitate, ut totum aurum in ipso dissolvatur, quod noveris, cum nihil petit fundum: tunc destilles aquam balnei caloris, & in fundo cucurbitæ reliquus erit sal auri, qui in quocunque liquore facile dissolvitur, æquè ut sal communis. Atque eadem ratione ex omnibus metallis, ac vitro fieri sal poterit: cujus est in medicina usus. Quod si salem hunc in oleum convertere velimus, ipsi denuò acetum suum affunditur, mox detrahatur destillatione: qua peracta, aqua communis stillatitia affunditur, mox detrahatur: inde ad acetum revertimur, mox ad aquam hac ratione progredientes, nunc acetum alternis vicibus affundendo, ac destillatione detrahendo, dum in fundo oleum maneat, quod verè oleum sit: cujus fuerit signum, si argenteæ lamellæ candenti impositum, non concreverit, ac potius fluat. Nam si concreverit, repetendum est acetum, & aquæ negotium: quod idem in argento, atque in cæteris metallis contingit. *Idem.*

Aurum vitæ.

Aurum vitæ fit multis modis. Calcinatum enim more spagyrico, levissimum, spongiosum, & quod reduci non potest, redditur, à quo cum aceto destillato elicitur semen, idque in balneo Mariæ: cujus vires circulationibus cum vini spiritu ita augentur, ut ad innumerabiles mor-

bos sanandos propè incredibiles videantur. *Quercetanus.*

Idem, aliud.

Aurum in tenues bracteolas redactum calcinetur toties cum sale preparato (calcinatione philosophica) donec impalpabile reddatur. Salem ex alcoole Sole separato solutionibus, tum ipsum rursum calcinato sale candidissimo, & saccharino: huic mixturæ affunde spiritus vini alcoolici cum proprio sale, ut ex artis præceptis traditur, tantum ut quatuor digitos supernatet: fac deinde ut accendatur, & exardescat vini alcohol: hoc sæpius reiterabis. Deinde novum affunde vini alcohol, ac rite & decenter omnia circulentur quatuor dierum spacio: tum demum separatur destillatione competenti menstruum: novumque rursum affundendo, totiesque circulando, & destillando, ut factum est prius, donec auri tota substantia per alembicum efferatur. Separato menstruo, ut decet, remanebit in fundo Aurum vitæ, arcanorum omnium summum & præstantissimum. *Quercetanus.*

Tinctura Auri.

Tinctura Auri est ipsius color à corpore ita separatus, ut album omnino remaneat: sit autem ipsius præparatione per stybium, ut moris est, mortificatione reiterata per spiritum acerrimum, & sanguinem hydræ, ut in furno reverberii reddatur corpus leve, ac spongiosum, & irreducibile, quod rursum reverberatur, donec in purpureum prodeat colorem. Ex quo cum glaciari corneoli alcoole, ipsi quatuor digitos supernatante, in matratio hermetice clauso, & per mensem in balneo digesto, separatur color, qui spiritui commiscetur: illoque separato, ut artis est, remanet in fundo optatus liquor, qui postea tantum circulari debet, donec fixetur. Hujus tincturæ drachma una, mixta cum uncia una aquæ theriacalis optima, ad serupuli unius quantitatem manè stomacho jejuno sumitur, continuandumque est decem dierum spacio: hoc medicamentum diaphoreticum est, per sudores, superfluos & noxios expurgans universi corporis humores. *Quercetanus.*

Oleum seu liquor Argenti.

R. Salis nitri ℥ ij.

Terre luteæ ℥ iv.

Miscentur, destillanturque, ut oleum salis viride, igne primum modico, deinde paulatim adaucto, donec spiritus promanare desierint. Hujus liquoris ℥ vj. super argenti purissimi, in lamellas redacti uncias duas funduntur, & vitro occluso in cinerem modicè calidum, vel Solem ponuntur, dum illæ exolvantur: postea quod solutum est, fæcibus relictis, in aliud vas percolando effunditur, & cum aqua pluviali stillatitia abluitur tandè, quoad nulla amplius salis acrimonia percipiatur: hinc spiritu vini diluitur, rursumque sejungitur & exiccatur. Tandem aqua vitæ correctæ perfunditur, & vasculo benè obturato, in loco calido per dies quatuordecim

digeritur, paraturque liquor e ratione, qua ex auro. Alias argentum ad calcem reducit: deinde ex aqua vitæ in viscosum siccum redigitur: postea in balneo per mentem digeritur, usque dum liquor viridiusculus exurgat. * Singulare remedium in morbis ex cerebri inflammatione ortis, nervorum convulsione, morbo attonico, mania, infania: nec non lienis, jecoris, menstruorumque vitiiis, ex obstructionibus natis. *Andernacius.*

Oleum Argenti, aliter.

R. Argenti calcinati quantum volueris: pone in acetum distillatum, & intra aliquot dies solvetur, & fiet caruleum, tum lentè in balneo Mariæ evaporet acetum, & fiet oleum pulcherrimum. *Euonymus.*

Aliter.

R. Lunam fulminatam, quam calcina quater cum aqua salis metallici crystallini, donec in corpus rursus reduci non possit: pulverem dulcoratum reverbera, ex quo extrahere proprium Alcali in balneo Mariæ, cum cælesti menstruo (nobis sic dicto) & vini alcoole, omnia simul circula in pellicano, quindecim dierum spacio ad perfectam usque graduationem: separato menstruo in balneo, remanet in fundo oleum Lunæ fixum: cujus exhibentur gutturæ duæ aut tres cum aqua florum Betonice, Salviæ & Melissæ, ad morbum caducum, & ad cerebri omnes affectus. *Quercetanus.*

Oleum Perlarum.

Margaritæ primum in pulverem rediguntur, & vitro oris angusti induntur, perfunduntur acetum destillato optimo, ita ut hoc ad duos digitos supereminet: deinde in cineres calidos ponuntur, donec solvantur, postea quod solum est, in balneo extillatur ad siccitatem usque. & super calcem hanc unionum aqua pluvialis stillatitia funditur, rursusque distillatur, dum omnis humor emanavit: tunc iterum affunditur recens aqua stillatitia, rursusque detrahitur ut antea: atque is labor ter quaterve repetitur, quoad nihil aceti subesse percipiatur. Tandem pulvis, sive calx unionum, aut in loco humido supra marmor dissolvitur, aut ex spiritu vini maceratur, distillaturque, dum in liquorem olei instat redigatur. * Hujus grana sena ex humore aliquo ad resolutionem nervorum, convulsionem, marcorem senilem, & phrenitidem dantur: corpus sanum conservat: lesum pristinae sanitati restituit: lac muliebrem emendat, augetque naturarum partium vitia, & semen corrigi: abscessibus, ulceribusque exedentibus, cancro & hæmorrhoidibus medetur. *Andernacius.*

Essentia Margaritarum.

Margaritas solves vera solutione cum prædicto menstruo: sed si eo careas, uteris acido menstruo alcoolsato cum debita proportione vini spiritus etiam alcoolsati, succo etiam Limonium & Berberis depuratis, filtratis, & præpara-

tis, ut decet, eadem enim præstant. Ablutionibus sulfures ex Margaritarum anima aciditatem, si aliqua remanserit ratione menstrui. Exhibentur autem hujus essentia grana duo, aut tria cum jusculo competenti, quod statim lactis instat dealbatur, ad cordis corroboracionem, & vires reficiendas. Earum etiam essentia putredini cor obsidenti, pesti; & venenis obsistit. Eadem ratione ex Hyacintho, Sapphyro, Smaragdo, Granatis, Sarda, id est, Cornicula & Jaspide, essentiam propriam elicies, veramque ipsarum præparationem poteris assequi ad multos curandos morbos. Hoc etiam modo præparabis Spongiarum lapillos, lapidem Judaicum, Lyncis & Crystallos, ad calculos renum conterendos. *Quercetanus.*

Oleum Coralliorum.

Coralia eodem modo, quo Margaritæ in liquorem rediguntur. Alii vel Uniones, vel Coralia minutim confusa in aqua ardenti, sive viridi salis liquore solvant prius in calcem: deinde hanc abluunt stillando, donec nulla amplius salido percipiatur: postea pulverem vini spiritu excipiant, & per balneum sexties aut septies refundendo abstrahunt. Alii Coralia in calcem subigunt: hanc resolvunt, & ex vini spiritu novies extillare sinunt, dum salis instat dissolvantur: quicquid autem in fundo remanet, id recenti vini spiritu perfundunt, & priore modo evocant, usque dum tinctura Coralliorum perveniat: quam ipsi Animam appellant, summum medicæ facultatis mysterium. * Omnes interiorum partium affectus radicibus evellit, & corpus cælesti quadam vi in temperatum habitum absolutamque & exquisitam commodacionem restituit. Sic igitur quinta Coralliorum essentia quemlibet morbum comitalem à pueris, & ætate provectionibus in quinque septimanis profusus subtrahit. Sic etiam omne alvi profluvium à quacunque causa ortum, tam in pueris, quam in adultis cohibet, etiam si morbus ad extremum pervenerit. Ita sanguinem à quacunque parte manantem coarctet, quovis modo adhibita. Sic denique fluores uterinos quocunque sistit, & ad probam naturæ temperacionem reducit, ne quid mali recidivi in reliquis corporis partibus unquam, quemadmodum ex aliis medicamentis omnibus, consequatur. Ad hæc idem oculis superimpositum, eorum dolores sedat: defluxiones mirificè compescit, & pustulas discutit. Intra corpus sumptum eadem propemodum, sed non tam efficaciter præstat, ut tinctura. hæc enim decem guttarum instat ex liquore aliquo idoneo exhibita, mirabilia tam in viris, quam foeminis, junioribus & adultis efficit. *Andernacius.*

Oleum Coralliorum ad tremorem cordis.

R. Coralliorum ℥j.
Salis communis M.ij.
Conterantur in subtilissimum pulverem, & in vitrum

vitrum ponantur luto munitum, ex sequenti descriptione. Commune sume lutum, vel argillam, cineres ossium capitum animalium quadrupedum, limaturam ferri, vitrum pulverizatum, sal commune, cerussam, &c. quæ humectata misceto simul, &c. Lutatum vitrum cum sua materia ponas in cineres cupella contentis, ut nosti: succende primo lentum ignem, & augeto sensim, donec & spiritus & fumi se recipiant in vas submissum: & postmodum ignem urgeto vehementius, donec amplius nullus humor exeat. Hoc oleum est excellentissimum ad tremorem cordis remedium, per se sumptum sine quavis additione. *Paracelsus.*

Oleum Salis.

R. Salis communis ℥ij.

Terræ lutæ ℥vj.

Salis nitri purgati ℥xij.

Simul miscentur optime, & ampullæ collo longiore præditæ, argillæq; probe oblitæ induntur: deinde hæc in fornace ad latus locatur, & vase, quod liquorem excipiat, satis amplo apposito, commissurisq; diligentissime cōglutinatis, ignis per initia exiguus extruitur, donec quod aquolum inest, stillare, & spiritus colorati apparere cœperint: postea calore vehementissimo, repleto nimirum fornace carbonibus, in modū aquæ validæ, quod reliquum est expellitur. Tandem vas refrigeratis, omnis eximitur liquor: qui infusus cucurbitæ vitreæ, ex calidis cineribus distillatur, dum phlegma ab oleo sive spiritibus separetur. Hoc vitro reconditur ad usum. * Foris cum oleo terebinthinæ, cere, chamæmelino, verbascino, & similibus commixtum, dolores podagricos egregie sedat, topicosque discutit. Per os guttatim datur, sicut etiam illud præcipue, quod purpurei citrinive coloris per aquam rosidam, ad solvendum aurum, morbosque infinitos curandos paratur. Trium guttarum instat ex aqua vitæ singulis septimanis assumptum, hominem renovat: aquam inter curam consumit, morbum comitialem discutit, febres abigit, arquatam sanat, membra convulsa si eo perficentur, restituit, dolores podagricos mitigat, abscessibus medetur, ramices curat. *Andreas.*

Idem, aliter.

Salaceto stillatio sæpius irrigetur, moreque olei chalcantini distilletur. Utile est ad dissolvendum aurum, pro auro scilicet potabili parando. *Andr. à Glauven.*

Aliter.

Sal igne liquecat, in quod laterum fragmenta candentia injiciantur, & cucurbita curva oleū distilletur. Plerique raphanum excavatum sale replent, qui loco humido in aquam abit, in qua fragmenta laterum candentia extinguunt, & simul distillant. Admiserunt nonnulli cum sale, æquis portionibus, sal nitrum, hæcque exiccata, eliquataq; simul distillantur. Alii cum rore miscent sale. quo stillatio aurum solvunt, variæque morborum genera curant. *Rubens.*

Aliter.

Fac muriam ex sale, in quam injice calculos ignitos, ut ipsa imbibantur: eos autem sic imbutos indas retortæ, & dando ignem per gradus, prodit oleum salis ferventissimum. *Quercetanus.*

Oleum Sulphuris.

Vitreum vas tintinnabuli non absimile, illitum figulari luto, à terra unius cubiti mensura, æneo vel ferreo filo suspendes, sub quo metretam vitream majoris circumferentiæ, in cujus medio ioversus fuerit cyathus, statues. Porro cyathi fundus ferream bracteam digitorum quatuor latitudinis ex igne candentem sustineat, ex qua sulphur accendatur. Hoc dum comburitur, recentius superaddatur. Inde fiet, ut ex fumo ascendente suspensum vas brevi temporis intervallo guttatim in inferiorem paropsidem distillet oleum: quod diligenter collectum, vitrea cōservabis ampulla, ℥vj. sulphuris dat. ℥j. olei. * Valet præcipue ad fistulas, & ad curanda oris ulcera, quæ gangrænas appellant: in quibus curandis maxime excellit, &c. *Matsbiolus.*

Idem, aliter.

Ad partem unam sulphuris triti, addunt partem alteram silicium, in pulverem itidem redactorum. Hanc mixturam in retorta ad levissimum ignem apponunt, & oleum optimum eliciunt. * Usurpatur in morbis frigidis, quorum causa sunt humores vel frigidi, vel putrefacti, aut in quibus flatuum est copia: ut in febribus putridis, tertianis, quotidianis, quartanis, in peste, in vulneribus, in ulceribus maxime cavis & sinuosis, in affectibus plerisque cerebri, oris, dentium, ventriculi, hepatis, lienis, matricis, vesicæ, intestinorum & articularum, itis videlicet, qui ex humoris abundantia, aut putrefactione proveniunt. Datur autem paucillum hujus olei, cum distillatione liquore, vel decocto herbarum convenientis, pro cuiusque partis & affectus qualitate. Mensuræ modus hic est. Gallinæ penna in oleum intingitur, atque inde mox extrahitur, & quod adhæret pinguedinis seu olei penne, id in liquore, seu decocto diluitur, & datur bibendum ægroti. In febre quidem quotidiana in vino decoctionis rorismarini aut menthæ, paulo ante accessionem. In tertiana, cum decocto centaurei in vino. In quartana, cum aqua buglossi. In peste, cum vino decoctionis raphani, cui admixtum sit parum theriacæ & mithridati. In ulceribus & pustulis oris, penna aut gossipium oleo madens loco ulcerato admoveatur leviter: ita contactu olei aliquoties repetito, per sanatur malum. Epilepticis in decocto betonicæ & pæoniæ propinatur. Tussitentibus, cum semine urticæ & hyssopo coctis in vino. In anorexia, quæ redundantia phlegmatis existit, cum aqua absinthii. In dolore ventriculi & coli ex flatu, cum aqua chamomillæ. In hepatis frigiditate & hydropse, cum aqua iridis, chelidonis, & melle. In

obstructionibus & dolore lienis, cum aqua tamaricis. In morbo Gallico, cum aqua fumiterre & florum genitæ. Contra vermes, in aqua graminis aut absinthii. In dolore matricis, cum vino decoctionis betonicæ, & matricariæ. In urinae suppressione, cum vino decoctionis allii. Ad podagram frigidam, cum aqua chanapityos. Atque in his omnibus idem utendi modus est: is videlicet, qui supra est expositus, de penna oleo imbuenda, & mox diluenda in idoneo liquore. In vulneribus autem & ulceribus, locus affectus oleo linendus est cum penna leyner. Dens cum dolet, eodem leviter attingendus. Sed si pariter omnes doleant, decoctum menthæ caldum, cui immixta sit olei guttula una atq; altera, ore continendum est. *Eucnymus.*

Idem, aliter.

Oleum Sulphuris faciliè quidem & citò cum vitrea cãpana paratur, sed melior modus & perfectior hic est. Pulverizetur sulphur subtiliter, & de pumice tantundè pistetur: quæ duo misceantur simul, & ponantur in retortam, cui adjunctum sit satis amplum & magnum recipiens: & bidui spacio, levissimo igne, oleum sulphuris distillabit, quod Ital dicitur *Oleum de grata ovo de rogestro*. Additur autem pumex, ne sulphur ascendat, ac etiam citius vapores sursum mittat. * Eadem penè facultates assignantur ei, quas modo supra recensuimus: nisi quòd in paucissimis hanc diversitatem notavimus. Valet ad vulnera, accipiendo pulverè ex foliis quercus, pimpinellæ, agrimonix, consolidæ majoris, hyperici: quibus omnibus benè contusis, decoquantur in vino: & colaturæ admisceatur paucillum huius olei, aut saltem quantum satis sit pro malitia & magnitudine plagæ. Cum hoc decocto lavetur vulnus recens, aut in veteratum oleus, & subito curantur. In morbo Gallico post sufficientem purgationem, valet oleum eodem modo, quo supra. Atq; hæc quidem, & alia supra scripta, quæ hæc referenda, perhibentur experta à Medico Imperatoris Bononiæ, & ab alio Romæ. *Gesnerius à quodam Romano.*

Ego Sulphuris oleum sic parare soleo.

Pecciolas sulphure obductas ferreo vel æreo filo affixas, atq; igne accensas in vitream cucurbitam amplam conjicio, ita tamen, ne fundum attingat sulphur, mox alembicum brevi rostro, cui recipiens vas amplum, aqua vitæ semiplenè sit appensum, superimpono, ut fumi parùm in recipiente colligantur, partim in fundo & lateribus cucurbitæ, tanquam sal sive calx adhaerescant: idq; toties repeto, donec sufficiens calcis quantitas fuerit collecta. Quo facto, materiam in recipiente in cucurbitam infundo, ut omnem salembicam imbibat: mox per pannum linteum collo: deinde in retorta, primò quidem igne lento, postea vehementiore destillo, quousq; spiritus omnes exierint: demum aquam ab oleo per balneum Mariæ (ut in vitrioli oleo fieri solet) separo, atque sic acerrimum & non ingratum oleum

(ex libra scilicet una sulphuris, drachmas duas olei ad minus) colligo.

Idem, aliter.

R. Sulphuris calcinati T̄b ij.

Infundatur in aceto, quod quatuor vel sex digitis supernatet acetum in cucurbita: hinc in fimo equino sepeliatur quatuor hebdomadis: post distilletur igne forti, tunc ascendit spiritus sulphuris cum aceto: quod iterum sepeliatur in fimo equino per duos aut tres dies: post in vase lato, non stricti orificii evaporatur acetum: tunc manebit spiritus & oleum sulphuris in fundo. Idem oleum iterum sepeliatur in fimo ad octo dies, post distilletur per alembicum, & tunc ultimò in sine abscondatur per mensem unum: & sic purificabitur oleum sulphuris. * Est magnæ virtutis. Exhibeantur guttæ tres ad summum. Idem fimo equi semper est renovandus. *Eucnymus.*

Idem, aliter.

R. Sulphuris triti ʒ ij.
Facularum vini in pulverem contusarum ʒ j.
Calcis vivæ & contusæ ʒ iij.
Misceantur simul, & in ampulla incurvata urgentur. *Andernacius.*

Aliter.

R. Sulphuris T̄b j ss.

Salis Ammoniaci ʒ iv.

Calcis vivæ T̄b j.

Misceantur, & aqua, in qua salis medicum solitum sit, persfunduntur, oleumq; ex retorta distillatur: quod à phlegmate sejunctum, vitreo probe reconditur. *Linæacillimum* quoque oleum ex sulphure provenit, quando totius clientia per acetum stillatum, & facularum vini in calcem redactarum salembicam, ita extrahitur, ut postea balsami instat ex operculo destillet: * quod non solum externis corporis vitis, verum etiam ad interna potè assumptum saluberrimum existit. *Andernacius.*

Aliter.

Plerique oleum sulphuris ita eliciant, accipientes urinae puerorum T̄b xvj. antea despumata, calcis vivæ recentis T̄b iij. simul ferveant ad tertias: mox per filtrum excoletur: tum addentes sulphuris vivi, optimè in pulvere in redacti T̄b j. simul ferveant, dum medietas absumatur, in vase vitreo, aut vitro obliuato: inde per filtrum percolatur: postea vase vitreo, pileoque rostrato imposito, destillat liquor, primò perspicuus, deinde oleum aureo colore, quo ad nervos contractos, ad cancerum, malignaque & antiqua ulcera, & ad frigidos affectus exterioris utuntur.

Aliter.

Sulphur ignem non expertum cum urina pueri octo diebus in fimo equino calido macerato: habeas deinde cationum magnum, valde cavum, in quo collocetur cucurbita, ad latus, luto incrustata, quæ sulphur continet, prius tamen instrato fundo eatini cinere calidissimo, & prunæ addantur,

addantur, dum tota humiditas egressa sit: addatur deinde recipiens vas, & rima stipentur glutine, ex farina, & candido ovi, linteo circumducto. Postea carbones flagrantissimi assidue supra cinerem illum calidum aggregentur, donec spiritus atque oleum egrediantur, quod colligendum est, ut oleum chalcantini: & similis est usus. *Fallopis.*

Aliter.

Sulphur preparatum decoquatur cum oleo lini, lentissimo igne subiecto: & fiat concretum sanguinis instar. Refrigerata materia injiciatur in retortam, & subijciendo ignem destillabit oleum sulphuris rubicundissimum. Fit etiam, si sulphuri sulfur commisceatur, & destilletur. *Quercetanus.*

Oleum Sulphuris vitriolatum.

Cape sulphuris vivi ℞j. cum quo misceas, lento igne, liquefacti vitrioli puri tantundem, ut unum fiat corpus. Hoc depellatur per descensum: & oleum rubicundum in receptaculum descendit. *Quercetanus.*

Oleum Sulphuris terebinthinatum.

Si florum sulphuris ℞j. admisceatur duabus aut tribus olei terebinthinæ, in calore sicco solvantur flores in oleum rubicundissimum: tum rite & artificiosè separato menstruo, sulphuris rubinus circuletur cum vini alcoole per octo dies: & habebis oleum sulphuris, quod naturalis balsami vires obtrinebit. *Idem.*

Oleum Sulphuris acidum.

Acidum autem sulphuris oleum fit ipso acenso, & superposita campana, aut vitro satis capaci, ad retinendos vapores, qui in oleum illud acidum convertuntur. *Idem.*

Oleum Vitrioli.

℞. Fæces sive caput mortuum, quod residet in fundo vasis, à quo phlegma vitrioli extractum est: ipso contuso, si salices permiscueris, igne violentissimo, oleum rubicundum emanabit. Fiat etiam cum simplici colcothare, pulso igne violentissimo trium dierum spacio, ac prodibit oleum ferventissimum, quod dulcificatur circulatione cum vini spiritu tartarizato. *Idem.*

Oleum dulce Vitrioli.

Separato phlegmate ex colcothare rubro, vi ignis fit oleum acidum, quod dulcoratur circulatione cum vini spiritu, febribusque putridis cum aqua cichorii, aut pusilla exhibetur. Aciditate enim putredinem arceat, quemadmodum & syrupus e succo limonum, & obstructions pellit partium tenuitate. Quapropter ad delendas vilcerum obstructions, hepatis nempe, & lienis, valde efficax est. Misceatur aliquando hujus guttæ aliquot cum conserva florum cichorii, sitq; gratissimi saporis medicamentum ad extinguendam sitim immodicam. Febrium ardentium putredinem, pestilentiumq; malignitatem cohibet aciditate. *Idem.*

Aliter.

℞. Vitrioli quantum volueris.

Vasi vitreo luto obducto inditur, & ex igne phlegma extillatur: deinde illud eximitur, contunditurque, & phlegmate rursus perfunditur, idemq; evocatur ut antea, usq; dum nihil amplius emanet, & spiritus proflant: postea ab igne remouetur, & calx rubicunda, in pulverem redacta, vel per se sola, vel laterum frustulis adjectis ampullæ incurvata imponitur, & vase amplo, quod excipit, adaptato, commissariisq; diligentissimè luto oblectatis, noctu dieq; luculentissimo igne urgendo oleum distillatur. (Ego ℞v. vitrioli rubificati quinq; diebus & noctibus perficio.) Ubi omnia refraxerint, totus liquor eximitur, infunditurque ampullæ vitreæ & ex arena calida primum aqua insipida, deinde acida acrisq; quam oleum appellant, separatur, purgaturque à sedimento. Ex ℞j. vitrioli rubificati ℞ij. si haberi possunt, si rite paratur. Hoc oleum si sæpius phlegmate perfusum distilletur, dulce redditur. * Vallet ad apoplexiam, paralysem, epilepsiam, febrea ardetes, pestilentesq;: item ad hunc, stomachum bile astuantem, morbos uterinos, aliosq; innumeros, ex humore idoneo guttarum instar portione assumptum, quo etiam medicamentis tum purgantibus, tum corroborantibus immutantibusque, vel illorum actionum promovendarum, vel saporis commendandi gratia, rectè admisceatur. *Anderanus, & alii.*

Aliter.

Chalcanthum (Romanum mitius est, Germanicum acrius) in olla exurit igne fornacum, vel inter carbones, dum omnis exierit humiditas, & colore rubro evadat: inde ubi refraxit, in mortario optimè tunditur, moxq; in cucurbita, vel potio vitreo, seu leuco appellato, luto lapientum incrustato, in reverberatoria fornace, sic ut colum deorsum parum vergat, ponitur: adhibetur ignis primo lentus, vel ex carbonibus, vel ex lignis sicculis, primum tenuioribus, mox solidioribus, crassioribusque, dum omnis siccetur humiditas, si qua fuerit, aut nisi antea fortè fuerit siccata: cujus illud fuerit signum, si detersum, siccatumque gladiolum ori cucurbitæ appones. Nam si adhuc quidquam fuerit humiditatis, reddetur gladioli superficies humida: si vero sicca permaneat, nihil humiditatis inerit. Tunc apponatur vas recipiens satis magnum, ne vis vaporum, quæ vehemens esse solet, illud frangat: optimèque stipatis tumis, ignis augetur, ut fumus ac spiritus ex chalcantio in recipiens vas transmittantur. Cumque egredi halitus ceperit, statim est recipiens vas linteum, aqua frigidissima madente, contegendum: & cum siccatum fuerit, repetendum, donec egredi spiritus desierit. Potest etiam lintei hujus madentis usus omitti, si metus sit, ne fortè ob tenuitatem vas recipiens frangatur. Quamobrem qui oleum hoc conficiunt, furnum exigunt loco humido, & sub dio, ut ambiens aer illud, absque

fractionis periculo, agat, quod linteum faceret, A
halitusq; denset ac colligat. Ubi nullus amplius
halitus seu spiritus egredietur, quod aliquibus
biduo contingit, subtrahendus ignis, dimittenda
que ut frigidescant omnia: summaq; diligentia
disjungenda vasa, & colligendum oleum: quo
inciduntur abscessus, & quævis durissima caro.
Ullus est, ut conficiamus gladiolum ex ligno
oleæ, & cum illo, tacto vix oleo, secando, perforandoq;
reliqua opportuna agamus. In pestilentia, pestilentibusq;
febris, ephemera excepta, egregium certe remedium
habetur, atque ubi opus est corpora, phlegmate, malisq;
referta succis, à morbis tueri, idq; cum purgata prius fuerint,
sic ut vix quidquam possit efficacius reperiri, ac
valentius. Sic huiusmodi indiget, quo cum misceatur,
quidq; ejus acrimoniam ac vehementiam corrigat:
stomachum roborat, appetentiam excitat, in fætu
expedit, putredini resistit, & renum affectibus
prodest, qui ex stipatione ortum ducant. Pueris
duæ, trësve guttæ cum aqua acetosæ præberi
confueverunt: grandioribus natu ad quinque, &
sex guttas exhibent. His qui sese à morbo
resciant, mirificè convenit, caloremq; instaurat.
Sunt qui oleum hoc aqua ardente sæpius perfundant,
& aquam abstrahant, ut efficiatur minus acre,
ac magis tenue. Plerique ad chalcantli jam igne
rubentis libram, aquæ vitæ optime libras quatuor
addunt, & per tres dies balneo tepente macerant:
igne mox cinerum molli, aquam eliciunt: deinde
auctiore, oleum, quod quinque, aut sex horarum
spacio, nisi erraveris, prodibit. *Rubens.*

Oleum Tartari.

R. Tartari albi, in pulverem redacti ℥b iv.
Ampullæ incurvate, vel etiam erectæ, argillaq;
obductæ induntur: hæc in fornacem locatur, &
vase quod excipit amplo appposito, juncturae
luto occluduntur diligenter, (facile enim exspirare
solet): postea igne per initia exiguo, tandem
auctiore urgetur, donec nulli amplius spiritus
appareant: tunc refrigeratis vasis liquor eximitur,
infunditurque ampullæ vitæ erectæ, & in balneo
calente corrigitur, separaturq; aqua ab oleo.
Idem ex cineribus vel arena iterum evocatur à
sedimento crasso, & oleum aurei coloris
provenit. Ex libra autem una tartari communiter
extrahitur olei ℥ ss. * Ad curanda ulcera, præsertim
ex lue Venerea orta, efficacissimum est: cui
mumia sive oleum fæcularum dulce annumerari
debet. hæc enim ulcera manantia ita curat, ut
sporum malitia nocere amplius non possit. Ex
vino hausta calculos renum & vesicæ conterit,
expellitque: urinam movet: ulcera purgat. *Antididymacus.*

Aliter.

Salem Tartari crystallinum, si vitro imponas
& in cella vinaria aliòve humido loco colloques,
intra perpaucos dies in oleum resolvatur
limpidum, & ad faciei maculas, & ulcera detergen-
da præstantissimum. *Quercetanus.*

Aliter.

R. Tartarum crudum, aqua vitæ optima affusum,
& per viginti quatuor horas ibidem maceratum,
destilletur, vase recurvo, igne primum levi,
mox vehementi, ut in oleo chalcantli extrahendo
fieri consuevit, separando tamen, quam
primo exit, aquam. Hoc pacto oleum habebitur
& copiosum, & pulcherrimo colore, phthysicis
maxime probatur, si in jure ranarum optime
coctarum, huius olei gutta exhibeatur. Curandis
expurgandisque ulceribus mirabile scribitur.
Multum etiam facit, ut pestilentiam præcaveamus,
si summa nares eo inungantur. Sunt etiam,
qui tartarum in calcem redactum aqua communi
calida dissolvant, quod facile fit: dissolutum
igne lento exsiccent: idq; quinque repetunt,
semper tamen, ubi dissolutum est, filtro colant.
quodq; postremo siccum remanet, affusa
aqua ardente optima, tribus diebus equino
fimo, aut tepentis aquæ balneo, macerant: inde
aquam distillatione excipiunt, manente in fundo
vass, oleo, quod urinæ cienda maxime probatur,
ad drachmam exhibitum, cum ℥ ij vini malvatici
acerbioris. Tabidos etiam præservat. Alii
Tartarum è vino albo perspicuum accipiunt,
adduntque resinæ terebinthinæ, & herbæ aloës,
æquas portiones: conterunt, conjiciuntq; in matulam
vitæ: mox addito pileo rostrato, aquam extrahunt,
quam facibus tritis affundunt, inde destillant,
igne semper vehementer aucto in fine distillationis:
repetunt id vigesies ferè, dum totam fæces
aquam combiberint, nullusq; exeat humor: & ipsæ
sint fæces albilimæ: quæ loco humido supra
marmor positæ, in aquam abeunt, cujus ingentes
vires prædicant. Nam ejus ℥ j. cum sulepi violati
℥ ij. potum, valetudinem, viresq; firmat,
lumbricos enecat, jecoris ac lienis infarctus
expedit, urinam ciet, distillationibus prodest.
Quercetanus.

Oleum Tartari, satens.

Tartarum crudum in pulverem redactum, im-
ponatur in retortam vitream, aut terream cum
suo recipiente. Subjiciatur ignis per gradus,
qualis ad aquam fortem conficiendam adhibetur.
Prodeat magna copia spirituum alborum, qui
& in aquam, & in oleum crassum ac fetens
convertuntur: separatur oleum illud per infundibulum,
atque ad usum reservetur. *Idem.*

Oleum Tartari.

R. Tartari ad albedinem calcinati q. s. est.
Solvatur aqua ardente septem dierum spacio
balneo tepentis aquæ: inde igne primum levi,
mox vehementissimo, eliciatur cum aqua ardente
oleum, quæ postea balneo M. invicem separantur.
Quod reliquum est in fundo, in calcem iterum
redigatur, mox distilletur, ut supra: idq; repetatur,
dum totum tartarum in oleum abierit. Hoc
autem oleum calore Solis in pulverem exsiccat,
quamobrem tunc spiritus ab eo, uti supra factum
est, elicitur: & huius gra nummum cum ℥ ss.
Mithridati, & ℥ j. aquæ plantaginis, vel cichorii

chorii stillatiæ omnes funditus ulcerum radices tollit. Sed quo labore tartarum aqua arden- te dissolvatur, sentient, qui experientur. Non de- sunt, qui ut idem efficiant, illud distillent chal- canthi modo. Alii huic distillatio oleo aquam vitæ addunt, labore penè immenso, ne dicam inani, cum facilius haberi res possit. *Rubens.*

Spiritus Tartari.

Tartarum crudum si pellatur per retortam vi- tream, cum suo recipiente more stygiæ, produ- cit magnam copiam spirituum alborum, qui tan- dem in aquam, & oleum crassissimū & foetidum convertuntur. Separatur autem oleum ab aqua per infundibulum: quod quidem ulceribus exci- candis & curandis confert. Aqua autem, si cum colchotare bis aut ter distilletur, ita purificatur, ut fetorem prorsus amittat: ad pellendas autem omnium viscerum obstructions, lienis præler- tim, & hepatis, atq; ad omnes morbos tartareos valde conducit. Cui medicamento, si vim & fa- cultatem adaugeri velis, ipsum circalabis cum vini spiritu in baln. M. per quatuor dies: deinde separato menstro per Baln. remanebit tibi spi- ritus tartari, ad prædicta optimus. *Quercetanus.*

Oleum Stibii.

Antimonium in tenuissimum pulverem reda- ctum, ac curbitæ vitæ inpositum, aceto vini acerrimo & distillato maceratur super levi ignis calore tantisper, donec rubro colore acetum infi- ciatur. Coloratum in aliud vitrum transfundi- tur, novumque facibus superaffunditur, donec rursus rufum colorem concipiat. Iste autem transfusiones & additiones novi aceti super fa- ces toties sunt repetendæ, donec nullam amplius rubedinem pulveres ex se emittant. Acetum ve- rò collectum levi igne distillari debet, donec ru- bedo paulatim condensari incipiens, alembi- cum petere videatur. Tunc refrigeranda sunt vasa, ac liquor rubeus, quadraginta diebus simo calido macerari debet, donec perfectâ olei for- mam acquirat. * Illud sacchari instar, dulce af- firmant, omnesq; vulnerum dolores sedare, ac perfectè sanare dicitur: ac plures admirandas fa- cultates in ulceribus contumacibus ac cancro- sis præstare. *Quidam ad Gesnerum.*

Oleum seu potius essentia Stibii.

Stibium in pulverem contusum, per dies de- cem levigatur igne, donec primum flos albus, mox luteus appareat: qui tandem è rubro in pur- pureum colorem transit. Hujus ʒ ij. in vini spi- ritu, quantum viginti digitos superet, dieb. duo- decim, vase diligenter occluso macerantur: post- ea separantur per balneum: atque tunc essentia stibii, instaurandis renovandisq; viribus dicata, fundo vasis substernitur. * Hujus grana quatuor ex aqua melissæ, chelidonii, aut vino generosissi- mo dantur: febris curat: aquam inter cutem discutit: morbis uterinis, arquato, comitali, & similibus medetur: morbum Gallicum, omniaq; hinc orta vitia, mirabiliter sanat: humores per

A alvum educit, superfluos per cutis habitum ex- pellit. *Andernacus.*

Oleum Antimonii, aliter.

Oleum Antimonii ex aqua rorida, vel cum sulphure & sale fossitio paratur. * Hujus grana tria ex vino vel liquore sæcularum vini & chal- canthi potui sumpta, aquam subter cutem intra dies paucos curant: grana duo ex theriacæ drach- mis duabus devorata, pesti morbisq; venenatis medentur: trium guttarum instar, vel amplius, ex aqua vitæ sumptum, convulsioni, morbo at- tonito, aliisq; cerebri affectibus succurrit: dolo- res podagricos, colicosq; sedat: febris discutit: vesicæ ulceratæ opitulatur: ulcera maligna, can- crum, fistulas, phagedænam, herpetem, omniaq; cutis vitia mirabiliter sanat. *Andernacus.*

Aliter.

Ex pulveris stibii, salis fossitii, utriusque libris tribus: hæc super ignem in scitili uruntur semper agitando, usque dum vireant: deinde tritis ace- ti stillati optimi additur, quantum ad unien- dum satis est: postea macerantur, & per ampul- lam incurvatam igne acerrimo oleum rubrum extillatur, quod à phlegmate ex balneo separa- tur. Vel stibii in pulverem detriti libra, cum salis communis torrefacti æquali portione conterit- ur, inditurq; retortæ luto obductæ, & ex igne vehementissimo oleum evocatur: quod licet ex- ternis corporis vitis magis conveniat, non pau- ci tamen per os etiam exhibere non dubitant. *Andernacus.*

Aliter.

Ex ipso Antimonio extrahitur rubicundissi- mum sulphur cum tartaro & nitro, aut cum solo capitulo ex calce viva & cineribus parato, eli- citurque oleum multis modis, quæ omnia ad curanda cancerosa ulcera multam proficiunt. *Quercetanus.*

Aliter.

Antimonium saccharo & alumine misceatur, imponanturq; omnia in retortam vitream. Sub- jicies ignem per quatuor aut quinque horas len- tissimum, quem postea augebis. Manabit oleum sanguinis instar rubicundissimum. Fit etiam cum Mercurio sublimato: sed cautio adhiben- da erit, ne quis in gradu ignis error admittatur. *Quercetanus.*

Idem, aliter.

R. Sacchari candi, Stibii ana part. j. Terantur super marmore, ponanturq; in retor- tam luto obductam, destillenturque igne vehe- mentiori, nullo cinere supposito, & manabit oleum rubrum, sanguinem referens. * Epilepti- cis, omniq; cerebri affectui prodest. *bibitum.* *Rubens.*

Idem, aliter.

R. Mercurii sublimati, Antimonii crudi ana part. j. Terantur subtilissime, & destillentur in retorta. Oleum collige, & iterum atq; iterum destilla, &

*habebis oleum optimum, ad ulcera maligna. Ex A
lib. manuscripto.

Aliter.

R. Stibii ℥j. adde
Sublimati ℥ij.

Retorta distillentur vehementi igne, ex cineribus tamen: malignis ulceribus causticum sœlix. Inferunt factibus aquam vitæ, & quod restibile est oleum distillant: aqua illa herpes, verrucas, caneros, topbos arthriticos curat imposita. *Hernicus.*

Aliter.

R. Antimonii crudi, cui misce Acetum forte, & oleum Chamæmelinum & hyperici: digeratur in fumo, & per retortam distilletur. Primo effluat aqua ab aceto: ulcera Venerea, & maligna rubrum hoc oleum misce curat. *Idem.*

Aliter.

R. Antimonii ℥j. adde
Tartari crudi ℥ss.
Macerentur aceto distillato, & oleum hoc exstillatum lepram eximere ajunt: primo manat aqua, secundo oleum vulnerarium. *Idem.*

Oleum Cupri.

R. Aeris adusti ℥ij.
Subtilissimè teratur, & ponatur in vitreâ cucurbitam optime lutatam, & aceto imbibatur fortissimo: fac distillare per horas xxiv. & habebis oleum fortissimum coloris rubri, & viridis. *Gal-
lus quidam empiricus.*

Oleum Aeris.

Oleum aeris conficitur, quando illud in chalcantum redigitur, resolvitur, & ex terra, colcothar vocant, oleum rubicundum paratur. * Ad cancerum phagedenam, gangranam, fistulas, & reliqua ulcera maligna valet.

Aliter.

Aër calcinetur communi modo, tum ex ipso cum acida muria, ut decet, preparata, & oleo olivæ, extrahes viridem animam in Baln. M. donec amplius menstruum non virescat. Ipsum separa in Baln. quod relictum est resolve in humido, proditq; in oleum Smaragdinum: ipsum circumdato cum vini dulcedine, ut acrimoniam ipsius mensuras totam abstrahas, & habebis medicamentum præstantissimum ad ulcera phagedenica, chironica, caecæthica, putridaq; omnia ulcera curanda, si cum buryro misceatur. *Quercetanus.*

Oleum Stanni.

Oleum ex stanno trium guttarum instar ex vino potum, alvum sine difficultate movet: humoresq; educit: oculis membrana obducis per penam istum optulatur: morbum Gallicum, ex quoque orta vitia: item vulnera curatu difficilia, ulcera, que maligna sanant. Quinetiam stannum per ignem in calcem reductum levigatumque, singularem efficaciam in arquato, ascite, & vermibus curandis obtinet, ad hunc modum præscriptum:

R. Stanni præparati ℥j.

Sem. Colocynthidis, Plantaginis ana ℥vj.
In pulverem rediguntur, miscenturq; hujus uncia datur ad lumbricos necandos, expellendosque. In ascite stanni levigati ℥ss. sanguinis draconis ℥ij. liquoris tapyi ℥j. miscentur, danturq; ℥ss. pondere. Stanni in calcem redacti ℥v. aliptæ moschatæ ℥j. bdellii ℥ij. simul subiguntur, arquatoque infestatis exhibentur à scrupulo ad scrupulum usque. *An. lernæus.*

Aliter.

Stannum in calcem sive cinerem redigitur, perfunditurq; aqua valida, & dum lapilli crystallini profiliant, in ampulla finitur: deinde humor omnis per arenam modicè extillatur: postea acetum distillatum affunditur, & in balneo macerantur omnia, donec solvantur, horisq; decem aut duodecim coquuntur, & ubi reflexerint, quod clarum est, eximitur, destillaturq; materia exicata aliud acetum admiscetur, coquiturque ut antea, donec omnis eliquescat: atq; tunc acetum stillare finitur: idque iteratur, usquedum illa olei modo in fundo subsistat: quod dum adhuc calet, eximi debet, ne mellis instar fiat spissum. * Singularem quædam facultate ulcera & vulnera recentia adhuc, intra horas viginti quatuor sanare dicitur. *Andermannus.*

Oleum è Stanno.

È stanno oleum elicitur in calcem redactum, & aqua forti soluto, ea ratione, ut lapilli gignantur: quos aceto stillatitio macerant, in aque recentis balneo: inde acetum distillant, aliudque superfundunt: mox macerant, inde detrahunt, dum in fundo maneat, cum oleum: * ad vulnera recentia, & ulcera cito sananda efficacissimum. Idem in plumbi calce efficitur potest, sed acutum debet. *Robius.*

Oleum Plumbi.

Plumbum in calcem vel in cinerem aduritur, & super hunc aceti optimi stillatitio, quantum factis est, funditur, maceraturq; per biduum in cineribus calidis: deinde hoc relictum fixibus effunditur, & recens admiscetur, finiturque, & eximitur ut antea, idq; roties repetitur, donec omnis dulcedo extracta fuerit: postea acetum quod collectum est, ampullæ inditur, & ex balneo distillatur usque dum in fundo materia, sive sal plumbi album remaneat: quod in oleum tandem sic deducitur. Sal plumbi in pulverem redigitur tenuissimum, ac in retorta vehementiori igne destillatur, quousque spiritus omnes exierint, deinde aqua ab oleo per balneum separatur, ac oleum in cucurbitæ fundo colligitur. Libra una salis dat circiter ℥ss. * Vulnera & ulcera quævis etiam deplorata intra dies paucos carne implet, sanaque: oleo terebinthina permixtum ac membris convulsis, resolutisq; inunctum, brevi ea restituit: tumorem ex calida intemperie natum ex oleo chamomelino & olivarum discutit: inflammationes quovis modo ortas, & ambrusta restituit, si pannus caruleus coimbutus superdetur. *Sunt*

Sunt qui hoc oleum granorū trium aut quatuor pondere in colicis, ainsq; intestinorum doloribus, ex humore aliquo potui propinare soleant.

Oleum & Balsamum Saturni.

R. Plumbum optime calcinatum; ex quo cum cœlesti acido alcoholiato, præparato, ut decet, extrahes essentiam in Baln. M. idq; tantisper facies, donec totum plumbum solvatur, & à lepra, & omnibus suis impuritatibus hoc modo expurgetur. Separato per Baln. menstruo, quod retinebit in fundo vasis, rursus solves in vini alcoole tartarizato, & circulabis omnia simul per aliquot dies, ut mensuræ acrimonia tantum auferas: & hoc modo conficies ex plumbo dulcissimum saccharum & temperatum, ac nostræ naturæ amissimum, infinitis affectibus inserviens. Id autē solvitur in oleum humidum, ad quævis ulcera maligna curanda præstantissimum medicamentum. Ex ipso etiā fit Balsamum preciosum ad ophthalmiam, & oculorum inflammationes, dummodò prius optime dulcetur. Sic facies de stano: de Lithargyro: de Tutia: de cadmia vera: de Spodio & Porphylige: quæ omnia ita rectè possunt præparari, atq; mixta ad eò reddi, ut citra morsum, maculas, & excrecentias etiam oculorum tollant, inflammationes, doloresque summos sedent: ulcera omnia sine dolore ullo curent, eaq; cicatrice obducant. *Quercetanus.*

Oleum Ferri.

R. Limaturæ ferri quantum vis. Imbibe urina, postea calcina toties in fornace reverberationis, donec impalpabilis reddatur, colorisque sanguinei: tunc pone in cucurbita vitream optime lutatam: imbibe quoq; urina, & fac distillare more aquæ fortis per horas viginti quatuor, semper ignem augendo: & habebis oleum spissum rubicundissimum. * Experientia illius olei: rubificentur laminæ ejusvis metalli, si extinguantur in isto oleo, statim accipient auri colorem. *Gallus quidam empiricus.*

Oleum Ferri, aliter.

Ferrum vel Chalybs in resinam sive oleum rubicundissimum per aquam aluminis redigitur: vel si chalybs per acetum stillatitium lævetur in pulverem, croco similem: atq; hinc sal armeniacus octies aut novies elevetur: postea in oleo resolvatur, idemque aqua stillatitia diligenter lavetur, dum dulcescat. * Hoc oleum est majorem in Chymia, quam in Medicina usum habeat, feliciter tamen in alvi profluvio etiam trium aut quinq; guttarum instar cum olei nucis moschatæ scrupulo dimidio ex vino rubro potui datur. *Andernacus.*

Oleum Martis.

R. Limaturam chalybis, quam ablues pluries cum muria, post cum aqua dulci, tum demum superfunde acetum acerrimum, ut supernatet quatuor digitos: stent omnia ad Solem per aliquot dies, novum subinde infundendo acetum, quo limatura subtilietur: hanc reverberabis per

A diem integrum aperto vase, donec prodeat ut ignis in pulverem rubicundissimum, & levissimum, quo poteris uti. Vel ex illo, cum menstruo suo acerrimo, aut vini spiritu optime præparato, elicies animam, ut ex ea conficias oleum: cujus guttula una tantum exhibetur cum decocto convenienti, aut permisceatur cum aliqua conserva astringenti. Est præstantissimum medicamentum ad diarrhœam, henteriam, hepaticum fluxum, ad ventriculi corroboracionem, & ad omnes hæmorrhagias internas, & externas. *Quercetanus.*

Oleum Martis, aliter.

Ex ipso Martis balsamo, cum vini spiritu alcoholiato circulationibus conficies oleum rubicundum ad omnes hæmorrhagias interiores, & viscera nutritionis corroboranda præstantissimum, si guttula conserva rosarum, aut lymphæ permisceatur, aut cum vino exhibetur. Hac etiam ratione conficies oleum Veneris. *Quercetanus.*

Oleum Croci Martis.

R. Limaturæ Martis q. sponatur in cucurbita vitrea, cui adde olei sulphuris part. j. aquæ fontanæ part. ij. quæ cum in arena calida soluta fuerit, exiccetur, donec rubicundissima fiat: mox oleo salis solvatur, rursusque exiccetur: demum igne fortiore sublimetur crocus. Quod sublimatum est, super lapidem porphyrium in ella vitriaria collocetur, donec in oleum transeat. *quodam Chymico.*

Oleum ferri.

Solvunt aliqui ferri climatam scobem aqua separationis, seu quam fortem appellant, e chalcantho potissimum educta, qua abstracta cylcem illam ferri aqua communi toties ablunt, dum omni profluvio acrimonia destituatur. Exiccata calci affundunt acetum stillatitium, & tepente balneo macerant: inde distillant: iterum affundunt, macerant, distillant: idque toties repetunt, dum ferrum in fundo instar olei resideat: ad ulcera manantia, & pleraque alia præstantissimum: & si rectè temperetur, multo quam ferrum ipsum efficacius, ad ea omnia, quæ à Dioscorido, Galen. & Aëtio de ferro scribuntur, præsertim languenti stomacho. *Hieron. Rubens.*

Oleum Hydrargyri.

Oleum hydrargyri fit, dum hydrargyrum ex calce sæcularum vini exiccatarum purgatur: deinde per chalcanthum, salem neri, & alumen in altum elevatur: postea à vini spiritu correcto digeritur, donec in mucosam pinguedinem transeat: hinc liquor abstrahitur, & in arena igne fortissimo urgetur, quoad humor lactis instar extillet: hic iterum affunditur, & oleum albilimum suavissimumque, omnis erodentis facultatis expers provenit. * Omnium metallorum olea præstantissima superat: auri balsamo vinibus respondet: ulcera & vulnera quævis purgat, implet & percutat: per os assumptum vesicæ, faucium, aliarumque partium abditarum exulceraciones persanat: adhuc vi sua penetratoria renum mor-

bos per sudores, urinamque discutit. *Andernacus* A
ex *Paracelso*.

Oleum Mercurii corporale.

Fac amalgama cum Mercurio crudi ꝯ iv. & Jo-
vis optimi ꝯ j. Illud ipsum super laminam Mar-
tis extendito. & in humido collocato. Totum in
oleum dissolvitur. Fit etiam cum solo Mercurio
& lamina Jovis. *Quercetanus*.

Oleum Mercurii sublimati.

Mercurius cum chalcantio & sale, ut moris est,
ter sublimatus, misceatur ad extremum cum
æquali portione salis ammoniaci. & rursus subli-
mentur simul ter aut quater. Totum illud subli-
matum in oleum resolvitur, ex quo spiritus salis
ammoniaci eximendus est, omnia circulo
cum vini essentia: ipsaq; tamdiu destillando, do-
nec oleum fervorem & acrimoniam amittat, &
ammoniacus separetur. Reducitur etiam per se
in oleum lentissimo calore Athanoris, longoq;
temporis intervallo. *Idem*.

Oleum Lithargyri.

R. Lithargyri pulverizati q. s.
Dissolve per decoctionem in aceto forti, pluri-
bus vicibus, succethive: deinde evapora acetum
ad ignem, & remanet oleum nigrum in fundo,
quod dissolvatur cum aqua calida per agitatio-
nem cum baculo parvo & mundo: tunc distilla
per linguam lanceam, & remanet oleum in fun-
do, quod ab aqua separatum, est singulare. * Mi-
rabile est in defendendis maculis, panis faciei, & sub-
tiliat cicatricem, & rubedinem eorum delet.
Gesnerus ex libro manuscripto.

Oleum Auripigmenti.

Auripigmentum cum duplo salis nitri ponde-
re conteritur: deinde carbonibus sub dio accen-
sis catinus imponitur, sicuturque dum excande-
scat: huc postea Chymicus aliden, auripigmen-
tum immittit: quod lento igne liquecere sinit,
donec non amplius ebulliat: mox rursus tantum
injicit, demque ut prius exurere permittit: hoc
tamdiu agit, usq; dum satis injectum fuerit: atq;
tunc consumpto jam sale nitri, igne vehemen-
tiore per horas quatuor aut quinque urget, quoad
auripigmentum in fundo, butyri instar, liqua-
ctum residet, refrigeratumq; aërio nitore inal-
bescat: post conteritur, imponiturq; marmori, &
in loco humidior ad liquorem resolvitur: qui
tandem singulari artificio ex ampulla distilla-
ur. * Hoc cum melle illitum crassitiam extenuat: re-
benthina exceptum elephantiasin abigit: ani-
ulceribus, & iis quæ cicatricem ægè ducunt,
prodest: purgat, extrahit, secat, suppurationes
discutit: adipi aut oleo commixtum, concoquen-
di emolliendiq; vim obrinet, crustas urendo
excitat: quæ excreverunt, reprimat: pilos evellit:
resina exceptum, alopecias explet: phthiriasi me-
detur: narium, orisque ulceribus, & pustularum
eruptioni cum rosaceo conducit: ulcera serpen-
tia & maligna ad cicatricem perducit: carnosas
partium excrescentias absumit, oculorum cica-

trices emendat, & lachrymas ciet: callos, fordi-
daq; ulcera purgat: inveterata, & manantia, quæ
cicatricem non admittunt, nec non fungis simi-
lia sanat: luxuriantem carnem consumit, cava
explet: contra graveolentia narium ulcera auxi-
liatur. In tumida, fistulis, carbunculis, gangre-
nis, nervis præcis, ramicibus humore contra-
ctis, carcinomati & fluxionibus subvenit, sive
unguentis, sive linimentis & oleis misceatur, vel
ulcerum labia bis terve eo circumlinantur: quod
si ulcus idipsum fluere incipiat, & crassa obdu-
catur, hæc unguento ex butyro majali (quod cal-
lidum super aquam fabarum, & decoctum lupi-
norum sigilliq; Salomonis effusum sit) perun-
cta resolvitur. Quinetiam ad ulcera & vulnera
hunc in modum uti licet: Olei auripigmenti, olei
myrrhæ, terebinthinæ singulorum ꝯ ij. ad ulce-
ra quævis purganda, & carne implenda miscean-
tur applicanturque. Sic olei arsenici, hydrargyri
utriusque ꝯ ij. olei ex vitellis ꝯ j. terebinthinæ
lota ꝯ ij. lithargyri acetosi ꝯ v. lubiguntur, &
cancro, fistulis, ulceribusque narium expedi-
te curandis bis quotidie adhibentur: vel olei au-
ripigmenti ꝯ ij. olei vitellorum ꝯ x. terebinthi-
næ distillata ꝯ j. misceantur, imponunturque ul-
ceribus. *Andernacus*.

Oleum Arsenici.

Arsenicum qualitate sua maligna, & acrimo-
nia venenum est. Prava vero illa qualitas in spi-
ritu, sive in aura illa fortida, & atro fumo, quem
minimo calore emittunt, consistit: ac acrimonia
in solo sale. Igitur prorsus fixanda est. Fixatio-
ne enim, ut etiam in capite de præcipita o dixi-
mus, venenum omne ex spiritibus, ut Arsenico,
Mercurio, Auripigmento, & reliquis admittitur
acrimonia verò pellitur, salis extractione: quod
proprius sit ablutionibus. Verum hujus Arseni-
ci præparatio hujusmodi est: Arsenicum ter sub-
limata cum sale præparato, & lacerta rubra, & sto-
momaticis scamate, ut ipsum purifices: quod de-
inde cum terra muria fixabis, dando ignem per
gradus, viginti quatuor horarum spacio: fietque
massa nive candidior & perlaram referens co-
lorem, quam in calida solves, ut alkali inde ex-
trahas: remanebit autem in fundo pulvis albis-
simus, quem excicatum fixabis cum æquali pon-
dere olei incertivi ex taleo confecti, eaq; omnia
in reverberio colloca per diem integrum: rus-
sus in calida solve, ut remaneat pulvis albis-
simus, fixus, & dulcis, qui fluet in humido in
oleum pingue, butyri instar, anodynum. Nam
quemadmodum Arsenicum, si non præparetur,
dolorificum est, & qualitate sua maligna vene-
num: sic contra fixationem hanc amittit, & dolo-
ris est prorsus expertus, ac venenatis curandis vul-
neribus conducens medicamentum, si hujus ad-
misceatur uncia una cum duabus uncis olei myr-
rhæ. Nonnulli etiam Arsenicum ter sublimant
cum calce fixa, & colchotare, idq; dissolvunt in
aqua stygia fixatoria, & convenienter distillantq;
aquam à fecibus multoties, tum demum caput
mortuum.

mortuum reverberant: quod prodit in pulvere albulimum, & fixum: à quo extrahitur alkalicum vini aleo ole, & sic dulcoratur. Hujus medicamenti usus est ad fistulas, & caneros curandos. *Quercetanus.*

Oleum Talcii.

Talcii libra catillo imponitur, & in igne luculento horis quatuor excandescere sinitur: deinde ubi refraxerit, fornaei, in quo panis jam coctus est, immititur, & refrigerate modice permittitur: postea eximitur, humectaturque oleo olivarum, & fictili inditur, atque per delcenum oleum extillatur. * Valet ad ulcera putrida fordidatq; curanda, eorumq; tumores discutendos, & dolores leniendos. *Andernacus.*

Oleum Talcii, aliter.

Ex Talcio rite & artificiosè calcinato elicitur anima cum aceto distillato: hæc ipsa resolvitur in oleum precrosum, humido in loco collocatum. *Quercetanus.*

Oleum Calcium.

Calx integra oleo communi restinguatur, alembico vitreo distilletur, & manabit oleum. * Ad ossa corrupta valet. *Sylvius.*

Idem, aliter.

Calcis vivæ frustum integrum infundatur in oleo communi, donec calx in pulverem reducatur: tum destilletur in alembico vitreo, & emanabit oleum calcium. *Leonardus de Pradapala.*

Oleum de lateribus.

R. Laterem aut tegulam ruffam antiquissimam, ex ruffo luto ductam: eam confringe in frusta mediocria, & in prunis urito, donec tota excanduerint: deinde è prunis exempta fragmenta restinguito in oleo claro veteri, & dimittito quousq; le oleo impleverint: postea oleo exempta in tenuissimum pulverem contundito, atque in retortam aut cucurbitam vitream indito, & secundum artem luto chymistico juncturas vitrorum claudito, & tubus accensis prunis oleum elicitur, & elicitum reponitur. * Convenit omnibus morbis frigidis. Est enim calidum penetrativum, resolutivum: mollit dura, & discutit tumida: opitulatur qui patiuntur epilepsiam, vertiginem, oblivionem, paralytum, palinum, dolorem dorsi, genuum, podagram, vel alios juncturarum & nervorum morbos: medetur spleni, vesicæ, & renibus. *Mesnes.*

Oleum crystallorum.

Crystalli subtilissime conteruntur, & vel equalitri, vel duplo sulphuris pondere commixti in calcem aduruntur: hæc deinde ex aqua pluviali stillatitia lavatur aliquoties: rursusq; siccat: postea spiritu vini perfunditur, maceraturq; tum extillatur rursus, & quod in fundo remanet, iterum calcinatur, lavatur, destillaturque roties, donec in vino eliqueat nivis instar: tandem in coquendo sal provenit, quod in loco humido resolvitur in liquorem. * Hujus drachma dimidia potui assumpta, singulare est remedium ad re-

num & vesicæ calculos atterendos, comminucendos, expellendosque, & urinam promovendam. Atq; ad hunc modum oleum ex omnibus gemmis paratur. Ex Sarda quidem & Hæmatite ad sanguinis profluvia: ex Sapphyro, ad infantiam, pessilitiam, carbunculum, cordis palpitacionem: ex granatis autem, ad tremorem ejus, spatiumq; sanguinis. *Andernacus.*

Oleum è lapide Pyrite.

Lapidem Pyritem, ubi prunis incanduerit, in oleum vetus propiciunt, idque quinq; aut sex vicibus repetunt: inde lapidem optime tritum, vitreo vase distillant, & ubi manare liquor cessaverit, feces conterant, illisq; educum liquorem superfundunt, mox destillant: & quò sæpius id effecerint, eò efficacior reddetur qui elicitur humor, ad offusam oculis caliginem, & suffusionè admodum laudatus: sed non imprudenter adhibendus est, cum sit vehemens. & oleum oculis inimicum habeatur. *Hieron. Rabus.*

C DE OLEIS EX ANIMALIBUS, & eorundem partibus.

Oleum ex sanguine humano, & cervino.

Sanguinis hominis sani & juvenili, vel cervi jam capti dum adhuc calet, ampullæ incurvatæ inditur, & igne ex cineribus urgetur, quoad omnis extillat: aqua deinde ampullæ refrigerare sinitur, lutoq; obducta, in arenam locatur, & alio vase quod excipit apposito, ignis augetur, donec oleum emanare desierit: hoc postea in aqua calida corrigitur macerado, separandoq; sal quod inter distillandum lateribus vasibus adhæret, cum oleo abluitur, & vitro conditur. Alii sanguinem pellicano, quod appellant, infundunt, & in balneo digerunt, dum tertia pars vasibus adimpleatur: deinde ex eodem balneo aquam à subjecta materia abstrahunt: postea sedimentum ex ampullâ incurvatâ distillant novies. * Oleum sanguinis humani, ad comitalem morbum, aliosq; infinitos humani corporis affectus abigendos efficac. Oleum verò sanguinis cervini, singulare in podagra discutienda est remedium. *Andernacus.*

Oleum ex ossibus humanis.

Ex ossibus magnis mortuorum hominum, concidantur frustatum: sine, ut excandescant in igne: ignita pone in cassula aut olla, in qua sit oleum commune antiquissimum, & ea extingue: & quamprimum injeceris frustum in ollam olei, mox illico operculo claude, ut vidimus in oleo Philosophorum. Hæc ossa aliquot horis imbibita contunde per se (absque illo oleo quod superfuit in olla) & pone in cornutam, & destilla ut oleum Philosophorum: serva, ac utere. * Res magna est ad omnes dolores juncturarum. *Enonymus.*

Oleum ex maxillis equorum.

Maxillæ equorum in pulverem redigantur: is aqua modica humectatur, & igne luculento urgetur eò usq; donec oleum crassum & fetidum effluat. Hoc aqua calida perfunditur, & ex cinere aliquoties extillatur: * peculiare in doloribus

podagricis sedandis remedium. *Andernacus.*

Oleum ex cornibus cervinis.

Cornua in mense Augusto collecta, lima in lobes rediguntur, coquanturque ex aqua, quod factis est: deinde per balneum aqua detrahatur: postea illi eximantur, laterumque frustulis adjectis ampullae incurvatae induuntur, & ex arena oleum clarissimum evocatur, quod singulari officio colligitur. *Andernacus.*

Essentia cornu cervini, monocerotis, osium de corde cervi, & Eboris.

Ossa vel comburantur, vel decoquantur cum vehiculis convenientibus: ut ex ipsis tandem elici possit purior essentia cum vini spiritu: quod fiet eadem methodo, qua Cranium humanum, suo loco, preparandum esse scripsimus. Igitur sic extrahes essentiam ex osse cordis cervi, quod hominis cor quadam substantiae similitudine roborat, & ad cardiacam affectionem, syncopenque inprimis utile est. In eo consistit ejus preparatio à superioribus, quod cum alcoholisato Chelidoniae spiritu fiat, tanquam cum proprio menstruo. Pro illo osse in eodem usus cornu cervi substituitur, ejus essentia cum Hypericonis alcoole extracta, in infantulis, dumbicis laborantibus exhibetur. Cornu Monocerotis, omnium praestantissimum, eodem modo preparabis: tuetur enim eor & omnem veneni vini obtundit: pestilentibusque morbis confert. Proprium ipsius menstruum est alcohol Mellisae. Ebur etiam sic preparatur, ejus vires sunt, cordis robur tueri, & conceptionem juvare. *Quercetanus.*

Oleum ex calvaria humana.

Calvaria in pulvere contunditur: in vino stillatitio, vel aqua beconica irrigatur paululum: deinde vasi fictili vitreato imponitur, quemadmodum supra de lignis distillandis diximus: & per descensum super aquam praoniam, quae subiecto vasi infunditur, oleum extillatur, hoc postea in fimo digeritur, corrigiturque: & per cineres calidos rursus evocatur, dum clarum fiat. * Peculiare ad morbum comitalem auxilium. *Andernacus.*

Oleum Cranii humani.

Elimantur primo tria aut quatuor ossa cranii, aut conteruntur ferreo pistillo, cum difficile admodum terantur, & in recurva cucurbita pontuntur sexque diebus fimo equino aut balneo calentis aquae obruantur, deinde per retortam, igne primum mediocri, mox vehementi. Oleum post aquam exit, colore quidem aureo, sed terro odore: quod doloribus etiam ventris, coli praeteritum, maxime laudatur. *Rubens.*

Essentia Cranii humani.

R. Rasuram Cranii hominis non humani, cui affunde spiritum vini salviati, ut supernatet sex digitos, digerantur simul in balneo per dies quatuordecim, vase clauso, deinde destillentur per retortam, dando ignem per gradus, more aquae vivae, rursus infunde distillationem capiti mortuo prius contuso, putrefiat per dies octo, & de-

stillentur, ut prius, idque ter facias. Demum circulentur omnia simul per aliquot dies, separatoque tuo salviato menstruo, in fundo remanebit cranei essentia, coagulata in partem: cujus exhibeas ℞. cum aqua fiorum tiliae in paroxysmo, & ante paroxysmum epilepticum. *Quercetanus.*

Essentia Cranii humani, aliter.

R. Rasuram non humani crani: decoque cum mellisae spiritu, & beconica decocto, effunde teorum aquam, iterumque novam affunde, donec nulla vis crani amplius remaneat. Tum aquas emnes in Bala. M. evapora. Remanet in fundo coagulatum, quod iterum resolve, evapora, & coagula, tantisper dum igne lentissimo materia in fundo remanens, sublimari possit. Hoc sublimatum multum confert epilepticis, & alvum sine perturbatione (quam vis copiose) movet. *Idem.*

Tinctura Mumiae sicca.

R. Mumiae electae, contusae, & in frustula dissectae ℞j.

Spiritus vini alcoholisati, Terebinthinati clarissimi menstrui ana ut supernatet 4. digitos. Indantur omnia convenienti matraccio hermetice clauso, & putrefiant in calore primi gradus per quindecim dies, donec menstruum in partem rubinam tingatur: leparabis per balneum menstruum, quod referabis ad eodem usus, & in fundo remanebit tibi mumia sicca vera tinctura, quam circulare poteris, si voles, cum vini spiritu per aliquot dies, & hac ratione puriore ex ipsa mumia essentiam elicies: quae summo opere conducit ad curationem omnium venenorum per se: aut si cum theriaca permisceatur, in peste praestantissimum est remedium, quod satis laudari non potest. A corruptione omnia corpora tuetur: comode etiam ad curationem phthisis, & Asthmae exhibetur, si cum coarserva helenis, & violarum permisceatur: prodest etiam pluribus aliis affectibus. Foces vero quae remanent, ad sedandos dolores pro topicis in unguentis apponuntur. *Quercetanus.*

Tinctura Mumiae liquida.

R. Mumiae liquidae parae & electae, Alcoholis vini ana ℞j.

Mixtis optimè, & vitro inditis, digerantur in fimo calenti, aut Bal. M. per duodecim dies, post distillentur, ut decet, reiterata bis distillatione: rursus digerantur per xx. dies, & distillentur tertia vice, relinquatur deinde vas in calore Balneo aut fimi, donec binæ essentiae percipiantur, una aurei coloris, & albi altera. Haec essentiae eligantur, circulenturque cum simili menstruo, in pellicano per plures dies, separando semper faeces, & impurum à subeli & puro, reiteratis digestionibus, & reedificationibus, praestantissimum medicamentum fiet. Hujus exhibetur ℞j. singulis mensibus in plenilunio Epilepticis. Morbum enim mitigat, & pellit, estque illius proprium alexipharmacum: sanguinem quoque purificat. *Idem.*

Tinctura Mumiae recentis.

Mumiam autem recentem, & electam scinde per minima quantum fieri poterit: indatur ma-

tratio oblongo collo, affundendo mensuram oli-
varum: putrefac omnia per mensem integrum, va-
se clauso hermetice, ut fiat solutio. Deinde aper-
to vase, transfunde materiam cucurbitæ vitreæ,
quam collocabis in Baln. M. ut vase aperto exha-
let Mercurius, quod fit cum incredibili fa-lore:
sic remaneat, donec nullas exeat fortior, & Mu-
mia tota dissoluta sit. Solutionem infunde in aliud
vas, quod superest, digeratur denuo in Baln. M.
donec prodeat in oleum crassum, & fuscum in-
star syrapi. Quo facto, circula bis omnia cum vi-
ni spiritu optimo in Baln. M. per xx. dies: separa-
to tandem spiritu, remanebit in fundo rubicun-
dum & odoriferum oleum, omnes Balsami natu-
ralis habens proprietates: quodq; venenatis o-
mnibus, & pestilentibus affectibus valde conducit.
Cape hujus sic præparatae Mumie ꝑ ij. vini al-
coolis optimi Tb. j. Circulentur in vase circalato-
rio per mensem integrum: Menstrui destilletur
per alembicum: denuo digeratur in vase herme-
tice clauso, atq; ut supra quater reitera. donec sui
corporis naturam omnimodo materia prædicta
amittat, & in tinctura prodeat: que quidem tan-
ta pollet facultate vivifica, ut nulla sit particula,
quam ipsa non penetret, nullum ulcus, nullave
corruptio, quam non curet, si ipsius exhibeas bis
quotidie per aliquod tempus grana quatuor, aut
quatuor cum decocto convenienti. Idem.

Oleum ex stercore humano.

R. Stercoris puerorum, vel hominis rubei, q. s.
Distilla bis in alembico vitreo, & oleum emana-
bit: quod reponet. * Curat cancerum, & mortificat
fistulam: confert alopecia, &c. *Euonymus.*

Oleum ex stercore humano, aliud.

Oleum, quod post stercoreis stillatitiam aquam
ab organo emanare solet, carcinomata, itius,
aliaq; ulcera, que Græcis cacœthe dicuntur,
etiam valentius sanat. *Mathiolus.*

Oleum ex taxo.

R. Taxum, cui corium detrahe, abscessoq; capi-
pæ & pedibus, & rejectis interioribus, in ollam
inferius perforatam pone: quam alteri ollæ im-
pones. Ollam inferiorem in terram abscondas, &
altera imposita olla, utramque optime claude in
commiffura, ne quid transpiret: idq; facies etiam
parte superiore ollæ superioris. Quo facto, ignis
fiat ex carbonibus circumcirca, ita ut pinguedo
omnis ex superiori olla in inferiorem distillet:
ubi totum distillat, quod conjecturare licet,
* ad membra contracta ex nervorum retractione
valet. *Gejnerus* è libro Germanico.

Oleum de ranis.

Ranas virides in arboribus, vellaquis puris de-
gentes in vas fictile vitro illicitu, multisq; exiguis
in fundo foraminibus pertulim, conjicito: ea-
rumq; ora butyro impleto: vas, ne quid exhalet,
luro diligenter oblitato, & cooperito: cui alterum
effossa terra conclusum supponito, igne in am-
bicu ad distillandum accendito: oleum seu li-
quorem illum stillatum colligito: & cum pul-
vere ranarum viridium, si vis, ad linimentum co-

A ficiendum miscero. * Cancerum absamit. *Anton,
Chalmetus.*

Essentia Viperarum.

Mense Junio cape quatuor aut sex vipers, ex
quibus & caudam, & caput abjicies, cutem inte-
stinaq; detrahes: carnem vero minutim præci-
sam, in das cucurbitæ vitreæ, per tres aut qua-
tuor dies, ut in calore Balnei vaporosi, vel limi
calidissimi sudorem ipsarum pellat: (cave tamen,
ne fumi hujus aërem e viperarum exhalata vita-
tum, & venenosum inspires.) Quo facto, super-
funde spiritus vini alcoholati, & terebinthinati
solutivi ana ut supernatet octo digitis: digeratur
vase ocluso hermetice in Baln. M. vel limo cali-
dissimo xij. dierum spatio, donec tota caro vipe-
rarum dissolvatur in prædicto menstruo: abjectis
fecibus, separatur menstruum in calore Bala. &
fiat coagulum, cui denuo affunde spiritum vini
Caryophyllatum: fac circulentur in pellicano
x. dierum spatio: & separato menstruo, remanebit
caro viperarum optimè præparata, ac essentia-
cata, cui misce subblandum ignem olei anethini,
& cinnamonomi ana ꝑ j. s. essentia croci, & mar-
garitarum ana ꝑ j. cum mucagine gummi tra-
gacanthi finge pilulas: vel si vis, cum pane tri-
tito arido, & trito, more veterum pastillos. Hu-
jus medicamentum exhibetur ꝑ j. ad lepram, p. fist.
& ad omnes venenatos affectus. Ex viperarum
cute, aut etiam serpentum spolis exiccatis, &
præparatis secundum artem, pulvis vulneribus
serpentum, & bestiarum virulentarum apposi-
tus multum confert. Item vulneribus cancerosis,
& malignis curandis. *Quercetanus.*

Oleum Scorpionum.

R. Olei antiqui quantum sufficit.
Pone in eo de scorpionibus, mense Julio colle-
ctis quot habere poteris, quibus adijunge
Diptami albi, Absinthii, Betonicæ, Verbenæ,
Rosmarini ana quantum sufficit.
Stent omnia per plures dies simul in infusione:
postea in alembico distilla, & distillatum serva.
Gejnerus.

Oleum Castorei.

Castoreum in aceto dissolvitur, aut ex vino
stillatio maceratur, & igne lento oleum excil-
latur: hoc postea ex aceto corrigitur. Inter di-
stillandum interdum materia operculo adhare-
scere solet, capharæ instar: hæc carbone candente
admotò, liquatur. * Egregium est oleum ad
membra resoluta, & ea que alimentum non sen-
tunt: Venerem excitat: colicos dolores ledat:
uteri strangulatum discutit: partes naturales ro-
borat. *Andermacus* ex *Euonymo.*

Essentia Moschi, Zibetti, & Castorei.

Ex Moscho, qui languidas partes firmat &
roborat, lipothymiamque & vires resolutas sar-
cit, extrahitur præciosa quedam essentia: si vini
spiritu terebinthinato, tanquam cum proprio suo
dissolutive. Sic ex Zibetta, Castorei quoq; essen-
tiam extrahes eadem ratione: cujus guttula,
tremoti, convulsioni, & omnibus nervorum vi-

tiis, summa cum utilitate exhibetur, cum decocto florum anthis, salviae & betonicae. Et foris apponitur in convulsione, praesertim si fiat non ex inanitione, sed plenitudine, & quando, quae in nervis continentur praeter naturam, evacuare oportet. * Cum aqua pulegii menses movet, partus & secundas ejicit: opiumque alias morisferum emendat. *Quercetanus.*

Oleum ex luteis ovorum.

Lutea ovorum centum prius cocta injice in cucurbitam: subijce ignem per gradus. Primò aqua exibat, post oleum flavescens aquae supernatans, postremò oleum crassiusculum. Aqua maculis omnibus prodest: olea autem doloribus sedandis conferunt. *Idem.*

De oleis pinguedinum & axungiarum.

Ex animalium omnium axungis Chymiatrì olea extrahunt per alembicum aeneum igne lentissimo, in quibus major reperitur vis attenuandi, resolvendi, & leniendi, quam in solis axungis non praeparatis, quòd videlicet subtilium & tenuium partium magis reddantur. Sic extrahuntur olea ex axungis Hominis, Taxi, Ursi, Vulpis, Cervi, Cati, Anguillae, Capi, Gallinae, Anseris, Anatis, Vituli, Porci, & ex omnibus medullis, quae omnia resolvunt, leniunt & multis affectibus curandis profunt. Ex Butyro eodem modo extrahitur oleum valde anodynum ad eosdem usus & dolores omnes sedandos. *Quercetanus.*

Oleum butyri & lardi.

Butyrum prius in vino albo liquefactum injiciatur in alembicum, subijciaturque ignis mediocriter. Destillabit oleum valde anodynum. Ex Tb j. habebis 3 x. Sic facies lardi, & axungiarum omnium. *Quercetanus.*

Oleum Butyri.

Butyrum destillatum majorè tenuitatem acquirit ac penetrationè, qua expectorare humores, pulmonemque expedire, & coquare etià cruda possit. Destillatur autem cucurbita retorta, cum parum possit ascendere: faciliusque ascendit, cum aliis rebus jungitur, ut si faciunt, qui nimia macie extenuati pinguescere student. Accipiunt enim butyri recentis Tb ij. anatis & capi carnem, quae in Tb xix. aquae ad diuicias decocta fuerit, unà cum ipso jure, in quo albilimi panis medulla infunditur, modicoque sacchari adjecto, vitreis organis aquam eliciunt: plerique plura addunt, ut res magis minusve postulat. Ipsae etiam mulieres stillatio butyro faciem, manus, pectusque inungunt, ut ne rugis contrahant, cutemque emolliant: tamen si ipse quoque oryzam in pedum vitulorum jure decoctam, panis, micam lacti insusam, ovorumque candida adjungunt, simulque destillant, ut juventutis speciem mentiantur. Plurimum autem stillatitius butyri liquor venenis, praesertim erodentibus adversari creditur, quòd ob tenuitatem penetret, facileque cum veneno misceatur, & ejus acrimoniam, ac malignitatem, motumque, ob pinguedinem, atque unctuositatem

A compefcere possit. * Ad nervorum ulcera, & vulnera utiliter etiam adhibetur. *Rubeus.*

Oleum mellis.

Mel cum favis vasi fictili imponitur, & in fimo equi calido inaceratur, dum cora à melle separata supernatet: qua ablata, melli filices minutissimi permisceantur, & ampulla induntur, distillanturque primum aqua acerrima, deinde oleum. * Singulare est ad podagricos dolores sedandos, vulneraque, curanda, remedium. *Andernacus.*

Oleum & aqua mellis.

Ex melle in vitreum alembicum imposito aqua extimiam primum elicies per Baln. M. post capiti mortuo, aut faecibus relictis, arenam vel filices calcinatas addes, ne regurgitet materia, quam per retortam vitream pelles, subjiciendo ignem per gradus: ita destillabit oleum pellucidum & flavescens simul cum oleo crasso, & impuro. Omnia digerantur per quatuor aut quinque dies: post rursus destillentur per alembicum intra arenam, manabitque oleum purum, & rubicundum aquae suae supernatans. Haec aqua acidissima est propè ad instar aceti distillati: & plurimum adversus gangraenam conducit. Oleum autem, quod instat aquae vitæ ardet, vires habet admirandas, praesertim si per dies aliquot circulectur cum vini spiritus. Separato enim illo postea, remanet oleum dulce & gratissimi saporis, vulneribus sclopetariis, & phagedaenicis ulceribus plurimum conducens. *Quercetanus.*

Aliud oleum mellis praestantissimum.

R. Mellis à sua cera non separati Tb ij.

Turcari in pulverem redacti Tb j.

Putrefiant simul in fimo quindecim dierum spacio, & destillentur per retortam. Emanabit primò aqua candida, tum flavescens. Hanc redde capiti mortuo, & putrefiant rursus per quindecim dies. Post depelle iterum per retortam, idque ter facito: tum oleum mellis praestantissimum consequeris. *Idem.*

Oleum cera.

Cerae novae odoratae, in sartagine liquatae, permisceatur arenae à pulveribus repurgatae quod satis est: ubi refrixerit ampulla erecte imponitur, & igne primum lento, postea auctiore urgetur dum nihil effluat. * Praestantissimum est oleum, ad dolores praesertim podagricos sedandos, vulnera ulceraque, curanda. Ex Gummi elemi, eodem modo quo ex cera oleum preciosissimum elicitur. Similiter etiam ex pinguedinibus animalium olea parantur. *Andernacus ex Euonymo.*

Oleum cera aliter.

Cerae oleum ad resolvendum, & attenuandum conducit: cirrhosis, frigidisque omnibus affectibus confert. Debet prius liquari ad ignem, donec nullos amplius crepitus emitat, antequam vasi imponatur. Si ad singulas Tb. addideris salisuginis terrae prius exicatae Tb. s. extrahes prima vice oleum candidum aquae supernatans. *Quercetanus.*

Aliter.

Liquosiat ad ignem cera, & decoquatur cum vi-

no ad consumptionem ipsius: idque tandiu, donec nullos crepitus amplius edat. Hujus sic preparatae

℞. Cerae ℞ j.

Aluminis calcinati ℞ ss.

Salviae M. j.

Injiciantur omnia in alembicum cupreum, cui receptaculum sit subiectum, & destillentur igne mediocri. Prodibit primò crassiusculum oleum, quod rursus destillandum est, ut antea, idq; iterandum: atq; ita fit oleum Cerae præstantissimum ad omnes nervorum affectus. Eodem modo ex resina, & pice oleū conficitur. *Quercetanus.*

Aliter.

Eliquata cera in aquam communem projiciatur: idq; ad octo aut decem vices repetatur, manibus semper agitando, macerandoq;: inde retorta cucurbita, absque cineribus lento igne eliciatur oleum: quod cum primò exeat buri modo, qui quies, sexiesve est repetenda destillatio, dum oleum exeat, quod non concrefcit, nec cogitur: atq; id signū perfecti olei, repetitis destil-

lationibus expectandum est. *Consert* doloribus stomachi, & præcordiorū, tussi, humoribus crassioribus è pectore expurgandis, vulneribus quoq; cruentis, & partium nervosarum optimè conducit. Sunt qui, ubi mel ac cera diligenter ex apibus expressa sunt, apes siccant, & cum cera miscent, oleumq; destillatione eliciunt, podagricis utile. Ut tamen oleum è cera efficacius ad ulcera habeatur, pleriq; eliquatam ceram, vino albo generoso septies, octiesq; extinguunt: nam magis vinum extenuat, & ad partium separationem conducit, eodemq;, uti supra dictum est, modo oleū destillant. Ceram alii eadem ratione eliquatam, in urinam conjiciunt, laterumq; pulverē addunt, ac recurva cucurbita, optime stipatis rimis, destillant, moderato primū igne, mox auctiore, vulneribusq; magno successu imponunt, præsertim ubi ter repetita fuerit destillatio, singula destillatione, quod manat oleum, seorsim afferentes. Alii ad ceram adjungunt thus, myrrham, & aloem, æquis portionibus, & oleum eliciunt ad ulcera, ac vulnera optimum. *Rubens.*

DE BALSAMIS, Sectio XIX.

Balsamum artificiale.

℞. Terebinthinae finissimæ ℞ j.

Olei laurini ℞ iv.

Galbani ℞ iij ss.

Gummi Arabici ℞ iv.

Thuris, Myrrhae, Gummi hederæ,

Ligni aloës ana ℞ iij.

Galangæ, Caryophyllorum,

Consolidæ minoris, Nucis moschatz,

Cinnamomi, Zedoariæ, Zingiberis,

Distamni albi ana ℞ j.

Mofchi, Ambræ ana ℞ j.

Contundantur omnia simul, & retortæ imponantur, quibus adde

Aquæ vitæ optimæ ℞ vj.

In aqua vitæ madescat pannus, qui accensus imponatur retortæ, ut aqua ardeat, commiscendo materiam, sicq; relinquatur omnia in infusione novē diebus, ac tandem in cineribus fiat distillatio: ita distillabit aqua candida, unā cum oleo, semper procedendo cum igne lento, donec colorem olei mutatum animadvertaris ad nigredinem quandam. Quo viso mutetur recipiens, & adaucto igne distillatio perficiatur. Finita distillatione, aqua ab oleo separanda, & singula seorsim servanda: id quod etiam de prima aqua est intelligendum. Aqua prima candida, vocatur aqua balsami: & oleum primum separatum, dicitur oleum balsami. Secunda aqua nigricans, vocatur mater balsami: liquor verò separatus ab aqua nigra, est id, quod balsamum artificiosum vocant: quod ceu preciosissimum, est diligenter custodiendum. * Prima aqua clarificat oculos, & visum conservat. Facies lota ea aqua, reddit eam pulchram, & conservat juven-

tutem, calculos renum rumpit, urinam propter carnositatem impeditam, movet: omnis generis vulnera partium qualiumcunq; sanat mirabiliter, si ea laventur & plumaceoli in eadem madescat & imponatur. Hæcicis, catarrhosis, tussientibus subvenit: dolorem ischiadicū aufert subito fomento. Altera aqua, mater balsami dicta, scabiem sanat facillimè: idē facit in tinea, lepra, & omnibus ulceribus, modò sine corrosione sint. Oleum balsami in finitis morbis succurrit, imprimis capitis vulneribus cum ossium læsione, & membranarum, idoneū est. Mirabiliter pleuriticis prodest, si cum aqua bibatur ℞ j. pro vice. Balsamum verò ipsum, miraculum est hujus mundi. Dolorē illorum, pondere duarū drachmarū sumtum, subito levat, tussis, catarrho, capitis refrigerationi & stomachi, vulneribus capitis, semel in die peruncto toto capite, prodest: penetrat enim facile etiam ad partes longius remotas. Tumores corporis omnes dissolvit. Quartanam curat, unctioe totius corporis, ita ut nulla pars intacta relinquatur. Infirmittates omnes tū calidas, tum frigidās, proprietate quadam occulta sanat. *Fioravanshi.*

Balsamum artificiale aliud.

℞. Resinae Terebinthinae, Abiegnæ ana ℞ j.

Thuris albi, Laudani ana ℞ vj.

Nardi Indicæ ℞ ij.

Rad. Valerianæ, rad. Iridis, rad. Aconit,

Rad. Asari, Cyperi ana ℞ j.

Masticis, Galangæ, Caryophyllorum,

Cassia odorata, Zedoariæ ana ℞ vj.

Nucis moschatz ℞ iv.

Macis ℞ j.

Agallochi ℞ ij.

Lacrymæ, oleæ Ethiopicæ ℞ vj.